

Ale kommun

Årsredovisning 2021

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande.....	3
Kommunchefens sammanfattning	4
Ales vision	5
Förvaltningsberättelse	10
Strategiska målsättningar	22
Ekonomisk analys	39
Personalanalys	62
Uppdrag från 2019	66
Nämndernas sammanfattningar	67
Ord och begrepp	78
Revisionsberättelse.....	80
Protokoll från kommunfullmäktige.....	81

Fotot på framsidan visar Nolbäckens förskola som är en av de två nya förskolor som öppnades i kommunen under 2021.
Fotot är taget av Ivar Huntington, Ale kommun.

Kommunstyrelsens ordförande

Vi såg alla fram emot ett annorlunda 2021!

Ett år som skulle ta oss med till det nya bättre normala där vi kunde hämta kraft och energi i att ses, lära känna nya kollegor och få släppa beredskapen av att varje dag kunna hantera ett allvarligt läge.

Men så blev det inte som du också vet. 2021 var också det ett tufft år för oss som individer och för oss som organisation. Pandemin påverkade och påverkar oss alla med reserestriktioner, social distansering, hemarbete och nya sätt att arbeta och organisera undervisning. Vi fick lära oss att ställa om igen och fortsätta vara beredda där vårt främsta fokus har varit människors liv och hälsa.

Med det som utgångsläge förstår jag att resurser delvis fått prioriteras om, där vissa utvecklingsinsatser fått stå tillbaka för att människors hälsa och liv har företräde. Kompetensutveckling har delvis fått skjutas fram eller genomföras digitalt och en accelererande psykisk ohälsa där många upplever sig ensamma utmanar oss.

När jag skriver detta, gör jag det med stor respekt för dig som har arbetat i kommunens alla verksamheter i det som blev det annorlunda normala 2021. Du har skapat stort värde och vi har kunnat sätta vår tilltro till att du och dina kollegor ska hålla kommunen i gång, uppe, och med allt fokus på de som behöver oss mest!

Den delen av 2021, hade jag inte velat vara utan. Det är en av de sakerna som gör mig både trygg och stolt.

Kommunchefens sammanfattning

Kommunens verksamhet har under 2021 varit fortsatt påverkad av Coronapandemin ur flera perspektiv. Sjukfrånvaro och frisknärvaro har varierat på ett annat sätt än under tidigare år. Utvecklingen när det gäller sjukfrånvaron är bekymmersam för vissa verksamheter och där finns behov av att följa och analysera förutsättningar för hur arbetet organiseras.

På det stora hela har kommunen kunnat genomföra sin planerade verksamhet utifrån fullmäktiges uppdrag och budget. Förutsättningarna för genomförandet har dock varierat och kommunen har snabbt fått ställa om utifrån smittspridningens utveckling och förändrade restriktioner och rekommendationer. Detta har inte minst påverkat våra öppna och utåtriktade verksamheter som kultur- och fritidsverksamheter som fått använda sin kreativitet för att möta sina målgrupper under förändrade restriktioner.

Verksamhet har genomförts med distansmöten, digital invånarkontakt och hemarbete i vissa delar. Den psykiska ohälsan är negativt påverkad vilket är en oroande trend för Sveriges kommuner. Utmaningar kring den digitala transformationen fortsätter då det både handlar om införande av nya verksamhetssystem och att arbeta på nya sätt. Där har kommunen tagit ett kliv framåt vad gäller kartläggning och analys av kommunens digitala mognad och arv, ett arbete som kommer bidra till omprioritering och fortsatt utveckling av kommunens digitalisering.

Det ekonomiska utfallet innebär ett överskott motsvarande 125,2 Mkr.

Ales vision

Vision 2025

I Ale är det nära till skola, arbete och sköna naturupplevelser. Det centrala läget i Götaälvdalen med närhet till Göteborgs storstadspuls är en tillgång.

I Ale antar vi utmaningar med lust och energi. Vi underlättar vardagen, förädlar vår service och värnar den gemensamma livsmiljön.

I Ale inspireras vi att följa våra drömmar och här är det lätt att leva.

Vårt uppdrag

Vi jobbar med glädje och engagemang för våra invånare. Tillsammans ska vi förädla våra tjänster och förenkla människors vardag. Med mod, samarbete och energi skapar vi en levande kommun för både invånare och företagare. Vi ger aleborna livskvalitet och inspiration att förverkliga sina drömmar!

Vår värdegrund

Stolthet - Vi utvecklar vårt uppdrag och skapar förtroende i det personliga mötet.

Omtanke - Vi bemöter alla med öppenhet, tillit och respekt.

Lust - Vi arbetar med kreativitet, energi och glädje.

Ale kommuns organisation

Valresultat, mandatfördelning

Kommunstyrelsens ordinarie ledamöter

Mikael Berglund, ordförande (M)
Monica Samuelsson, 1:e vice ordförande (S)
Sune Rydén, 2:e vice ordförande (KD)
Lena Orstadius (S)
Christina Oscarsson (S)
Dennis Ljunggren (S)
Dan Björk (M)
Henrik Fogelklou (M)
Stefan Ekwing (L)
Renée Palmnäs (FIA)
Sven Engdahl (V)
Robert Jansson (SD)
Alexis Tranmarker (SD)

Mandatfördelning i kommunfullmäktige efter valet 2018

Socialdemokraterna	13
Moderaterna	11
Sverigedemokraterna	8
Vänsterpartiet	4
Centerpartiet	3
Framtid i Ale	3
Liberalerna	2
Kristdemokraterna	2
Miljöpartiet	2
Aledemokraterna	1

Summa	49
-------	----

Befolkning i Ale 31 december

Folkmängd

Ort	2018	2019	2020	2021
Totalt	30 926	31 402	31 868	32 148
Surte	3 167	3 245	3 297	3 249
Bohus	3 272	3 332	3 315	3 371
Nödinge	6 106	6 093	6 081	6 057
Nol	3 551	3 508	3 516	3 609
Alafors	2 127	2 157	2 168	2 189
Starrkärr, Kilanda, Ryd	1 927	1 935	1 971	1 937
Älvängen	5 715	6 005	6 250	6 433
Skepplanda	3 269	3 270	3 349	3 363
Hälanda	1 027	1 065	1 087	1 068
Alvhem	741	766	803	833
Övriga	24	26	31	39

Folkmängd fördelning

	Hela riket	Västra Götalands län	Pendlingskommun nära storstad *	Ale
Folkmängd	10 452 326	1 744 859	1 971 591	32 148
Därav andel (%)				
- Kvinnor	49,7	49,6	49,7	49,0
- Män	50,3	50,4	50,3	51,0
- 0-17 år	21,0	20,9	23,5	24,6
- 18-64 år	58,7	59,3	59,2	58,0
- 65- år	20,3	19,8	17,3	17,4
- Giftna	32,2	32,5	34,6	35,3
- Skilda	9,9	9,8	9,6	8,6
- Med utländsk bakgrund	26,3	26,5	29,5	25,1
- Utrikes födda	20,0	19,9	22,0	17,6
- Utländska medborgare	8,4	8,1	9,5	6,1
Medelålder	41,6	41,3	40,0	39,4

* Pendlingskommun nära storstad (43 st.). Kommuner där minst 40 procent av nattbefolkningen pendlar till arbete i storstad eller storstadsnära kommun.

Folkmängd åldersgrupper

Ålder vid årets slut	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Folkmängd totalt	29 549	30 223	30 926	31 402	31 868	32 148
0 år	339	380	406	366	386	421
1-5 år	1 934	1 990	2 081	2 182	2 158	2 179
6-9 år	1 596	1 736	1 761	1 796	1 817	1 824
10-12 år	1 188	1 210	1 233	1 261	1 344	1 403
13-15 år	1 075	1 150	1 161	1 246	1 263	1 273
16-18 år	1 085	1 075	1 112	1 100	1 188	1 194
19-29 år	3 915	3 909	3 999	3 978	3 827	3 726
30-39 år	3 623	3 871	4 041	4 202	4 424	4 564

Ålder vid årets slut	2016	2017	2018	2019	2020	2021
40-64 år	9 495	9 558	9 685	9 776	9 962	9 982
65-74 år	3 220	3 157	3 083	2 983	2 813	2 762
75-84 år	1 582	1 701	1 845	1 971	2 124	2 216
85- år	497	486	519	541	562	604

Karta Ale kommun

Vart gick skattepengarna 2021?

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild av Ale kommuns verksamhet det gångna året. I detta avsnitt lämnas information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och rekommendation 15 från Rådet för kommunal redovisning. Siffror inom parentes avser förhållanden i föregående års bokslut om inget annat anges.

Sammandrag fem år, kommunen

	2017	2018	2019	2020	2021
Allmänt					
Folkmängd 31/12	30 223	30 926	31 402	31 868	32 148
Skattesats, kr	21,87	21,87	21,87	21,87	21,87
Ekonomiskt resultat					
Årets resultat, Mkr	39,0	40,1	95,0	125,6	125,2
Nettokostnadsandel	97,6 %	97,7 %	94,9 %	93,5 %	93,9 %
Nettoinvesteringar, Mkr	124,0	181,7	294,0	273,2	233,4
Tillgångar och skulder					
Anläggningstillgångar, Mkr	1 454,7	1 537,5	1 724,2	1 894,8	2 011,3
Långfristiga låneskulder, Mkr	310,0	310,0	360,0	345,0	395,0
Lån som andel av anläggningstillgångar	21 %	20 %	21 %	18 %	20 %
Eget kapital, Mkr	886,2	926,3	1 021,3	1 162,3	1 287,5
Soliditet	50,1 %	50,4 %	50,8 %	53,7 %	53,0 %
Borgensåtagande, Mkr	437,3	393,1	417,7	609,8	822,4
Pensionssskuld, Mkr *	107,3	142,9	158,2	178,8	205,3
Ansvarsförbindelse, pensioner, Mkr	557,3	552,2	533,2	522,5	467,7
Per invånare					
Anläggningstillgångar, kr	48 132	49 715	54 907	59 458	62 563
Långfristiga låneskulder, kr	10 257	10 024	11 464	10 826	12 287
Borgensåtaganden, kr	14 469	12 711	13 302	19 135	25 582
Pensionssskuld inkl ansvarsförbindelse, kr	21 990	22 476	22 018	22 006	20 935

* Från och med år 1998 redovisas pensionssskulden enligt "blandmodellen" och från och med år 2000 redovisas den del, som den anställda själv ska placera, som kortfristig skuld.

Översikt över verksamhetens utveckling

Ale kommun redovisar ett resultat på 125,2 Mkr (125,6 Mkr) vilket är 46,2, Mkr bättre än budgeterade 79,0 Mkr.

Den positiva utvecklingen jämfört med budget beror till största del på ökade skatteintäkter samt generella statsbidrag som genererar ett överskott om 71,2 Mkr. Vidare inryms ökade kostnader avseende pensionsavsättning till följd av att nya riktlinjer aktualiserats för livslängdsantagande om 11,1 Mkr samt partiell inlösen av pensionssskuld om 50,2 Mkr som kommunfullmäktige beslutade om 2021-11-15.

Kommunens investeringar uppgick till 233,4 Mkr (273,2 Mkr), vilket är ca 50 % av budgetomslutningen som uppgick till 463,7 Mkr. Det lägre utfallet jämfört med budget beror på eftersläpningseffekter, vilket är normalt tillsammans med att budgeten haft en högre ambitionsnivå än vad som varit möjlig att genomföra. Mest omfattande investeringar 2021 utgjordes av ny- och ombyggnad av skolor och förskolor på 70,2 Mkr, VA-sanering och investering på 22,1 Mkr, inom LSS 42,9 Mkr samt IT-investeringar på 11,8 Mkr.

Kommunkoncernen redovisade ett resultat på 141,7 Mkr (150,7 Mkr), vilket är en minskning med -9,0 Mkr, varav kommunen står för -7,6 Mkr. Resultatet för Bohus räddningstjänstförbund har minskat med - 0,7 Mkr (Ale kommuns andel), från 2,4 Mkr till 1,7 Mkr. AB Alebyggens resultat har minskat med - 1,9 Mkr, från 23,8 Mkr till 21,9 Mkr efter skatt. Alebyggens dotterbolag Skå-Dal 31:3 AB:s har ökat resultatet med 0,3 Mkr, från - 0,3 Mkr

till 0,0 Mkr. Resultatet för En väg efter rätt tanke AB har ökat med 0,9 Mkr från - 0,8 Mkr till + 0,1 Mkr då kostnader för rivning 2020 var av engångskaraktär.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkningsutveckling

Ale kommun har under ett flertal år haft en god befolkningsstillväxt, vilket samtidigt ställt krav på ekonomin främst i form av investeringsbehov i förskolor, skolor och infrastruktur.

Under 2021 har antalet Alebor ökat med 280 (466) personer och invånarantalet uppgår vid årsskiftet till 32 148 (31 868). Detta motsvarar en befolkningsökning med 0,88 % (1,48 %). Under 2021 föddes det 398 barn och 257 personer avled, vilket innebär ett positivt födelseöverskott på 141 (129) personer. Det flyttade in 2 138 (2 282) personer och flyttade ut 2 013 (1 955) personer, vilket innebär ett positivt flyttningsnetto på 125 (327) personer. Härtill kommer en utjämning på +14 personer. Samtliga GR-kommuner (Göteborgsregionen) ökade sin befolkning under 2021 med undantag av Öckerö. Ale kommuns befolkningsökning motsvarar median av GR procentuellt sett.

Arbetsmarknad

Näringslivet i Ale består av cirka 1 400 aktiva företag inom tillverknings-, handels- och tjänstesektorn. Ale kommun är den största arbetsgivaren med strax under 2 300 tillsvidareanställda. Kommunen har ett centralt läge i göteborgsregionen med goda pendlingsmöjligheter vilket främjar arbetsmarknaden. Arbetslösheten steg förra året men har minskat och ligger nu lågt i förhållande till angränsande kommuner.

Bostadsmarknad

Efterfrågan på bostäder i kommunen är hög. Efterfrågan har ökat sedan utbyggnad av infrastruktur färdigställdes. Bostadspriserna har ökat under året med +2 %.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Betydande investeringar i bland annat verksamhetslokaler och infrastruktur ska genomföras. Om kommunen som ett resultat av detta ökar låneskulden i alltför stor utsträckning, kan det vid en kommande högkonjunktur med höjda räntor och ökade kostnader för pensionsutbetalningar, ge ekonomiska svårigheter. Den expansion som kommunen fortsatt planerar för ställer krav på kommunens omställningsförmåga. Kommuninvånarnas behov av kommunala tjänster måste tillgodoses på ett kostnadseffektivt sätt så att den kommunala ekonomin inte äventyras. Samtidigt måste medel reserveras för investeringar och stigande pensionskostnader. Det är ytterst viktigt att konsolidera ekonomin för att ha en långsiktig uthållighet. Det är också av vikt att kommunen klarar av att färdigställa detaljplaner och bygglov då det är en förutsättning för fortsatt expansion och byggnation.

Pensionsförpliktelser

Ale kommun har ett omfattande pensionsåtagande uppgående till 736,0 Mkr (728,3 Mkr). Pensionsförpliktelsen redovisas sedan 1998 enligt den s.k. blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 467,7 Mkr (522,2 Mkr). Kommunen följer rekommendation 10 från Rådet för kommunal redovisning (RKR) gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Ytterligare upplysningar om förpliktelsen finns i not 17.

Pensionsförpliktelse Mkr	2020	2021
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen		
a) Avsättning inkl. särskild löneskatt	178,8	205,3
b) Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	522,5	467,7
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	27,0	63,0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	-	-
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	728,3	736,0
Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde		
Totalt pensionsförsäkringskapital	38,1	78,6
- varav överskottsmedel	0,7	1,3
Totalt kapital pensionsstiftelse	-	-
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	-	-
Summa förvaltade pensionsmedel	38,1	78,6
Finansiering		
Återlånade medel	690,2	657,4
Konsolideringsgrad	5,2%	10,7%

I tidigare bokslut har 30,0 Mkr (år 2006), 22,9 Mkr (år 2007), 25,0 Mkr (år 2008), 10,0 Mkr (år 2009), 10,0 Mkr (år 2010) och 10,0 Mkr (år 2011) reserverats i det egna kapitalet för framtida pensionskostnader. Sammantaget har således

107,9 Mkr reserverats. Kommunen har inte gjort några finansiella placeringar avseende pensionsmedel utan använder istället avsatta medel för att minska/hålla nere den externa låneskulden.

Händelser av väsentlig betydelse

Av 11 kap. 3 och 12 §§ LKBR följer att förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om sådana händelser av väsentlig betydelse för den kommunala koncernen och kommunen som har inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.

Ale kommun och Covid-19

Covid-19-pandemin har som för övriga samhället påverkat Ale kommun väsentligt. Den har inneburit att verksamheter har fått pausa aktiviteter helt eller till delar. Efterfrågan på vissa tjänster har minskat bland annat inom hemtjänst samt färdtjänst. Samtidigt har vissa verksamheter upplevt stort bortfall av personal på grund av sjukdom eller familjekarantän. Kommunen har fått tänka nytt och vara kreativa för att hitta lösningar så att konsekvenserna för de som verkar och bor i kommunen blir så lindriga som situationen gett möjlighet till. Det har exempelvis skett genom nya tjänster inom biblioteksverksamheten eller hur kommunen kunnat bibehålla den demokratiska verksamheten genom förändrat sätt att genomföra diverse politiska möten. Distansundervisning i skolan har varit ett återkommande inslag. En lyckad vaccinationsinsats genomfördes av den kommunala hälso- och sjukvården i början av året vilket har varit en framgångsfaktor för att hålla nere smittspridningen inom socialtjänstens verksamheter. Pandemin har trots alla svårigheter den medfört för kommunen, visat att kommunen tillsammans med invånare, näringsliv och föreningsliv kan leverera.

Ekonomiskt har Covid-19-pandemin medfört lägre kostnader inom vissa verksamheter och ersättningen för sjuklönekostnader har bidragit till att förbättra resultatet då ersättning vid frånvaro ej behövs ersättas fullt ut. Statlig ersättning för sjuklönekostnader p.g.a. Covid-19 har för året utgått med ca 14,8 Mkr (18,5 Mkr).

Efter räkenskapsåret slut har mycket hänt avseende Covid-19. I början av 2022 gick smitto antalen upp till följd av den nya mer smittsamma omikronvarianten. Samtidigt har påverkan av smittspridningen avtagit på grund av hög vaccinationsgrad. Det finns fortsatt risk för att nya varianter av sjukdomen uppkommer men det bedöms som sannolikt att vaccination fortsatt skyddar i hög utsträckning mot allvarlig sjukdom och död. Restriktioner och åtgärder upphörde i stor utsträckning från den 9 februari. Återgång i arbete har kunnat ske successivt till gemensamma arbetsplatser för de som tidigare arbetat på distans. Regeringen föreslår att covid-19 inte längre ska klassificeras som en allmänfarlig sjukdom eller en samhällsfarlig sjukdom utan en anmälningspliktig sjukdom. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2022. Troligt är att Covid-19-pandemin fortsatt kommer ha viss påverkan under 2022.

Förändrade riktlinjer för beräkning av pensionsskuld

Ansvarsförbindelse såväl som pensionsavsättning har ökat i kommunen och Sverige i stort till följd av nya riktlinjer för beräkning av pensionsskulden som kom i april. I de nya riktlinjerna har livslängdsantagande aktualiserats. Årets ansvarsförbindelse ökade till följd med 2,7 % vilket motsvarar 13,3 Mkr inkl. löneskatt. Pensionsavsättningen ökade med 6,2 % motsvarande 11,1 Mkr inkl. löneskatt. Ansvarsförbindelsen påverkar balansen enligt fullfundsmodellen där soliditeten minskar (med ca 0,2 procentenheter) till följd av de nya riktlinjerna. För kommunerna ökade ansvarsförbindelsen i snitt med 3,1 % samt avsättningen med 5,4 %.

Inlösen av pensionsskuld

Till följd av årets goda resultat tog kommunfullmäktige under hösten beslut om att partiellt lösa in pensionsskulden. Inlösen uppgick till 50,2 Mkr inklusive löneskatt och ger kännbar årlig minskning av pensionsutbetalningar från 2023, vilket stärker de ekonomiska förutsättningarna framåt. Minskning av utbetalningar avseende intjänad pensionsrätt kommer under de närmaste åren uppgå till ca 2 Mkr per år.

Skredsäkring i Älvängen

Ale kommun har i över tio års tid varit delaktig och drivande i arbetet med att åtgärda den stora skredproblematik som finns i Älvängens västra industriområde. Ett stort problem har varit finansiering av åtgärder men under 2020 beslutade regeringen att skredsäkring i Göta älv kunde finansieras till 100 % med statliga bidrag.

Exploateringsverksamheten

Det bokförda värdet för exploateringar har ökat från 26,7 Mkr till 34,4 Mkr. Den största posten är Osbackens verksamhetsområde som har ökat med 5,9 Mkr. Totalt har exploateringsverksamheten under året genererat inkomster på 11,8 Mkr och utgifter på 13,5 Mkr. 6,0 Mkr har resultatförts som vinst, inget som förlust. Kärrvägen (+1,1 Mkr), Folketshusvägen Nol (+0,6 Mkr), Älvängen Svenstorp 1:16 (+0,6 Mkr) samt Utby 2:206, 2:4,

Vallmovägen (+3,6 Mkr) utgör årets avslutade och vinstavräknade exploateringsprojekt.

Gatukostnadsersättningar för 2021 uppgår till 4,0 Mkr och härrörs från Kronogården 3,5 Mkr samt Osbackens verksamhetsområde 0,5 Mkr.

Organisationsförändring i kommunen

Claes-Anders Bengtsson har tagit över ordförandeposten i kommunfullmäktige efter Jan Skog. Mattias Mossberg är ny sektorchef för sektor samhällsbyggnad och Ken Gunnesson har återgått till sin ordinarie tjänst som ekonomichef. Anna Reinhardt lämnar Ale kommun som sektorchef för kultur och fritid och Åsa Turesson tar över som interimschef. Rickard Tassini, sektorchef för internservice, pensionerades vid årsskiftet. Linda Widmark, som tidigare arbetat som verksamhetschef för verksamhetsstöd inom sektorn, blir tillförordnad sektorchef.

I mars 2021 bytte omsorgs- och arbetsmarknadsnämnden namn till socialnämnden. Det nya namnet på nämnden beskriver bättre myndighetens roll och verksamhetsområde. Dessutom benämner de flesta kommunerna motsvarande nämnd på samma sätt. Även sektorn har bytt namn och heter nu sektor socialtjänst.

Införande av nytt ekonomisystem

Kommunens nuvarande ekonomisystem Visma byts till årsskiftet ut mot ett mer användarvänligt och modernt system, Unit4 ERP. Arbetet med införande av nytt system har pågått under året och intensifierats under hösten. Systemet började användas skarpt efter årsskiftet 2022, vilket innebär att i en övergångsperiod körs dubbla system. Årsbokslutet för 2021 genomförs i Visma samtidigt som 2022 hanteras i Unit4 ERP. Införandet av nytt ekonomisystem har inneburit ett merarbete för kommunens ekonomifunktion men förväntas på sikt kunna bidra till effektivare arbetssätt.

Alebyggen

Efter några år av detaljplanearbete är flera av bolagets nyproduktionsprojekt nu under genomförandefas. Parallellt bereds flera projekt för att kunna vara klara för byggstart kommande år. Under 2021 har 85 nya lägenheter färdigställts samtidigt som 138 lägenheter är i produktion.

Folketshus- och Mossvägen i Nol, etapp 1, kommande Folketshusvägen 14 a och b, innehållande 58 lägenheter färdigställdes och inflyttning skedde under våren. Nybyggnation av etapp 2, innehållande två nya hus likt etapp 1, har därefter inletts. Färdigställande sker under våren 2022.

27 av de 78 lägenheterna längs Änggatan i Älvängen färdigställdes och inflyttning skedde i slutet av året. De färdigställda lägenheterna avser trygghetsboende, vilket möjliggörs med beviljat statligt stöd. Resterande lägenheter färdigställs under våren 2022.

Bohus räddningstjänstförbund

2021 har präglats av Covid-19-pandemin. Förbundets riktlinje är att minska smittspridningen i samhället och bland medarbetare inom förbundet samt att upprätthålla den operativa förmågan. För att uppnå detta har arbetsuppgifter omprioriterats och interna beslut fattats för att minimera negativa effekter. Dialog har förts med Länsstyrelsen, regionala myndigheter och organisationer samt med medlemskommunerna. Förbundets presidium har kontinuerligt fått information och har även varit delaktiga i interna verksamhetsbeslut. På grund av pandemin har vissa verksamhetsmål inte kunnat uppnås.

Riksdagen beslutade i oktober 2020 om en revidering av "Lag om Skydd mot olyckor". Förbundet har under året förberett sig för att kunna uppfylla lagstiftningens nya krav. Än så länge finns inga föreskrifter eller handböcker publicerade, vilket gjort att förbundet fått arbeta med egen tolkning av lagen som varit komplicerat.

Ryssland invaderar Ukraina

Den 24 februari 2022 invaderar Ryssland Ukraina. Invasionen hotar internationell fred och säkerhet och är ett brott mot internationell rätt och mot den europeiska säkerhetsordningen. EU med flera beslutar om ekonomiska sanktioner. Sveriges energiförsörjning är i låg grad direkt beroende av ryska energileveranser men energipriser kan komma att påverkas ytterligare. Vidare kan behovet av flyktingmottagande komma att öka.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Mellan politik och förvaltning finns en arbetsuppdelning som innebär att politiken står för beslutsfattandet av framför allt övergripande och principiella frågeställningar. Förvaltning och chefer ska stå för verkställighet och operativt genomförande.

Det finns många styrmodeller som fungerar för en kommun. Ale kommun arbetade tidigare med så kallad balanserad styrning men efter beslut i kommunfullmäktige övergick man 2020 till tillitsbaserad styrning. Tillitsbaserad

styrning och ledning är styrning, kultur och arbetssätt med fokus på verksamhetens syfte och brukarens behov, där varje beslutsnivå aktivt verkar för att stimulera samverkan och helhetsperspektiv, bygga tillitsfulla relationer samt säkerställa förmåga, integritet och hjälpvillighet.

Det kan även beskrivas som:

- Större fokus på medborgare – innebär att styrningen ska fokusera på att säkerställa kvaliteten i leverans till medborgare i verksamhetens uppdrag.
- Öka medarbetarens frihet och eget ansvar – styrmodellen ska skapa möjlighet för medarbetare att tänka nytt och ta ansvar för att fatta egna beslut för förbättring.
- Förbättra systemsyn för samverkan – modellen ska öka den sammanhållna styrningen i organisationen genom att titta på helhetsperspektivet för de professioner som behöver samarbeta i tjänsteleverans till kund.

Verksamhetsplanen 2021 som antagits av kommunfullmäktige i juni 2020 är tänkt att vara ett styrdokument som aktivt följs upp genom verksamhetsdialog och en tydlig riktning mot en ökad tillit i organisationen. För att nå ett nytt sätt att styra och leda behöver kommunen och skapa förutsättningar att pröva nya arbetsformer. I verksamhetsdialoger tydliggörs prioriteringar, förmågor samt lärande och engagemang tas tillvara på i hela organisationen. Fokus ska läggas på dialog istället för en mängd skrivna rapporter. Ales vision 2025 samt Agenda 2030 ingår som centrala delar i verksamhetsplan 2021.

Buffert/Utvecklingsreserv

En budget beskriver den verksamhet som i förväg planeras utifrån ett antal antaganden. Det är sällan dessa antaganden till fullo slår in. Det är därför viktigt att i budgeten avsätta utrymme för att kunna hantera avvikelser. Varje sektor ska avsätta minst en procent av den samlade budgeten till en reserv (buffert). Reserven ska placeras på ett sådant sätt att uppkomna kostnader kan hanteras utan att planerad verksamhet behöver förändras. Om verksamheten inte behöver använda bufferten ska den i stället planeras så att den kan genomföras under året som en kostnad av engångskaraktär och därmed inte långsiktigt kostnads-drivande (utvecklingsreserv). Målsättningen är att beloppet vid årets slut ska vara använt.

Uppföljning

Verksamhetsplan och budget följs upp i delårsbokslut per 31 mars och 31 augusti samt i den årliga verksamhetsberättelsen per 31 december. Rapporterna innehåller uppföljning av kommunens strategiska målsättningar och nämnders och bolags mål och resultat, framgångsfaktorer, uppdrag, ekonomi och investeringar. Avvikelser mot budget och avvikelser i måluppfyllelsen analyseras och åtgärder till förbättringar presenteras. Budgetuppföljningar med årsprognoser görs även per sista februari och maj. Övriga månader sker en avstämning mot periodutfall och periodbudget för att se att aktuell prognos fortsatt håller eller om åtgärder är nödvändiga.

Under 2021 har dialoger fortsatt mellan kommunstyrelsens arbetsutskott och nämndernas presidier samt på tjänstepersonssidan mellan sektorledningar och delar av förvaltningsledningen. Dialog mellan kommunstyrelsen och nämnderna ägde rum under hösten där respektive nämnds arbetsutskott träffade kommunstyrelsens arbetsutskott. Det senare är också ett led i den uppsynsplikt som kommunstyrelsen har gentemot nämnderna. Service-nämndens arbetsutskott träffar även respektive nämnds arbetsutskott för så kallad "kunddialog" en gång per år. Dialogmöten mellan sektorledning och delar av förvaltningsledning sker i anslutning till delårsboksluten och årsbokslutet, totalt tre gånger per år. Dialogkedjan blir således följande: inom respektive nämnd/sektor har verksamhetschefer dialog med enheter och sammanfattar till sektorchef. Detta möjliggör minskad skriftlig rapportering till förmån för handling. Sektorchef har dialog med verksamhetschefer och sammanfattar till nämnd. Nämndernas presidier har dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott. Nämndernas sammanfattande bedömning utifrån indikatorer/mått och dialoger går till delårsbokslut och årsredovisning för kommunfullmäktige. Tvärsektoriella team bestående av tjänstepersoner och som leds av målsättningsansvarig kopplas till varje strategisk målsättning för att säkerställa det horisontella samarbetet och vara en motor i arbetet med målen. I teamen kan även externa parter bjudas in.

Budgetprocess

Budgetprocessen för år 2021 följde tidsplanen. Arbetet påbörjades i mars 2020 med digital budgetdag där politiker samt förvaltningsledning var inbjudna. Under mars och april sammanställdes och presenterades de ekonomiska förutsättningarna samt skatteprognosen för politiken. Under våren framskred arbetet med verksamhetsplan och budget genom löpande dialog mellan tjänstemän och de politiska constellationerna. På kommunfullmäktige i juni 2020 fastställdes verksamhetsplan och budget. I samband med detta fastställdes också skattesatsen. Nämnderna tog som brukligt respektive nämnds detaljbudget under hösten.

Ekonomistyrningsprinciper

En god ekonomisk hushållning innebär att de mål och riktlinjer som fastlagts för främst ekonomi men även verksamhet stäms av, följs upp och utvärderas kontinuerligt. Det ska finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. För att göra ansvar och befogenheter tydliga samt att få en smidig administrativ hantering har nedanstående regler för styrning av nämnder utarbetats. Nedanstående regler gäller 2021.

- Verksamhetsplanen anger kommunfullmäktiges inriktning, mål, resursfördelning samt investeringsbudget och är det övergripande styrdokumentet riktat till nämnderna. Kommunfullmäktige uppdrar åt nämnd att genomföra den verksamhet som verksamhetsplanen anger inom ramen för de riktlinjer eller andra generella beslut om verksamheten som fullmäktige har fastställt. Nämnderna ansvarar för att beslutade mål uppnås inom ramen för anvisade kommunbidrag och övriga resurser. De totala tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse. Kommunens ekonomi sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Vid resursbrist ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.
- Om medelstillelningen visar sig otillräcklig i förhållande till målen ska nämnden i första hand undersöka förutsättningarna att omdefiniera tillgängliga resurser inom nämndens samlade budgetram och i andra hand hos kommunstyrelsen aktualisera behovet av att ompröva målen för verksamheterna.
- Nämnd kan öka eller minska sin budgetomslutning så länge nettoramens hålls. Tilläggsanslag under löpande verksamhetsår prövas endast undantagsvis.
- Justeringar av teknisk karaktär inom angiven totalram kan beslutas av kommunstyrelsen. Vid större förändringar kan detta ske under pågående verksamhetsår.
- Nämnderna ska upprätta nämndplaner där verksamhetsplanens inriktning, mål etc. fördjupas. Sektor kommunstyrelsen tar fram anvisningar för nämndplanerna.
- Sektorcheferna ansvarar för att de verksamhetsplaner och andra dokument som krävs för att styra och leda den operativa verksamheten i riktning mot uppställda mål upprättas och kommuniceras.
- Varje nämnd ska årligen besluta om plan för intern kontroll. Uppföljning av internkontrollplanerna ska bifogas budgetuppföljningarna till kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen.
- Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen kan därutöver besluta om särskilda internkontroller av viss verksamhet under löpande verksamhetsår.
- Om nämndernas över- eller underskott ska tas med till kommande år kan prövas och beslutas av kommunfullmäktige varvid hänsyn tas till om målen är uppfyllda.

Utöver ovan nämnda styrningsprinciper används i kommunen även olika policydokument och riktlinjer. Till exempel:

- Finanspolicy
- Upphandlingspolicy och upphandlingsbestämmelser
- Personalpolicy
- Mötes- och resepolicy
- Riktlinjer om förtroende skapande verksamhet (mutor och jäv)
- Policy för digitalisering i Ale
- Kommunikationspolicy
- Delegeringsordningar

Kommunkoncernen

De i kommunkoncernen ingående bolagen och förbund styrs av ägardirektiv som beslutas av kommunfullmäktige. Det gäller framför allt bostadsbolaget AB Alebyggen och Bohus räddningstjänstförbund som är de två instanser som har substantiell betydelse för kommunkoncernen. Under 2021 har ny bolagsordning samt ägardirektiv avseende Alebyggen AB beslutats av Kommunfullmäktige.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Balanskravet är ett minimikrav men kravet i kommunallagen på god ekonomisk hushållning sträcker sig längre. Det är inte bara det ekonomiska resultatet i resultaträkningen som ska uppfyllas, värdet på kommunens tillgångar ska även bevaras. Det kan till exempel ske genom att resursinsatser i förhållande till utförda prestationer mäts och kvalitén på verksamheten värderas.

Ale kommun som helhet lägger stor vikt vid en god ekonomisk hushållning. Kommunens snabba tillväxttakt de kommande åren kommer dock att utmana nu gällande finansiella mål.

Helhetsbedömningen för helår 2021 är att kommunen lever upp till god ekonomisk hushållning då samtliga av de finansiella målen kommer uppfyllas med god marginal, förutom ett av målen. Detta tillsammans med att flertalet av de verksamhetsknutna målen förväntas nå upp till uppsatta målvärden eller visar en positiv utveckling gentemot föregående år. Kommunens snabba tillväxttakt de kommande åren kommer dock att utmana målet för självfinansieringsgrad av investeringar enligt nedan.

Finansiella mål:

Från 2020 års budget har kommunen antagit nya finansiella mål som en del i God ekonomisk hushållning.

- **Nettokostnadsandelen** ska vara högst 96 % över tid och årsbokslutet visar ett resultat motsvarande nettokostnadsandel på 93,9 % för helåret och bidrar väl till det långsiktiga målet på max 96 %.
- **Nämnderna ska ha en ekonomi som klarar förändring.** Detta uttrycks som att minst en procent av nämndramen ska ligga som ”buffert/reserv” alternativt en procent av omsättningen, för de verksamheter som inte är skattefinansierad eller internt debiterar ut sina kostnader. Det utifrån att det är viktigt att varje nämnd budgeterar med en reserv, dvs. inte tar hela sin budgetram i anspråk, då det med största sannolikhet kommer att inträffa oförutsedda händelser under året. Målsättningen handlar inte om att generera ett överskott på helår från respektive nämnd utan att samtliga nämnder ska klara sig inom tilldelad ram inklusive buffert/reserv. 2021 klarade alla nämnder utom utbildningsnämnden att hålla sig inom beslutade ekonomiska ramar. Samhällsbyggnadsnämnden och Kultur- och fritidsnämnden gör mindre underskott vilket är ett resultat av ett aktivt avsteg där beslut tagits om att få överskrida budget då kommunens totala resultat för helåret tillåter detta.
- **Självfinansieringsgraden av investeringar** ska i genomsnitt under en rullande åttaårsperiod med 2018 som startår 2021 uppgå till minst 70 %. I årsbokslut 2021 uppgår självfinansieringsgraden av investeringar till 104,7 % och för perioden 2018-2021 till 82,5 % vilket visar att kommunen har en solid och god ekonomi i nuläget. För att kunna analysera utfallet enligt målets definition där självfinansieringsgrader ska följas i genomsnitt under en åttaårsperiod med i detta fall 2018 som startår behöver även prognostiserade investeringar, avskrivningar och resultat för 2022 till och med 2025 tas med i beräkningen. Under perioden 2022-2025 beräknas investeringar inom den skattefinansierade verksamheten uppgå till nästan 2,2 miljarder vilket drar ner självfinansieringsgraden och den prognostiseras då hamna på 57,8 % för perioden 2018-2025. Självfinansieringsgraden för perioden 2018-2021 för den skattefinansierade verksamheten uppgår till 91,2 % vilket med god marginal hamnar inom det finansiella målet. Självfinansieringsgraden för den skattefinansierade verksamheten för perioden 2018-2025 beräknas hamna på 66,2 % det vill säga något under målvärdet. Det innebär att kommunen inte når upp till det uppsatta finansiella målet utifrån hur det är definierat. De slutsatser man kan göra utifrån ovan nämnda nyckeltal är att kommunen med den höga investeringsnivå som ligger i planerna kommande år inte kommer kunna finansiera dessa med den andel egna medel som är önskvärt. För att nå målet behöver överskotten respektive år vara omkring 8 % eller ca 180 Mkr istället för nuvarande 4 % vilket inte kan anses rimligt. Den höga investeringsnivån är ett resultat av att Ale kommun befolkningsmässigt växer kraftigt och behovet av förskolor, skolor, LSS-boende med mera är hög. Befolkningsökningen i sig medför också ökade skatteintäkter vilket är bra. Kommunens snabba tillväxttakt de kommande åren kommer dock att utmana nu gällande finansiella mål.
- **Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner** ska på lång sikt öka med en procent årligen. Fullfundsmodellen visar på en soliditet inklusive ansvarsförbindelse på 33,7 % vilket innebär en ökning med 4,2 procentenheter från förra året samma period då soliditeten uppgick till 29,5 %.
- **Soliditeten exklusive ansvarsförbindelsen** ska på lång sikt öka. Kommunens soliditet ska vara positiv och inte minska fler än två år i rad. Bokslutet för 2021 visar på att kommunens soliditet uppgick till 53,0 % vilket är en minskning på 0,7 procentenheter från förra året då soliditeten i perioden uppgick till 53,7 %. Då soliditeten ökade 2020 men minskade något 2021 så är ändå bedömningen att det finansiella målet är uppnått

Definitioner

Nettokostnadsandel: Nyckeltalet mäter årets nettokostnader i relation till skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Målsättningen är att nettokostnaden ska vara 96 procent. Det innebär omvänt uttryckt att summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning ska vara 4 procent högre än kostnaderna. Det finns ett direkt samband mellan kommunens resultat och finansiering av investeringar.

Självfinansieringsgrad av investeringar: Nyckeltalet beskriver hur stor andel av nettoinvesteringarna som finansieras av egna medel. Det tas fram genom att dividera årets resultat (plus avskrivningar) med nettoinvesteringarna. Den långsiktiga målsättningen bör vara att självfinansieringsgraden ska vara 100 procent. De närmaste åren kommer det inte vara möjligt att uppnå detta mål, p.g.a. den höga investeringsnivån med anledning av att kommunen växer. Målet är därför satt till 70 procent.

Soliditet inklusive ansvarsförbindelsen: Soliditeten är ett finansiellt nyckeltal som anger hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Nyckeltalet mäter kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Målsättningen för kommunen är att förändringen ska vara positiv.

Låneskuld och likviditet

Den långfristiga externa låneskulden är 395 Mkr vilket är 50 Mkr högre än bokslut 2020. Större delen av låneportföljen har för närvarande en fast låg ränta och snitträntan de senaste 12 månaderna är 0,31 %. Kommunens likviditet är god och uppgick till 217,6 Mkr den 31 december 2021. Likviditeten har under lång tid varit god och därav har beslut tagits om att avsluta checkkrediten om 30 Mkr vilket medför sparade kostnader om ca 120 tkr per år. Krediten avslutas i september 2021.

Utdelningar och borgensavgift

Från Kommuninvest har Ale kommun erhållit 623 tkr (909 tkr) i överskottsutdelning. AB Alebyggen har lämnat utdelning till Ale kommun om 0 tkr (0 tkr samma period föregående år). AB Alebyggen har betalat en borgensavgift till kommunen på 2,1 Mkr (944 tkr).

Pensionsskuld

Pensionsskulden har värderats enligt pensionsavtalet KAP-KL och redovisas enligt den blandade modellen. En ny pensionsprognos har tagits fram av KPA i samband med delårsbokslutet. Pensionsskulden har för perioden ökat med 26,5 Mkr.

Pensionsförmåner intjänade före 1998 samt ej utfallna visstidspensioner redovisas som en ansvarsförbindelse och beräknas inklusive löneskatt uppgå till 467,7 Mkr den 31 december 2021. Detta är en minskning sedan årsbokslutet 2020 med 54,8 Mkr och beror framförallt på att kommunen löst in en del ansvarsförbindelsen.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden för AB Alebyggen har ökat med 212,8 Mkr under året och uppgår nu till 817,8 Mkr. AB Alebyggen har ökat sin upplåning kraftigt under året med anledning av flera pågående större byggprojekt.

Ale kommun har tecknat solidarisk borgen för Kommuninvests verksamhet. Enligt åtagandebesked från Kommuninvest per 2021-12-31 är Ale kommuns andel av bolagets skulder/åtaganden 1 382,1 Mkr medan andelen av tillgångarna är 1 401,2 Mkr

Exploatering

Kommunen binder ca 34,4 Mkr netto i olika exploateringsobjekt och det förekommer både in- och utbetalningar för dessa fastigheter. Under perioden januari till december är nettoförändringen 7,7 Mkr. Förändringen består främst av inbetalningar på Vallmovägen på 3,6 Mkr samt utbetalningar på Osbacken 5,5 Mkr. Nästan 6 Mkr har räknats av som nettoförsäljning och bokförts som intäkt i resultaträkningen.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet avser kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Ale kommun har sedan införandet år 2000, uppfyllt balanskravet. Det finns således inte något underskott att återställa. Årets balanskravsresultat är positivt och uppgår till 123,9 Mkr.

Enligt gällande normering redovisas balanskravsutredningen nedan. Balanskravsutredningen syftar till att visa hur balanskravsresultatet har uppstått.

Mkr	2019	2020	2021
Balanskravsutredning			
Årets resultat enligt resultaträkningen	95,0	125,6	125,2
- Samtliga realisationsvinster	-0,9	-0,4	-1,3
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	94,1	125,2	123,9
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Årets balanskravsresultat	94,1	125,2	123,9

Kommunfullmäktige beslutade 2013-12-16 att Ale kommun ska ha en resultatutjämningsreserv (RUR) och att det för Ale kommun maximala beloppet på 93,5 Mkr för retroaktiv avsättning 2010–2012 skulle reserveras inom det egna kapitalet. I 2013 års bokslut avsattes sedan ytterligare 6,5 Mkr. Därmed uppgår resultatutjämningsreserven till 100 Mkr, vilket är det maximala belopp som Ale kommuns RUR ska få uppgå till enligt kommunfullmäktiges beslut. Medel från resultatutjämningsreserven får endast ianspråk tas för att täcka ett kommuntotalt underskott som uppstår/uppstått till följd av att skatteintäkter och generella stats- och utjämningsbidrag understiger en ökning på 2,5 % det aktuella året. Det är således inte aktuellt att ianspråkta någon del av resultatutjämningsreserven eftersom kommunen totalt visar ett positivt resultat. Även om kommunen hade haft ett negativt resultat skulle ökningen av skatteintäkter och generella stats- och utjämningsbidrag som för 2021 uppgår till 6,5 % inte medgivit att RUR hade fått tas i anspråk.

Den kommunala koncernen

Kommunkoncernen består av nedanstående aktiebolag samt räddningstjänstförbund.

AB Alebyggen

Bolaget ägs till 100 % av Ale kommun och dess kärnverksamhet är bostadsförvaltning. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer, vilket medför marknadsmässiga avkastningskrav istället för kommunallagens självkostnadsprincip. Bostadsförvaltningen ska bestå av ett utbud som är attraktivt och varierat och ska tillsammans med verksamheten i övrigt bidra till en sådan positiv utveckling att kommunens totala attraktionskraft ökar. Bolaget ska även engagera sig i kommunens näringslivsutveckling och kan i detta avseende nyttjas som redskap åt kommunen. Centrala beslutsfattare: verkställande direktör Johan Redlund samt styrelseordförande Anders Ekwing.

Skå-dal 31:3 AB

Bolaget ägs till 100 % av AB Alebyggen. Bolagets verksamhet består av att äga och förvalta fastigheten Skå-dal 31:3 (Bohus centrum). Centrala beslutsfattare: styrelseordförande Anders Ekwing.

Ale Utveckling AB

Bolaget ägs till 100 % av Ale kommun och är vilande från och med år 2009. Centrala beslutsfattare: styrelseordförande Mikael Berglund.

En väg efter rätt Tanke AB

Bolaget ägs till 100 % av Ale kommun och förvärvades som ett strategiskt markförvärv. De i bolaget ingående fastigheterna har ett strategiskt läge i norra delen av Ale torg och kommer så småningom att behöva tas i anspråk för utveckling av Nödinge torg. Centrala beslutsfattare: styrelseledamot Ken Gunnesson.

Bohus räddningstjänstförbund (BORF)

Förbundet är ett kommunalförbund med ansvar för räddningstjänsten i Ale och Kungälv kommuner. Ale kommuns andel av förbundet uppgår till 40 % och Kungälv kommun till 60 %. Centrala beslutsfattare: styrelseordförande Susanne Jönsson.

Övriga

Ale kommun har ett flertal samägda företag där kommunen saknar betydande inflytande. Dessa ingår inte i den så kallade kommunkoncernen i årsredovisningen utan finns endast med som aktie- eller andelsvärde. Kommunen äger aktier i Renova AB, GRYAB AB, GREFAB, Ale Energi AB, samt mindre aktieposter i Kommentusgruppen

AB respektive Inera AB. Kommunen och AB Alebyggen äger andelar i Ale Elförening. Kommunen innehar även andelar i Kommuninvest ekonomisk förening.

Den kommunala koncernen

Väsentliga personalförhållanden

Den kommunala verksamheten är personalintensiv. Därför är medarbetarna och kommunens arbete med personalfrågor kritiska framgångsfaktorer för att nå hög kvalitet i den kommunala servicen. Förväntningarna på den kommunala verksamheten från kommuninvånarna avseende tillgänglighet, tekniska lösningar och individanpassade lösningar ökar. Detta ställer krav på såväl arbetsmiljö och rekrytering som möjligheter till vidareutbildning.

Antal medarbetare och anställningsformer

Medelantalet medarbetare (årsarbetare) i kommunen exklusive BEA och PAN uppgick år 2021 till 2 566 (2 540). Det är en ökning med 26 årsarbetare sedan föregående år. Antalet månadsanställda årsarbetare var 2 412 (2 426), en minskning om -14 och antalet timanställda årsarbetare var 154 (114), en ökning om 40.

Antal anställda i kommunen i snitt under 2021 var 2 300 (2 259), en ökning med 41 personer jämfört med samma tidpunkt föregående år. Av dessa var 82 % kvinnor och 18 % män.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron i kommunen framgår av nedan tabell. Övergripande är sjuktalen lägre än 2020, då den låg mycket högt främst med anledning av Covid-19-pandemin. Den totala sjukfrånvaron ligger fortsatt högt men har minskat med 0,7 %.

Volymtal	2021-12-31	2020-12-31	Skillnad
Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	8,80%	9,50%	-0,7
Sjukfrånvaro, kvinnor	9,70%	10,20%	-0,5
Sjukfrånvaro, män	4,60%	6,30%	-1,7
Ålder - 29 år	7,90%	8,50%	-0,6
Ålder 30 - 49 år	8,60%	9,40%	-0,8
Ålder 50 -	9,20%	9,80%	-0,6
Korttidssjukfrånvaro 1-14 dagar	4,10%	4,80%	-0,7
Sjukfrånvaro 15-59 dagar	1,10%	1,40%	-0,3
Långtidssjukfrånvaro 60 dagar eller mer	3,60%	3,30%	0,3

Personalförsörjning och kompetensutveckling

Covid-19 har under året fortsatt haft stor inverkan på medarbetare och chefer, i form av omfattande personalfrånvaro och anpassningar gällande nya arbetsmetoder och nya riktlinjer. Arbetsfördelning och arbetsbelastning har stundtals varit mycket hög inom stora delar av kommunens verksamheter.

AB Alebyggen

I kommunens helägda bostadsbolag AB Alebyggen var år 2021 medelantalet anställda 41 (38) varav 17 (16) kvinnor och 24 (22) män.

Bohus räddningstjänstförbund

Ale kommuns andel av räddningstjänstförbundet är 40 % men nedan redovisas personalförhållandena för hela förbundet (100 %). Förbundet har 45 (42) hel- och deltidsanställda samt 94 (88) räddningstjänstpersonal i beredskap. Personalen är fördelad på förbundets fem brandstationer. Av förbundets 15 kvinnliga medarbetare arbetar 9 i utryckande tjänst. Sjukfrånvaron i förbundet var år 2021 totalt 2,7 % (5,7 %). För kvinnor var den 4,4 % (7,4 %) och för männen 2,2 % (5,3 %). Sjukfrånvaron 60 dagar och mer i förhållande till total sjukfrånvaro var 0 % (20,2 %).

Kommunkoncernen

Övriga bolag i den redovisade kommunkoncernen i årsredovisningen har inte haft några anställda under året.

Förväntad utveckling

Första skatteprognosen för 2022 visar på en positiv avvikelse mot fastlagd budget på ca 33 Mkr till följd av högre sysselsättning och starkare skatteunderlag.

Kommunen har en fortsatt hög investeringsnivå som är ett led i att kommunen växer. Skatteintäkterna prognostiseras öka de närmaste åren men att ökningen avtar 2024-2025. Det innebär att kommunen måste fortsätta arbeta med att hitta smarta lösningar, arbeta med digitalisering samt fortsätta prioritera inom nuvarande verksamheter.

När det gäller koncernen Ale kommun som nästan till uteslutande del består av primärkommunen samt det helägda bolaget Alebyggen är den förväntade utvecklingen att koncernen som helhet även fortsatt kommer ha en stabil ekonomi men med sina utmaningar. Ale kommun är i en fortsatt expansiv fas och för att även framgent kunna vara det så behövs bland annat ett bostadsutbud som fortsatt är attraktivt, varierat och med en konkurrenskraftig hyressättning. Fortsatt befolkningstillväxt är en viktig parameter för att kommunen som helhet ska kunna ha en god ekonomi med bra serviceutbud till dess invånare och de som verkar i kommunen. Ett led i detta är att fortsatt få fler att vilja bosätta sig i Ale kommun och därigenom bidra till befolkningstillväxten.

Strategiska målsättningar

I detta avsnitt utvärderas och bedöms måluppfyllelsen av kommunens politiska mål. I kommunens budget 2021 har kommunfullmäktige pekats ut sex strategiska målsättningar med trettio tillhörande fokusområden.

De strategiska målsättningarna är:

- *Hälsa och välbefinnande*
- *Kunskap och utbildning*
- *Sysselsättning, arbete och företagsamhet*
- *Hållbart samhällsbyggande*
- *Ett Ale*
- *En arbetsgivare*

De strategiska målsättningarna pekar ut den politiska viljeriktningen för utvecklingen av kommunens verksamheter. Medans fokusområdena kan beskrivas som delmål som är kopplade till varje strategiskt mål och bidrar till den övergripande måluppfyllelsen.

För varje strategiskt mål görs en utvärdering om målet bedöms vara helt, delvis eller inte uppnått. Bedömningen om måluppfyllelse per strategiskt mål utgår från en sammanvägd bild av nämndernas arbete med målen och fokusområdena samt övriga påverkansfaktorer.

Symbolförklaring

God måluppfyllelse	
Viss måluppfyllelse	
Ingen måluppfyllelse	

Hälsa och välbefinnande

Kommentar

Hälsa och välbefinnande är mångfacetterat och handlar om individens upplevelse av sitt eget välbefinnande. Befolkningens hälsa både påverkas av och påverkar samhällets grundläggande strukturer som demokrati, ekonomi och jämlikhet. Många områden inkluderas därför i denna målsättning, exempelvis; uppväxtvillkor, utbildning, kultur- och fritidsaktiviteter, arbete och arbetsförhållanden, försörjningsmöjligheter, boende och närmiljö, levnadsvanor, demokrati och delaktighet samt tillgång till hälso- och sjukvård. Måluppfyllelse är därför komplext att beskriva och det är en kvalitativ bedömning förvaltningen gör baserad på status för de ingående fokusområdena samt insatserna som gjorts i koppling till målet och bedömd påverkan av dessa.

2021 har fortsatt varit ett utmanande år utifrån pandemins direkta och indirekta konsekvenser. Trots att den allmänna hälsan i Sverige på många sätt har blivit påverkad genom ökad psykisk ohälsa, känsla av ensamhet och minskad fysisk aktivitet, har också framsteg tagits inom kommunen och flera satsningar har kunnat genomföras för att ta oss närmare en önskad riktning.

Förvaltningens bedömning är att de insatser och aktiviteter som gjorts under året bidragit positivt till den strategiska målsättningen och en framdrift inom flera av de prioriterade områdena så som;

- Föräldrastöd/föräldrahälsa
- Våld i nära relationer
- Ensamhet

De osäkerhetsfaktorer som finns, bedömer förvaltningen är kopplad till effekter av pandemin som ligger utanför kommunens rådighet såsom en växande psykisk ohälsa bland befolkningen som delvis bedöms vara en effekt av ofrivillig ensamhet under pandemin.

De övergripande utmaningarna för Ale kommun inom målsättningen hälsa och välbefinnande samstämmer med de nationella och bedöms ha bäring på eller gynna flera av kommunens målsättningar. Framgångsfaktorn är ”tillsammans-arbete” samt att arbeta utifrån de tre perspektiven om ett hälsofrämjande samhälle, att rusta individer att nå sin fulla potential och att det ska finnas hållbara och tillgängliga stöd för de som behöver.

Föräldrastöd/föräldrahälsa och våld i nära relation (VINR) omhändertas till stor del inom TSI (tidigt samordnande insatser) som är ett kommungemensamt samverkansforum. Ett särskilt föräldrastödspaket har utarbetats och håller på att implementeras liksom ett digitalt fältstöd/chatt för ungdomar. Inom arbetet med Våld i Nära relationer (VINR) genomfördes informationskampanjen ”Synas i samhället” under våren för att visa kommuninvånarna på att det finns hjälp att få och att sätta fokus på området. Särskilt fokus har också riktats mot våld i ungas relationer och den gemensamma satsningen fortsätter under 2022.

Under året har det pågått ett arbete med att identifiera de grupper som är särskilt utsatta utifrån ofrivillig ensamhet, samt att se vilka steg som behöver tas framgent för att nå framdrift i frågan. Flera olika initiativ och aktiviteter pågår men kommunen behöver också testa nya upplägg i syfte att minska den ofrivilliga ensamheten, samt i vissa fall överlåta till andra aktörer att hålla i aktiviteter och insatser.

Genom samverkan med Västra Götalandsregionen och SIMBA har ett arbete med suicidprevention initierats. Arbetet omfattar bland annat kompetensutveckling för medarbetare inom MHFA (första hjälpen vid psykisk ohälsa) samt föreläsningen Livsviktiga snack till föräldrar med barn i åldern 9-12 år. Gällande psykisk hälsa bör också överförmyndarnämndens verksamhet lyftas då den möjliggör för huvudmännen (som ofta har en problematik kopplat till såväl fysisk som psykisk ohälsa) att ta del av de välfärdsinsatser som hen har rätt till, behov av och själv önskar.

Bostadsbristen är också utpekad som ett prioriterat område inom målsättningen. Här går dock arbetet något långsammare. Det är en komplex fråga som kräver olika angreppssätt för förändring. En dialog med Alebyggen (utifrån de nya ägardirektiven) påbörjades under året liksom utarbetandet av ett samverkansavtal med målsättningen att tydliggöra parternas roller och ansvar samt hur samarbetet ska fungera rent praktiskt. Allt med syfte att minska hemlösheten i Ale och möjliggöra en stadigvarande bostad för de som, av sociala eller medicinska skäl, har särskilda svårigheter att på egen hand anskaffa en bostad. På sikt behöver fler funktioner såväl som övriga fastighetsägare involveras i dialogen och kraftsamla kring frågan för att finna gemensamma lösningar. Här ser förvaltningen att det finns ett utrymme för kommunen att göra mer.

Tillgång till kultur- och fritidsaktiviteter har under perioden förbättrats i och med lättnader i restriktionerna från Folkhälsomyndigheten. Ett nära samarbete med föreningslivet har möjliggjort olika aktiviteter under sommaren – speciellt för målgruppen barn och unga. Under året har samverkan med RF-SISU idrottsutbildarna inlets med utbildningar för föreningar med fokus på värdegrundsarbete.

Relaterat till målsättningen har ett intensivt arbete pågått under året gällande revidering av Hälso- och sjukvårdsavtalet samt remissvar avseende färdplan nära vård. Omställningen till den nära vården kommer förändra den primära vårdnivåns ansvar och arbetssätt. Här ingår den kommunala hälso- och sjukvården samt regionens vårdcentraler. Frågan om den kommunala kompetensen och var gränsen går mellan specialiserad vård och primärvård är nyckelfrågor som kommer få stor påverkan på den kommunala hälso- och sjukvården, beroende på hur frågan utvecklas.

Fokusområden: Tillgängliggöra älven

För att bidra till ett hälsofrämjande samhälle är möjligheterna till aktivitet vid- och tillgång till älven som en rekreationsplats utpekad som en viktig del. Det har under året genomförts en kartläggning av gröna objekt. Den visar bland annat var det finns rekreationsytor i kommunen och driften för dessa. Ett antal objekt har anlagts genom projektfinansiering som saknar långsiktig driftsbudget, delar har otydligt ansvar, varav ett av dessa är området längs älven. Frågan gällande befintlig kommunal mark eller möjlighet till inköp inom älvens närområde behöver utredas vidare. Ett samarbete med Trafikverket bör inledas med ambitionen att öka tillgängligheten där tillgängligheten längs med älven är en fråga som kommunen själv inte har full rådighet över.

Som ett led i att utreda hur ofta befintliga platser används och hur nöjda invånarna är med dessa genomfördes en

undersökning genom medborgarpanelen. Resultatet visar på att cirka 40 procent av de svarande inte har kännedom om rekreationsplatserna längs älven samt att 40 procent känner till områdena och har besökt någon av dessa platser. Förslag om förbättringar lämnades också via undersökningen vilket kommunen nu jobbar vidare med.

Flera utmaningar kvarstår att beakta i det fortsatta arbetet

- Översvämningsrisk
- Tåg- och trafikbuller
- Ingen rådighet över servicevägen
- Investeringsmedlen finns men driftsmedel saknas

Fokusområden: Arbete nära hemma

Vikten av att kunna arbeta nära hemma har intensifierats i spåren av pandemin. Inventering av möjliga föreningslokaler har gjorts i syfte att dokumentera alla kommunens och föreningars lokaler som kan vara aktuella för distansarbete.

Tillgång till god uppkoppling är en förutsättning för att möjliggöra för fler att arbeta nära sitt hem. De områden/fastigheter som idag saknar fiber behöver därför identifieras. Fiberföreningarna har uteslutit delar av fastigheterna på landsbygden då kostnaden för att ansluta dessa varit för hög. För att möjliggöra för boende i dessa fastigheter att även arbeta hemifrån behöver verksamheten ytterligare undersöka möjligheten till subventionering av anslutningskostnaden.

Kommunen kan i egen regi möjliggöra arbetsplatser vid nya fastighetsförvärv i centrala lägen. Ett nytt kommunhus är ett sådant tillfälle. Annars är det framförallt i planarbetet som kommunen kan möjliggöra flexibla arbetsplatser/kontorshotell i pendelnära och centrala lägen. Tankar om samlokalisering med andra verksamheter såsom äldreboenden bör ses över. I det kommunövergripande arbetet med att arbeta nära hemma kan man titta på möjligheten att hyra flex arbetsplatser i andra kommuner där anställda bor och möjliggöra arbete på "mer öppna bibliotek". Det är också möjligt att framhålla fördelen med flex arbetsplatser för exploitörer när de planerar eller bygger.

Fokusområden: Vikten av att Kulturskolan är tillgänglig för alla barn och ungdomar

En viktig utgångspunkt för ökad tillgänglighet är att ta hänsyn till de socioekonomiska förutsättningarna i form av föräldrarnas bakgrund beträffande språk, utbildning och inkomst. Kulturutbud och utbildning ska vara utformad så att de socioekonomiska förutsättningarna inte skapar skillnader i möjligheterna till kulturupplevelser och deltagande i kulturskola.

Genom att pröva nya arbetssätt som till exempel fokus på gruppundervisning, ges fler barn och unga den möjligheten.

Kommunen har tvärsektorielt arbetat fram ett förslag till nytt barnkulturprogram samt förslag till ny överenskommelse rörande kultur under skoltid för grundskolans elever. Programmets syfte är att alla barn och unga ska få tillgång till varierande kulturupplevelser och möjlighet till eget skapande under hela sin uppväxt. En kartläggning av föreningar per område har gjorts för att därefter möjliggöra samarbete mellan föreningsliv och fritidsverksamheten. I detta samarbete skapas även möjligheter för alla barn att delta i föreningslivet samt att pröva på olika aktiviteter som i en del fall annars inte skulle ske. Kulturskolan har utökat samarbetet med några skolor, bland annat har elever getts möjlighet att få pröva på musikinstrument och delta i körprojekt.

Samarbetsytan mellan kulturskolan och skolan har bidragit till att öka elevernas lust till lärande och kreativitet samt att få möjlighet att utveckla flera förmågor tillsammans med kulturskolans lärare.

Fokusområden: Ensamheten är en växande utmaning

Kommunen har arbetat med att motverka ofrivillig ensamhet genom olika insatser där bland annat förutsättningar för gemensamma sommaraktiviteter mellan föreningslivet och sektor kultur- och fritid har bidragit positivt. Öppna aktiviteter har varit möjliga för olika åldersgrupper under sommaren. En ytterligare satsning har varit

”särskild sommarsatsning för gymnasieungdomar” där ett team har arbetat med att aktivera och arbeta relationskapande med ungdomar som är i gymnasieålder. Satsningen var lyckosam och bedöms som en viktig insats för att förebygga avhopp, men också ett sätt att skapa positiva sammanhang för målgruppen.

Familjecentralernas arbete har ställt om och underlättat för föräldrar och barn att mötas på alternativa sätt när pandemin inte medgett fysiska träffar inomhus och NÅTA (Närvaroteam Ale) har fortsatt kunnat ge stöd till elever att bryta isolering och till en mer fungerande skolgång.

För målgruppen äldre har man på kommunens särskilda boenden exempelvis satsat på ett fortsatt samarbete med Ung Omsorg som varje helg (när pandemin medgett) ordnat olika sociala aktiviteter med och för de boende. Dessutom har stimulansmedel kunna nyttjas för att utveckla och bredda aktivitetsutbudet för äldre.

Ensamhetsproblematiken återfinns även inom funktionsstöds verksamhet vilket tydliggjordes i den brukarrevision som genomförts inom boendestöd. I dialogen utifrån resultaten av brukarrevisionen var det slående hur stor roll som sammanhanget spelar in i måendet hos den enskilde. Aktiv fritid (som syftar till att stimulera och arrangera fler aktiviteter för personer med funktionsvariation) har gått på sparlåga under året på grund av de restriktioner som varit. Ett omtag kommer göras under 2022.

För att synliggöra de aktiviteter, hjälp och stöd som finns kopplat till området har information kommunicerats via ale.se samt sociala medier. På informationssidorna kan invånare ta del av enkla tips och huskurer för vad var och en kan göra på egen hand för att må så bra som möjligt under de rådande omständigheterna, samt länkar och kontaktuppgifter till det stöd som finns tillgängligt. Informationen går att hitta via ale.se/ensam.

Under hösten har också ett samarbete kring ökat fokus på levnadsvanor med SIMBA-kommunerna, sjukhusen i väster samt samordningsförbundet Älv och Kust startats upp. Genom digitala föreläsningar med fokus på levnadsvanor görs en gemensam satsning för att höja kunskapen om vad som får oss att må bra och hur exempelvis ensamhet kan hanteras. Satsningen fortsätter under 2022.

Ytterligare satsningar under året är uppstart av sportkola för seniorer, med start under 2022; förberedelser för uppstart av digitalt fältstöd under 2022, samt samverkansprojektet Ale Attitude tillsammans med Nödinge SK och Ahlafors IF.

Kunskap och utbildning

Kommentar

2021 var ytterligare ett år med pandemi, distansundervisning och höga frånvarotal på Ales skol- och förskoleenheter. Hur detta har påverkat barns och elevers mående och kunskapsresultat syns ännu inte fullt ut. Förvaltningens bedömning baserar sig på att Ales mått på lika möjligheter till framgångsrikt lärande visar stora skillnader mellan olika socioekonomiska grupper. Slutbetygen i årskurs 9 visar att 16 procent inte når behörighet till gymnasiet. Utvecklingsarbetet mot bättre resultat har visat effekt genom en stadig uppgång. Kartläggningar visar att pandemin kommer att få långsiktiga konsekvenser för måluppfyllelse och det är en osäkerhetsfaktor vilka åtgärder som kommer att ge effekt. Det finns flera verksamheter som har ett pågående utvecklingsarbete som ännu inte gett tillräckligt resultat. Bedömningen är att det är rätt insatser och på längre sikt ger goda effekter.

För att skapa en god utbildning för alla är kommunens förmåga att optimera gemensamma resurser central. Pandemin har påverkat arbetsmiljö och förutsättningar för kommunens medarbetare, men verksamheterna har till stor del klarat att hålla förskolor och skolor öppna, bedriva undervisning, servera mat till barn och elever och hålla lokalerna i ordning. Ett antal beslut fattades om distansundervisning i skolan för enskilda klasser eller hela årskurser samt stängning av avdelningar på förskola och fritidshem. Nya arbetssätt och ökat samarbete har behövts, och medarbetarna har visat prov på flexibilitet, kreativitet och uthållighet. Ale kommuns skolor har tagit nya steg i digitaliseringsarbetet som till exempel pedagogiska verktyg för distansundervisning som har ökat de senaste åren. Gemensamma insatser som Älvängenskolans, Fotosyntes och Närvaroteam NÅTA görs i tvärsektorieell samverkan. Antalet anmälningar/ansökningar om att en elev är i behov av skolsocial insats har ökat vilket generat en kö till insatserna då platserna är begränsade. Den här typen av insatser är än viktigare nu på grund av pandemins konsekvenser för familjer i Ale.

Resultaten i Ales skolor har förbättrats över tid och visar en långsam positiv utveckling även om det finns tillfälliga variationer på både skolnivå och kommunnivå. Andel elever som klarat kunskapskraven i alla ämnen har ökat

med drygt 10 procentenheter sen 2016, från 66 procent till över 76 procent. Det genomsnittliga meritvärdet har ökat med 22 meritpoäng under samma tid, från 201 till 223 meritpoäng. Andel behöriga till gymnasiet har ökat med sex procentenheter, från 78 procent till 84 procent.

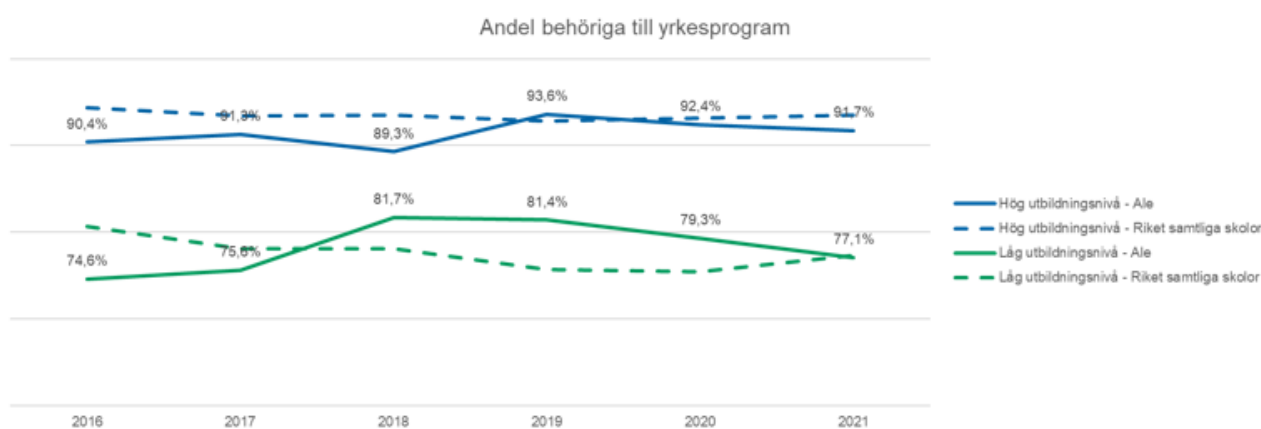
Gymnasielevernas resultat har också förbättrats de senaste åren. Andel gymnasieelever som är folkbokförda i Ale, med examen i yrkesprogram inom tre år, har ökat med fem procentenheter jämfört med 2020, från 67 procent till 72 procent.

Förskolan har trots pandemin kunnat bedriva en utbildning av god kvalitet när det gäller det pedagogiska mötet och relationen med barnen. Den regiongemensamma enkäten och vårdnadshavarnas upplevelse av verksamheten har över lag varit god. Trivsel, trygghet och känd personal får högt resultat. Samverkan med hemmet har inte kunnat erbjudas i samma form och omfattning som tidigare. Restriktioner och anpassningar som till exempel att begränsa antal personer i entréer vid hämtning och lämning har påverkat de vardagliga samtalen. GR-enkäten visar att information om mål och innehåll, dialog om trivsel, utveckling och lärande samt stimulerande utemiljö får lägst resultat vilket nu ingår i kommande utvecklingsarbete.

Fokusområden: Lika möjligheter till framgångsrikt lärande

Ett mått för att se om utbildningen i Ale lyckas med att skapa lika möjligheter till framgångsrikt lärande är att minska betygsskillnaden mellan elevgrupper med olika bakgrund. Föräldrars utbildningsnivå spelar stor roll för elevernas betygsresultat. Beträffande andel elever i årskurs 9 som blev behöriga till gymnasiet efter vårterminen 2021 var skillnaden 15 procentenheter mellan elever som har föräldrar med eftergymnasial utbildning eller gymnasial utbildning. I Ale har skillnaden mellan dessa grupper tidigare varit mindre än för riket, men nu är det nästan lika stor skillnad mellan grupperna i Ale som i riket.

Diagrammet nedan visar betygsresultat för årskurs 9 2016-2021 i Ale jämfört med riket, uppdelat på om föräldrarna har gymnasial eller eftergymnasial utbildning.

Andel elever i Ales kommunala skolor jämfört med riket som är behöriga till yrkesprogram på gymnasiet efter årskurs 9, uppdelat efter föräldrars utbildningsnivå, källa: Skolverket och SCB

Definitioner

Beräkningen görs på den föräldern med högst utbildningsnivå

Till låg utbildningsnivå tillhör grundskoleutbildning och gymnasieutbildning samt okänd utbildningsnivå

Till hög utbildning tillhör eftergymnasial utbildning med minst 2 år

Den sociala kartläggningen från 2016 bidrog till att belysa segregation i Ale och det faktum att skolan inte fullgott kan kompensera för barn och elevers skilda förutsättningar. Ale har under de senaste åren haft stort fokus på att förbättra likvärdigheten, bland annat genom en mer gynnsam barn- och elevsammansättning i grupper och klasser i förskola och skola samt att utveckla arbetet med undervisningskvalitet. Problematiken med bristande likvärdighet är nationell och de insatser som görs är långsiktiga.

En kartläggning av fritidshemmen i Ale har genomförts under 2021. Mest framträdande är låg andel utbildad och

behörig personal (lärare i fritidshem) samt låg personaltäthet och utmaningar i fördelning av kompetens eftersom variationen är stor mellan fritidshemmen. Under 2022 fortsätter arbetet med åtgärder utifrån kartläggningen.

En årlig uppföljning av inskrivningstal i förskola och fritidshem per ort har genomförts, inkluderat vistelsetid. Målet är att synliggöra vilka barn som tar del av utbildningsverksamheten och i vilken omfattning i syfte att kunna rikta insatser. Årets uppföljning gav inte anledning till riktade insatser. Statliga initiativ väntas på området. I lagrådsremissen, Förskola för fler barn, finns förslag om ändringar i skollagen som syftar till att fler barn ska ta del av utbildning i förskolan. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2022 och tillämpas första gången i fråga om utbildning som påbörjas efter den 1 juli 2023.

Fokusområden: Förändrade samhällsstrukturer i Ale Kommun

Kommunen har under året arbetat med flera detaljplaner inom tätorterna. I Nödinge finns två större detaljplaner som har förutsättningar att förändra samhällsstrukturen. Planen Nödinge centrum medger omkring 500 nya bostäder i flerbostadshus med blandade upplåtelseformer, dock fler bostadsrätter än hyresrätter. Planen kommer att ställa högre krav på nya mobilitetslösningar inte minst ett ökat kollektivtrafiknyttjande när de boende ska göra sina korta resor. Backaplanen, södra Nödinge medger närmare 600 bostäder i blandad bebyggelse med flerbostadshus och småhus.

Utbildningsresultaten är beroende av ett väl integrerat samhälle. Där segregation uppstår påverkar det elevernas möjligheter att lyckas. Kommunen planerar för en blandad bebyggelse och olika upplåtelseformer för att få en befolkningsstruktur som bidrar till en varierande sammansättning samt integration av barn och elever.

Arbetet har bland annat bestått i förändring av förskole-lokalisering i Nödinge, utredning om placeringsförfarande i förskolan samt utredning om förändring av skolupptagningsområden. Ett förändrat placeringsförfarande i förskolan visade sig inte vara möjligt. Ärendet om skolupptagningsområden behandlas av utbildningsnämnden 2022. Det pågår också ett arbete för att i högre utsträckning erbjuda förskoleplats på bostadsort i syfte att minska transporter. Som ett första steg startade Albogårdens förskola i nyetablerade paviljonger i Skepplanda.

Fokusområden: Kunskap och förmågor i hållbar utveckling

Ett gemensamt utvecklingsarbete för Agenda 2030 med ett brett anslag har initierats men skjutits fram på grund av pandemin. Det pågår en del lokala initiativ och pandemin har också gett nya infallsvinklar för undervisningen i hållbar utveckling.

Under hösten genomfördes utmaningen "På egna ben" där elever i årskurs 4-6 tar sig till skolan utan att bli skjutsade med bil under fem veckor. 10 klasser, totalt 228 elever, var anmälda till utmaningen.

Fokusområden: Leverans på strategi för hur personaltäthet ska öka

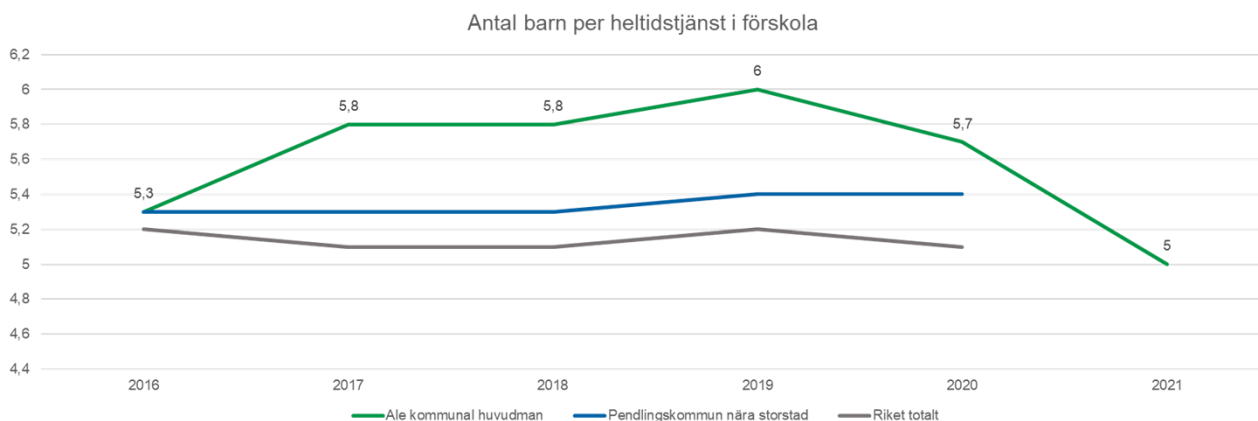
De extramedel som tillförts för 2021 är riktade till att öka personaltätheten i förskolan.

Ansvaret fördelas på alla nivåer:

- *Kommunfullmäktige fördelar en ram med intention om ökad personaltäthet*
- *Utbildningsnämnden fördelar resurser mellan verksamheterna i syfte att öka personaltäthet i ansedd verksamhet/er*
- *Sektorn söker de statsbidrag som finns för ändamålet samt följer upp organisering och nyckeltal*
- *Verksamheten fördelar de tilldelade resurserna i syfte att generellt nå ökad personaltäthet*

För 2021 avsattes en summa för förstärkning i förskolan. Då det endast skulle göra en marginell skillnad på den totala personaltätheten blev en ytterligare insats att förstärka med ett ambulerande team av tre vikarier som möjliggör planering och kompetensutveckling utan att påverka bemanning. Under året har förskolans medel för personaltäthet ökat betydligt mer än tillskottet i årets budget, detta genom statlig ersättning för sjuklön. Detta har inneburit fler anställda men då sjukfrånvaron varit hög samt restriktioner för bemanning funnits har i realiteten personaltätheten inte motsvarat resursförstärkningen.

Diagrammet visar utveckling av personaltäthet i förskolan över tid jämfört med riket och pendlingskommuner nära storstad. Den stora förbättring som syns för 2021 och beskrivs ovan kommer inte att kunna bibehållas under 2022. Mätningen görs i oktober varje år och jämförelsesiffror med riket kommer att presenteras under våren 2022.

Antal barn per personal i förskola i Ale jämfört med riket och Västra Götaland 2016-2021, källa: Skolverket och SCB. (Jämförelser för 2021 finns ej tillgänglig än)

Sysselsättning, arbete och företagsamhet

Kommentar

Det strategiska målet om sysselsättning, arbete och företagsamhet handlar om att skapa så bra förutsättningar som möjligt för en stark lokal arbetsmarknad med företag där människor med olika kompetenser och behov kan hitta sin plats. Måluppfyllelsen bedöms utifrån dels statistik på företagsområdet för kommunen men också utifrån de insatser som planerats och genomförts med fokus på personer som står längre från arbetsmarknaden vilken har varit särskilt prioriterat inom det övergripande målet.

Förvaltningens bedömning är att måluppfyllelsen är god. Arbetslösheten är förhållandevis låg och lönsamheten för företagen förhållandevis god i relation till andra kommuner. Dessutom har kommunens företag en lägre konkursgrad än vad som är fallet för många andra kommuner i regionen.

Överlag går näringslivet bra i Ale kommun vilket bidrar till sysselsättning, arbete och företagsamhet. Ale kommuns styrka är tillväxten i befintliga bolag och lönsamheten i dessa där Ale har en låg konkursgrad även med hänsyn tagen till Covid-19. Arbetslösheten steg i kommunen i samband med covid-19 men visar nu en tydlig förbättring och ligger nu på runt 5 % (lägre jämfört med övriga GR kommuner). Ale har fortsatt få nyetableringar då det saknas tillräckligt mycket och tillräckligt stor verksamhetsmark. Stort fokus ligger på att förändra detta bland annat genom ett samarbete med Skanska för att få bergtäkten vid Stora Viken att omvandlas till verksamhetsområde i förtid. Området Osbacken och etableringar på privat mark kommer också att öka antalet nyetableringar under 2022. Kommunen har relativt sett, lågt nyföretagande per capita vilket på sikt kan påverka den ekonomiska tillväxten negativt, men kommunen har ett förhållandevis högt överlevnadstal för nya företag vilket är positivt. Översiktsplanens strategier ska ge möjlighet att skapa goda arbetstillfällen i Ale och ge näringslivet goda förutsättningar för tillväxt och påverka förutsättningarna positivt.

Komvux i Ale har under 2021 fått en ökad efterfrågan av studie och yrkesvägledning. Det är många vuxna som har behov av att komplettera sin utbildning alternativt ställa om till annan yrkesbehörighet. Genom samverkansavtal med GR har Ale möjlighet att erbjuda ett stort utbud av utbildningar och löpande kursstarter under året. Dock finns en grupp av individer som står utanför GR:s utbildningar, de som av olika anledningar inte har behörighet. För denna behovsgrupp finns ett utrymme för ytterligare kliv i att utveckla förutsättningar för fler till utbildning och arbete.

Förutsättningar för individanpassat stöd för kommuninvånare har utvecklats. Under hösten 2021 har en mötesplats öppnats i AMFE'S lokaler i Nödinge där utbildning, socialtjänst och andra regionala aktörer samarbetar för att hjälpa individer vidare till utbildning och arbete. Under året har Ale kommun gått med i DUA - *Delegation för unga och nyanlända till arbete*. DUA har sedan några år tillbaka regeringens uppdrag att främja statlig och kommunal samverkan i syfte att effektivisera ungas och nyanländas etablering i arbetslivet

Förutsättningarna för unga i arbete bedöms ha utvecklats i kommunen. Under hösten 2021 har det startats fyra stycken yrkespaket för IM-elever (IMY) där APL - (Arbetsförslag lärande) är en av grundstenarna i utbildningarna.

Kring gruppen nyanlända finns ett utvecklingsarbete att göra inom kommunen där jobbspår är en viktig del. Liksom att utöka samarbetet mellan AMFE, Etablering inom socialtjänsten, AF och Komvux. Idag slutar många av de som omfattas av utbildningsplikten innan de kommit igenom sin SFI utbildning. Denna grupp har en stor risk för att hamna i utanförskap och Arbetsförmedlingen har poängterat under året att Ale kommun måste göra mer för denna grupp på hemmaplan. Arbetet för att utveckla bättre utbildning och språkpraktik för gruppen som omfattas av utbildningsplikt pågår under vintern 21/22.

Fokusområden: Att företagen i Ale är mer livskraftiga

Ett starkt näringsliv med lönsamma och hållbara företag är en förutsättning för Ale kommuns utveckling. Ales näringsliv mår sammanfattningsvis mycket bra. Den senaste statistiken från bolagsverket visar att Ales företag i snitt har en nettomarginal (procentuell vinst efter operativa och finansiella kostnader) som uppgår till 8% att jämföra med ett rikssnitt på 5% (Västra Götaland 6,7%). Antalet konkurser under året uppgick till fyra att jämföra med 12 stycken (snitt de senaste tre åren). I Svenskt Näringslivs ranking över kommunalt näringslivsklimat återfinns Ale däremot på en föga hedrande plats 186. Särskilt utmärkande och med gott näringslivsklimat korrelerande kriterier är upplevd tillgänglighet och positiv attityd till näringslivet från politiker och tjänstemän. Under 2022 kommer särskild vikt att läggas på just detta.

Kommunen arbetar för att stärka företagen genom att bland annat erbjuda råd, stöd och utbildning vid företagsutveckling genom olika tillväxtprogram men också genom att lotsa till externa företagsutvecklingsprogram.

Vid planläggning av verksamhetsmark ska det planeras för en god infrastruktur. Vid planläggning bör bestämmelser formuleras som skyddar verksamheter och möjliggör deras utveckling. Detta är ett område för kommunen att fortsätta utveckla inom ramen för samhällsbyggnadsnämndens verksamhet.

Fokusområden: Hur väl lyckas vi som kommun med att få människor som står långt ifrån arbetsmarknaden att komma ut i arbete.

Kommunen tar särskild hänsyn till utmaningen med ungdomsarbetslöshet och människor som står långt från arbetslivet vid företagsetableringar med syfte att bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle där människor med olika förutsättningar kan försörja sig.

Flera delar av kommunen tar emot medarbetare med stödanställningar eller medarbetare som arbetstränar. Samarbetet mellan sektorerna för socialtjänst samt för utbildning har utvecklats under året.

Effekterna utifrån sammanslagningen av arbetsmarknadsenheten och försörjningsstödsenheten till en enhet (AMFE) börjar visa sig. Enheten arbetar intensivt med att klienterna inom försörjningsstöd ska ha en arbetsmarknadsplan. Under året har även mottagande för nyanlända och boendesociala insatser organiserats vid arbetsmarknads- och försörjningsstödsenheten vilket ökar möjligheten att stödja enskilda och familjer i en större del av livssituationen. Det bedöms kunna bidra positivt för återgång till arbete eller inträde på arbetsmarknaden.

Ale kommun har låga genomströmningssiffror för målgruppen nyanlända efter etableringsperioden och i synnerhet de nyanlända som omfattas av utbildningsplikten. En kartläggning inom AMFE visade att det i juli 2021 fanns cirka 70 Alebor i behov av kortare utbildning och stöd, ett så kallat jobbspår. 64 personer är aktuella för DUA (Delegation för unga och nyanlända till arbete), varav 11 personer är under 20 år och 5-6 personer tillhör målgruppen för utbildningsplikt. Med kartläggningen som underlag har ett utvecklingsarbete påbörjats tillsammans med berörda sektorer för att utveckla stödet till målgruppen. Det finns grupper i Ale kommun som saknar behörighet och därför inte kan ta del av det utbildningsutbud som finns inom Gr för vuxna. Det uppmärksammas också att en tätare uppföljning kring målgruppen som är gemensam för sektorerna och Arbetsförmedlingen krävs för att tidigt hjälpa människor att få hjälp och stöd för att komma vidare mot utbildning och arbete. Målgruppen inom utbildningsplikten behöver identifieras redan under första halvåret av etablering så att stöd för studier kan sättas in. Jobbspår behöver utvecklas med tillhörande kortare utbildning och en plan som ger möjlighet till fortsatt utbildning övertid. Aktuella jobbspår under utveckling är exempelvis mot lokalvård, förskola, fastighet, äldreomsorg och funktionshinder.

Förvaltningens bedömning är att det finns stora möjligheter att utveckla yrkesutgångar för att omfatta vuxna i målgruppen genom att bygga ut yrkespaketen med exempelvis språkstöd. För att kunna göra en sådan satsning

kommer kommunen behöva att omprioritera resurser.

Den stora omorganisationen av arbetsförmedlingen har fortsatt haft inverkan på samverkan på lokal nivå. En farhåga apropå arbetsförmedlingens omorganisering är att kommunen riskerar att bli sista anhalten för dem som har allra svårast att ta sig vidare från sin situation vilket sannolikt kommer ställa andra krav på kommunens erbjudanden till målgruppen.

Fokusområden: Särskilt fokus på ungdomsarbetslöshet och försörjningsstöd

Bedömningen är att kommunen har ett särskilt fokus på ungdomsarbetslöshet och försörjningsstöd.

Stärkt intern samverkan har utvecklats där unga personer har anställts genom arbetsmarknadsanställningar.

Ale kommun har gått med i DUA - *Delegation för unga och nyanlända till arbete*. Under hösten 2021 har en mötesplats öppnats i AMFE'S lokaler i Nödinge där utbildning, socialtjänst och andra regionala aktörer samarbetar.

För den yngre målgruppen har startats nya yrkesutgångar på IMY i samarbete med Komvux och med hjälp av InVux. Nu erbjuds Vård och omsorg, Barn och fritid, Bygg och anläggning, samt Industriteknisk utbildning. Ett nära samarbete med lokalt näringsliv är under uppbyggnad.

Kring gruppen nyanlända finns fler åtgärder att vidta inom kommunen där jobbspår är en viktig del. Arbetet för att utveckla bättre utbildning och språkpraktik för gruppen, som omfattas av utbildningsplikt, pågår under vintern 21/22.

Ale kommun driver ett projekt, kallat InVux tillsammans med andra GR-kommuner sedan hösten 2019. Projektet syftar till att få målgruppen unga i risk för utanförskap till utbildning och arbete. I projektet deltar grundskolans senare del, Ale gymnasium, Kommunal aktivitetsansvaret (KAA), Elevhälsan, Komvux, AMFE, Socialtjänstens både ungdom och vuxendel, samt Kultur och fritid. Under året har 37 personer varit inskrivna i InVux och flera av deltagarna har kommit vidare i arbete eller utbildning.

Ett arbete pågår inom ramen för InVux och DUA att utveckla rena yrkespaket för vuxna över 20 år, som inte kommer vidare till annan utbildning. Ale gymnasium och Komvux i samarbete ser över möjligheterna att erbjuda yrkespaket inom Bygg, Industri, Vård och omsorg, samt Barn och fritid. Ett arbete pågår att säkra utbildningsvägar för unga från Ale gymnasium och över till Komvux för de som inte tagit gymnasieexamen, så kallad sammanhållen utbildning.

Det kommunala aktivitetsansvaret åligger kommunen och riktar sig till 16-20 år som inte har en godkänd aktivitet (arbete eller studier). I december 2021 var det 87 ungdomar på listan, varav 50 ungdomar som hade någon form av arbete. Målet för gruppen är utbildning och företrädesvis en gymnasieexamen. Arbetet med individuella handlingsplaner och vägar ut i utbildning och arbete för målgruppen inom KAA har pågått och pågår inom InVux.

Fokusområden: Ale kommuns samtliga sektorer ska söka lösningar för att erbjuda så många ungdomar födda 2004-2005 feriearbete inom sina verksamheter sommaren 2021.

Samtliga sektorer förutom kommunstyrelsen har erbjudit ferieplatser under 2021. Antalet ferieplatser hos de olika sektorerna har varierat från ett fåtal till över 50.

Hållbart samhällsbyggande

Kommentar

Effekterna av klimatförändringarna påverkar samhällsbyggandet i stor utsträckning, vilket behöver beaktas. I synnerhet när det gäller skyfall, översvämningar, skredrisk och vattenbrist.

En ny översiktsplan för Ale kommun beslutades om 2021. Tillväxten som i enlighet med översiktsplanens intentioner skall ske, ska ske på ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart sätt där en av översiktsplanens strategier för detta är att den största delen av befolkningstillväxten ska ske där förutsättningar för hållbara transporter av människor och varor är som bäst. Arbetet med en klimatanpassningsplan är uppstartad under 2021 och planen är

en viktig del i kommunens hållbara samhällsbyggande då den identifierar kommunens risker och de åtgärder på flera olika plan som bedöms kunna minska risken samt öka kommunens motståndskraft. Ett omfattande saneringsarbete är planerat för, som bedöms positivt bidra till kommunens hållbara samhällsbyggande då detta arbete dels tillgängliggör mark som i dagsläget är förorenad och minskar risken för att föroreningar i samband med stora skyfall når Göta älv som måste värnas. I kommunens arbete med att utveckla samhällsbyggnadsprocessen har flera förslag på förbättringar och förtydliganden mellan och inom nämnderna identifierats och beslutats om.

Klimatpåverkan för kommunens matproduktion har kontinuerligt sänkts under åren och fortsatt arbete görs kring detta. I projektet Kunskapskliv för klimatsmart offentliga måltider som pågick från 2018 till början av 2021 sänktes klimatpåverkan av alla de livsmedel som köptes in till kommunen med 14 procent.

Kulturarvsperspektivet är viktigt att beakta på ett tidigt stadium i samhällsbyggnadsprocessen för att det hållbara samhällsbyggandet också ska omfatta den kulturella aspekten och den kulturella infrastrukturen. Den infrastrukturen ger förutsättning för att invånare i Ale ska känna trygghet samt få tillgång till god livsmiljö i sin närhet. Ökad samverkan med andra sektorer är avgörande för att nå framgång i detta. I kulturplanen för Ale kommun, antagen av kommunfullmäktige 2020-05-11 KF § 101, finns centrala perspektiv och förhållningssätt samt mål beskrivna. Området "Lätt att trivas" beskriver vikten av utformningen av det offentliga rummet för att skapa funktionella, vackra och trygga miljöer. Tillsammans med sektor samhällsbyggnad och sektor service kommer riktlinjer kring användandet av den så kallade 1%-regeln att tas fram under 2022.

De stora projekten med detaljplaneringen för Nödinge centrum och en trygg vattenförsörjning med den nya överföringsledningen är ytterligare två tydliga exempel på hur Ale kommun arbetar vidare med ett hållbart samhällsbyggande. Båda projekten har på sina olika sätt bäring på att hitta balansen eller förutsättningar för en hållbar utveckling och ett hållbart samhällsbyggande. Arbetet med en fördjupad översiktsplan för Älvängen har inletts vilket också blir en viktig del i en hållbar utveckling för Ale kommun.

Under 2021 antog och genomförde Ale kommun fem klimatlöften inom ramen för den regionala satsningen Kommunernas klimatlöften som är en del av genomförandet av Klimat 2030. De löften som kommunen genomfört under 2021 är:

- Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal
- Vi analyserar inköpens klimatpåverkan och ställer krav i prioriterade upphandlingar
- Vi använder cirkulära möbler
- Vi finansierar investeringar i egen verksamhet genom grön obligation
- Vi arrangerar event/aktiviteter riktade till allmänheten om klimat

Under året har två nya klimatlöften antagits som ska genomföras under 2022, dessa är:

- Vi mäter matsvinn i offentlig verksamhet och har mål
- Vi genomför energieffektiviseringar

I mars 2021 antogs Ale kommuns Energi- och klimatstrategi 2030. Varje nämnd fick i uppdrag att arbeta fram handlingsplaner för genomförande av strategin. Sektor Samhällsbyggnad, sektor Service och sektor Kommunstyrelsen har tagit fram handlingsplaner. Övriga nämnder har inte färdigställt sina handlingsplaner men planerar att göra detta under 2022. Pandemin och personalbrist är bidragande orsaker till att handlingsplaner inte tagits fram för samtliga sektorer under 2021.

Den statistik över växthusgasutsläpp i kommunen som tillhandahålls av SMHI innehåller ett fel i den senaste uppdateringen vilket gör att utsläppen från industrin inte stämmer. Om industrin fråntas statistiken kan man se att övriga sektors utsläpp inte har förändrats nämnvärt de senaste åren. Statistiken släpar efter några år och den senaste tillgängliga datan är från 2019.

Resandet har minskat under pandemin och detta syns både i statistiken över antal mil med bil per invånare och resor med Alependeln. Den senare har minskat med cirka 50% jämfört med före pandemin. Resandet bland kommunens anställda med privat bil har också minskat. Antal mil med privat bil för 2021 har enligt utbetald milersättning minskat med 66 % sedan 2018.

Antalet personbilar i trafik i kommunen som drivs enbart av el uppgår 2021 till 363 stycken. Det är mer än en fördubbling jämfört med 2020 men utgör fortfarande en låg andel av den totala personbilsflottan, 2,3 %.

Fokusområden: Förändra samhällsstrukturer i Ale Kommun

"Vi får det samhälle vi bygger". Ale kommun ska arbeta för en god blandning av olika bostadstyper och service.

Översiktsplan (ÖP) och fördjupad översiktsplan (FÖP) pekar ut önskad utveckling. Detaljplanen kan styra den förväntade inriktningen. En bedömning av hur varje detaljplan bidrar till målet bör göras. Det behöver tas fram övergripande statistik om människors boendevanor och önskemål som kan samlas i en kunskapsbas. I ÖP och FÖP bör det finnas tydliga inriktningar på vilken typ av exploatering som behövs i de olika områdena. I detaljplanen skall det vara tydligt vilken typ av bebyggelse kommunen behöver komplettera med. Utöver detta kan det behövas styrdokument för detaljplaner, såsom behandling av trafik och mobilitet, dagvatten samt risker. Sammantaget skapar det en transparens för aktuella exploitörer. Bostadsförsörjningsprogrammet 2017-2021 beskriver beståndet idag och att det ska bli blandade upplåtelseformer. En dialog med Alebyggen gällande bostadsförsörjning anses viktig för att balansera marknaden.

Fokusområden: Möjliggöra för andra samhällsaktörer att vara med och lösa samhällsutmaningar

LRFs lokalföreningen har under 2021 deltagit i arbetet med att ta fram ett planeringsunderlag för jordbruksmark. Samarbetet har gett djupare kunskap i frågor kopplat till jordbruksmarken.

Kommunen har gått in i ett samarbete som Chalmers leder kring digitala tvillingar där offentliga organisationer (kommuner och regioner), näringslivet och universitet och högskolor samarbetar för att lösa olika samhällsutmaningar där teknik i form av en digital tvilling kan bidra med beslutsunderlag. Under 2021 har en inventering av möjliga case för Ales del där en digital tvilling kan användas, genomförts.

Covidutmaningen utlöste ett nödvändigt samarbete som utvecklats till att näringslivet och kommunen nu tillsammans skapat en beredskap för att smidigt lösa akuta frågor i samband med större etableringar.

Ett samarbete har utvecklats med FRG (frivilliga resursgruppen) som går ut på att FRG kan stödja den kommunala organisationen på frivillig basis i olika situationer. Vidare finns samverkan med bland annat nattvandrare.

Fokusområden: Minska de konsumtionsbaserade utsläppen

Kommunen har antagit klimatlöften. Löftena rör upphandling, gröna lån, cirkulära möbler och utåtriktade aktiviteter mot allmänheten. Uppföljning av löftena visar att Ale uppfyller samtliga löften för 2021. Nya löften är tagna inför 2022.

Efterfrågan på energi- och klimatrådgivning hos allmänheten har ökat jämfört med föregående år och rådgivning har getts till ca 60 privatpersoner i år. En lunch kring elektrifiering har även genomförts i form av en företagslunch med näringslivet som har ökat kunskapen kring hur de konsumtionsbaserade utsläppen kan minskas och affärsnyttan i detta.

Ett aktivt arbete pågår i kommunens verksamheter för att minska matsvinn. Uppföljningen av effekten av arbetet försvarades av pandemin där enbart en mätning kunde genomföras.

Bytarcontainrarna på ÅVC Sörmossen samt mobil ÅVC med möjlighet att lämna prylar och kläder till återbruk är ett exempel på aktiviteter för att minska konsumtion och således de konsumtionsbaserade utsläppen. Införande av fler fraktioner på ÅVC och verka för att avfall som kommer in på anläggningen i första hand ska återbrukas, sedan materialåtervinnas och i sista hand energi återvinnas. Den mobila återvinningscentralen är omtyckt då kommunens ÅVC är svår att nå för dem som inte har bil.

Inom va-verksamheten verkar man för en lägre mängd ovidkommande vatten som ger lägre elkostnader samt kemikalieförbrukning vilket innebär mindre utsläpp. Förnyelse av ledningsnätets spill- och dagvattenledningar har minskat mängden ovidkommande vatten på de renoverade ledningssträckorna. Flödesstyrd kemikaliedosering har under hösten återupptagits på reningsverket, vilket bör ge en effektivare och lägre kemikaliedosering.

Fokusområden: Handla lokalt

Ett webinar genomfördes i mars för att få fler lokala företag att delta i upphandlingar.

Julklappen för kommunalt anställda 2021 var ett digitalt presentkort laddat med 500 kronor som kunde användas

i ett 60-tal anslutna lokala affärer, caféer-restauranger och serviceinrättningar. Julklappen har förutom ökad lokal omsättning bidragit till förbättrade kontakter med lokala aktörer.

Vid detaljplanering kan kommunen skapa torgytor för lokala producenter samt hjälpa till att informera om att de finns. Vid planering bör de ytor vara placerade så att det blir lätt att ta sig dit via pendelstationerna samt nära till gång- och cykelvägar.

Fokusområden: Samordnad varudistribution

Kommer att hanteras inom ramen för projekt cirkulära möbelflöden under 2022. Arbetet är försenat pga pandemi.

Fokusområden: Arbetet med ekosystemtjänster bör intensifieras

Göta älv, som vattentäkt, behöver skyddas. Tillsyn på miljöfarliga verksamheter inom kommande utökat vattenskyddsområde prioriteras. Tillsyn utförs på avlopp och djurhållning inom avrinningsområdet för Göta älv. Det har under perioden skapats en tillsynsgrupp som hanterar skyddsområdet inom älven. Det är ett samarbete mellan intilliggande kommuner som tillsammans verkar för att utöva tillsyn.

Senast år 2025 ska en majoritet av Sveriges kommuner integrera ekosystemtjänster i planering, byggande och förvaltning av den byggda miljön i städer och tätorter.

Vid planläggning bör det ges utrymme för ekologiskt hållbara och merskapande lösningar avseende natur- och rekreationsvärden, som hanterar skyfallsytor och skyfallsvägar samt dagvatten och man ska utnyttja naturliga lösningar så mycket som möjligt. Vid planering samt bebyggelse är det av vikt att få ökade naturvärden. Frågan om ekosystemtjänster behöver således bli ett naturligt inslag i varje detaljplan.

Fokusområden: Kommunens arrenden

Det finns en väl fungerande rutin för hantering av arrenden. Vid nytecknande och förnyande arrendeavtal ställs alltid krav på ekologisk odling. Omförhandling av bostadsarrenden pågår för att höja arrendet till marknads- mässig nivå. Flertalet avtal om bostadsarrenden är omförhandlade. Dock återstår omförhandling av två avtal där avtalstiden löper ut under 2024. De hålls under uppsikt tills vidare.

Fokusområden: Möjlighet till odling på hushållsnivå

I kommunen finns det tre stycken områden med odlingslotter. Den långa väntelistan på odlingslotter tyder på att intresset för odling är stort. Tillsammansodling innebär att man odlar tillsammans inne i samhället. Kommunen har ingått ett arrendeavtal med föreningen Tillsammansodling och ett odlingsområde är under uppbyggnad i centrala Älvängen. I nya planer bör man kunna ge plats för gemensamma odlingsytor.

Fokusområden: Arbetet med klimatsmart upphandling

Arbetet med klimatsmart upphandling är en integrerad del av kommunens ordinarie upphandlingsförfarande. Relevanta klimatkrav omhändertas i upphandlingsunderlag kontinuerligt. Upphandlingsavtal finns tex också med företag som arbetar med att sälja livsmedel som annars riskerar att bli till matsvinn. Detta är ett klimatsmart komplement till ordinarie livsmedelsupphandling och ligger i linje med Sveriges nationella livsmedelsstrategi. Andra perspektiv som omhändertas genom ordinarie upphandling är tex krav på att anbudslämnande organisation ska ha miljö och kvalitetsplan.

Fokusområden: Intraprenad

Inom sektor socialtjänst finns i dagsläget två intraprenader igång - båda inom verksamhetsområdet särskilda boenden och hälso- och sjukvård. Inga fler intraprenader är planerade för närvarande men de båda intraprenaderna på Backavik och Björkliden erbjuder dialog och information till andra enheter och verksamheter, i första hand internt i kommunen, som har tankar och frågor om intraprenadmodellen.

Högsta prioritet för användning av det överskott som intraprenaderna försöker arbeta fram är aktiviteter som sammankomster, gemenskap över boendet, utflykter och underhållning. Alla dessa, lite mer storskaliga former av

social stimulans har på grund av covid-19 varit svåra att genomföra under hela året, detta trots att besöksförbudet hävdades i oktober året innan. Osäkerheten angående smittorisker och hyresgästernas speciella sårbarhet med tanke på ålder och multidiagnoser har gjort att aktiviteter och stimulans blivit småskaliga och oftast bara inom boendeenheten.

Backavik har i överenskommelse med fastighetsägaren satsat på inomhusmiljö och luft samt planerat för inköp och installation av ett växthus i trädgården. Under sista halvåret har Backavik gjort anställningar för att trygga bemanning och kommande vakanser samt säkra kvalitet och säkerhet.

Björkliden har på samma sätt satsat på bemanning och tid för hyresgästerna. I samband med chefsbyte på Björkliden uppstod frågeställningar om vad en Intraprenad faktiskt är och vilka villkor driftsformen ger till medarbetarna, dvs rättigheter, skyldigheter och möjligheter i relation till enheter i reguljär driftsform. Alla frågetecken är inte ännu utträtade utan arbetet fortsätter 2022.

Ett Ale

Kommentar

Digitalisering ses som en nyckel för att möta framtida utmaningar vad avser lösningar för hållbar utveckling ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Kommunen arbetar med målsättningen genom bland annat digitalisering och utveckling av likvärdiga administrativa processer och styrdokument. Workshops har genomförts med alla chefer i kommunen för att ge förvaltningsledningen och målsägare ett underlag att arbeta vidare med under våren 2022.

Inom ramen för digitaliseringsarbetet kartläggs kommunens digitaliseringsinsatser och kostnader i syfte att bland annat föreslå en modell för styrning av digitaliseringsmedlen. En chatbot för HR-lön har startats upp som kommer att utvärderas under våren 2022. En digital mognadsmätning har genomförts och en kartläggning av kommunens kostnader för digitalisering.

Ett projekt för att modernisera ale.se har startats upp, vilket är ett omfattande arbete som förväntas pågå under 1-1.5 år och som positivt kommer påverka kommunens möjligheter att kommunicera via ale.se.

Slutligen pågår ett löpande arbete med att skapa förutsättningar för en likvärdig administrativ process, som är en del i ett Ale.

Fokusområden: Verksamhetsutveckling med stöd av digitala verktyg som skapar tillgänglighet dygnet runt

2021 anställdes en digitaliseringsstrateg som kommunövergripande och strategiskt ska driva och stödja sektorerna i en digital förflyttning. Det pågår mycket digitaliseringsrelaterade aktiviteter i sektorerna och det finns behov av samordning och samarbete mellan sektorer.

- Kommunen deltar i ett antal större digitaliseringsprojekt i samverkan med andra aktörer. Några exempel är:
 - DiMiOS som syftar till att synliggöra organisationens digitala mognad och digitala arv
 - VGR-projektet Framtidens vårdinformationsmiljö som syftar till att uppnå en sammanhållen vårdinformation.
- Ett pilotprojekt har startats upp med syftet att utveckla former för ett digitalt koncept för "smarta lokaler" för såväl lokalförvaltning som stöd för kärnverksamheternas verksamhetsutövning.
- Det finns behov av att höja kompetensen inom digitalisering med avseende på effekthemtagning, nytto-realiserande, innovation och projektledning. Kommunen kommer under 2022 delta i Dios en nationell systemkartläggning som kommer resultera i ett beslutsunderlag för en mer ändamålsenlig systemförvaltning.
- Översyn genomförs av alla styrande dokument kring digitalisering.
- En systematisering av omvärldsbevakning med beröring på digitalisering håller på att utarbetas.
- Arbetet pågår för att ta fram en instyrningsprocess för centrala digitaliseringsmedel. Det kommer leda till

- en ökad samordning av digitaliseringsinsatser.
- Digitaliseringsarbetet utvecklas fortsatt genom att fånga upp medborgarnas, det lokala näringslivets och medarbetarnas behov.

Förvaltningsledningen har påbörjat arbetet med att ta fram en strategi för att utveckla en innovationskultur inom kommunens verksamheter.

Fokusområden: Väl fungerande kommunikation och informationsflöden för/mot Ales invånare

Kommunen arbetar med den övergripande externa kommunikationen och har fokus på nytta för invånarna och det allmänna intresset. Utgångspunkten är samtidigt att öka förståelsen för vilket ansvar kommunen har, inte minst under det senaste årets pandemi.

Ett arbete med en förstudie har startats upp med syftet att modernisera ale.se vilket är ett omfattande arbete som kommer att positivt påverka kommunens möjligheter att kommunicera via ale.se.

Fliken "Kommun och politik" på www.ale.se har gjorts om så att det blir enklare att navigera och att relevant information finns publicerad.

Handlingar och sammanträdesplanering till nämnderna finns samlad, organisationen är beskriven genom organisationsschema, styrdokument finns tillgängliga m.m.

- Ny policy för kommunikation, service och bemötande samt riktlinjer för service, tillgänglighet och bemötande är beslutade.
- En robot som ska kunna hantera HR-frågor från medarbetare är framtagen. Det finns behov av fortsatt träning och utveckling av roboten.
- Bemötandet i kontaktcenter har förbättrats. Mätningar har visat ökning från 3,8 i maj 2020, 4,2 november 2020 till 4,4 november 2021. Nästa steg är att fråga Aleborna direkt vad de tycker om bemötandet i kontaktcenter.
- I kontaktcenter är andelen besvarade telefonsamtal 92 procent och i 80 procent av telefonsamtalen får kunden hjälp direkt.
- Informationsfilmer som används vid chefsintroduktion är producerade.
- Informationen till medarbetare om olika delar av befintligt stöd och service inom kommunen behöver utvecklas.

Fokusområden: Möjliggöra för nya samarbeten och effektivare resursanvändning för ökat värdeskapande inom kommunens ansvar

Dialoger mellan olika delar av kommunen har utvecklats och stärker nyttan och värdet för invånarna. Exempel på detta är dialog mellan överförmyndarnämnden och övriga verksamheter, främst socialtjänst vilken också ger ökad kunskap om uppdrag och ansvar, vilket kan underlätta för ställföreträdarna i sina uppdrag, oavsett om de möter överförmyndarnämnden eller socialtjänsten. Ett annat exempel är dialoger på alla chefsnivåer mellan service och övriga sektorer med syftet att skapa förutsättningar för en effektivare resursanvändning. Bland annat har en modell för tillsynsstäd i idrott arbetats fram. Genom TSI stärks och utvecklas samarbeten inom kommunen men också mellan kommunen och andra delar av samhället.

Arbetet med en tydlig samhällsbyggnadsprocess och en lokalförsörjningsprocess för kommunen har tagit form. Under 2022 kommer dessa processer beslutas och implementeras. Gemensamma lokaler för driftorganisationerna och en samutnyttjning anses vara en möjlighet att utnyttja resurser på ett effektivt sätt. Sektor samhällsbyggnad har tillsammans med sektor service ett mål om att samla kommunens olika driftorganisationer. Det innebär att samla fastighet, va-enheten samt gata/park-enheten under samma tak, centralt i Nödinge. Vidare skulle gemensamma lokala satellitkontor upprättas i lämpliga lokaler i södra respektive norra Ale. Målsättningen är att uppnå stordriftsfördelar vilket innebär effektivisering, kunskapsöverföring och samutnyttjning av resurser. Det skulle troligtvis minska sårbarheten, transportsträckor samt att öka trivsel och åstadkomma en förbättrad arbetsmiljö. Sektor service har hittat en lämplig lokal men det återstår ännu några frågetecken.

Fokusområden: Möjliggör medverkan för organisationen och andra aktörer i genomförandet av verksamhetsplan och budget

- Ett flertal kontakter med företag för etablering i kommunen har genomförts.
- Arbetsmarknadsenheten har skapat nya kontaktytor mot företag för att kunna ta emot unga och nyanlända långt från arbetsmarknaden.
- Ett samverkansprojekt tillsammans med Nödunge SK och Alafors IF pågår med syfte att hitta ny samverkansform för att bedriva en förebyggande gruppverksamhet för ungdomar som ska motverka att fler barn och unga hamnar i ett utanförskap.
- PAR (Polis, ambulans, räddningstjänst) genomförs där man besöker årskurs 8 i kommunen för att öka kunskapen om blåslysverksamheten och stärka förtroendet mellan unga och polis, ambulans och räddningstjänst.
- Ett socialt investeringsprojekt med Skepplanda läkarhus har startat. Det handlar om att testa en ny samverkansform där vårdnadshavare får möjlighet till stöd för sin egen hälsa när en elev aktualiseras inom elevhälsan. Syftet är att öka både barnet och vårdnadshavarens hälsa och öka möjligheten för barnet att kunna fullfölja sina studier.
- Samverkan med frivilliga resursgruppen (FRG) har utvecklats - huvudsakligen kring nödel, transporter och att understödja Ale El i händelse av kris.
- Utökad samarbete med Polisen, och kommunens "egen" kommunpolis. Regelbundet delas lägesbilder och strategisk samverkan har utvecklats.

En arbetsgivare

Kommentar

På våra chefsmöten är temat en arbetsgivare - vad behöver vi göra för att uppfattas som en arbetsgivare? Kommunen har under 2021 i brett samarbete från samtliga sektorer arbetat fram en övergripande rutin för tillfälligt och frivilligt arbete på distans. Rutinen ska tydliggöra tillfälligt och frivilligt arbete utanför arbetsgivarens lokaler. Tillfälligt och frivilligt arbete på distans är en viktig del av framtidens arbetsliv tillsammans med digitalisering, modernisering och utveckling av verksamheten. Arbetsgivaren vill med denna rutin skapa tydlighet och främja målen "En arbetsgivare" och "Ett Ale".

Policy för Kommunikation, service och bemötande antogs av kommunfullmäktige under 2021. Utifrån policyn har riktlinjer för service, tillgänglighet och bemötande tagits fram och antagits.

För att stötta chefer i deras uppdrag finns informationsfilmer samt information om service, bemötande och tillgänglighet på intranätet i chefsutbildningen.

Fokusområden: Jämlika villkor och förutsättningar

Ärendeflödesmätningar har genomförts vid två tillfällen under våren 2021 på HR lön. Mätningen har identifierat områden där en effekthemtagning har potential och där teknik kan automatisera informationssökning vilket i sin tur kan frigöra mänskliga resurser för andra arbetsuppgifter. Av den anledningen genomfördes en pilot på just HR lön med en chatbot under 2021/2022.

Omvärldsbevakning av hur anställningsavtalen kan digitaliseras har gjorts. Projektgrupp är tillsatt som ska presentera förslag under tertial 1 2022.

Arbetet med den kommunövergripande kompetensförsörjningsplanen fortsätter för att skapa en tydlig bild av nuläget och framtida behov.

Kompetensutveckling av befintlig personal sker aktivt genom vårdcollege, riktade utbildningsinsatser för utbildade barnskötare samt flera andra utbildningsinsatser för både individer och grupper.

BAS översyn har genomförts och samtliga tjänster har BAS-värderats tillsammans med respektive chefer. Dessa värderingar har sedan kalibrerats gentemot övriga GR kommuners värderingar. De högre chefspositionerna har kalibrerats med stöd från en konsult från AON.

Som ett prioriterat steg i kommunens ledarutveckling har ett grundutbildningspaket tagits fram, ett löpande arbete som kommer fortgå över tid och utvecklas. Vidare har upphandling av ett Ale specifikt ledarskapsutvecklingsprogram genomförts. Planering framåt avser att identifiera och sjösätta ytterligare insatser under 2022.

Fokusområden: Transparens och tydlighet

Arbetet med ökad transparens fortskrider och sker främst genom följande:

- Publicering av samtliga politiskt beslutade dokument på www.ale.se i den så kallade författningssamlingen. Genom förändringar av strukturen på hemsidan har informationen strukturerats på ett sådant sätt att den är lättare att ta del av, hitta och framförallt samlad på ett ställe. Åtgärden främjar både extern och intern transparens.
- Åtgärd motsvarande det ovan nämnda har genomförts i verksamhetshandboken på DAP (intranätet).
- Åtgärder (kommungemensamma) inom arbetet med diariet såsom gemensamma benämningar av ärenden m.m. fortsätter för att göra det transparent över sektorsgränserna.
- En centralisering av nämndadministration och registratur har initierats.
- Handlingar och protokoll publiceras samlat på www.ale.se på ett sätt som samlar alla dokument på ett ställe. Handlingarna publiceras som en sammanhållen fil med rubriker, vilket gör att det blir enklare att ta del av.
- Arbetet med nytt ärendehanteringssystem innebär att kravställning kommer ske av funktioner som webbdiarium, postlistor m.m.
- Klassificeringsstrukturer och informationshanteringsplaner gör det tydligt för invånarna vilken information vi hanterar och hur.
- Tydlighet främjas genom kommungemensamma riktlinjer för styrdokument, tydliga ansvar för bland annat remisser m.m.

Fokusområden: Utvärdera den tillitsbaserade styrningen regelbundet

I slutet på 2021 antog kommunfullmäktige ny styrmodell för Ale kommun. Den tillitsbaserade styrningen utgår i modellen från genomförandet av dialogsamtal. Under 2022 kommer ett arbete pågå med att implementera den nya styrmodellen. Det är först i och med implementeringen som arbetet med tillitsbaserad styrning systematiseras likvärdigt över hela kommunen och får ett sammanhang varifrån den kan utvärderas. Därmed har i dagsläget en utvärdering inte genomförts ännu.

Fokusområden: Genomföra test för att se effekten av färre personal per första linjens chef

Ett test med minskat kontrollspann genomförs på Garverivägens äldreboende, korttidsenhet och dagverksamhet. Från ett enskilt ledarskap anställdes ytterligare en enhetschef med en form av traineeupplägg för de första 10 månaderna. Inför sommaren omvandlades traineetjänsten till en ordinarie enhetschefstjänst och ansvaret för husets verksamhet och arbetsmiljö fördelades mellan de två enhetscheferna. Förändringen innebar stor skillnad för enhetschefernas upplevelse av sin arbetssituation, med ett kontrollspann på ca 25 medarbetare per enhetschef. Samtidigt synliggjorde det minskade kontrollspannet per enhetschef behov av åtgärder för verksamhetsutveckling och säkerhet som i sin tur generade processutveckling och närmare ledarskap.

Åtgärden med minskat kontrollspann ska enligt målsättningen också undersöka om upplevelsen av arbetsmiljön förändrats samt om åtgärden haft betydelse för sjukfrånvaron på enheten.

Frågan om medarbetarna upplevt en förändrad arbetsmiljö med anledning av minskat kontrollspann för deras enhetschefer är inte ännu ställd. Inför förändringen gjordes ingen basmätning av den dåvarande upplevelsen av arbetsmiljön varför en jämförelse är svår att göra. Frågor om den upplevda arbetsmiljön kommer dock att ställas till medarbetarna under våren 2022.

Under hösten riktades särskilt fokus på samverkan och dialog mellan nattgruppen och enhetscheferna då upplevelsen var att den var dåligt fungerande. Medarbetarna framförde missnöje med bland annat scheman och beslut från enhetscheferna medan enhetscheferna upplevde dålig respons och engagemang från medarbetarna. I december hölls ett möte med samtliga berörda inklusive Kommunal, HR och verksamhetschef. Beslut fattades om att beställa en arbetsmiljökartläggning med individuella samtal för medarbetarna på natten samt enhetscheferna. Utifrån resultatet ska sedan åtgärder samverkas fram och beslutas.

Sjukfrånvarons utveckling under 2020-2021 har på grund av pandemin varit utanför det normala med medarbetare som testat positivt för covid-19, varit hemma med symptom eller i familjekarantän. Men jämförelser mellan

åren kan ändå göras eftersom förutsättningarna varit i stort de samma mellan åren;

På **äldreboendet** Garverivägen har den totala sjukfrånvaron minskat mellan åren, från 13,06 till 12,57. det är den korta sjukskrivningen som står för minskningen.

På **korttidsheten** Garverivägen har den totala sjukfrånvaron ökat mellan åren, från 11,52 till 13,24. Det är den långa sjukskrivningen som står för ökningen från 3,88 till 7,45 medan den korta sjukfrånvaron minskat från 6,02 till 4,68.

Ekonomisk analys

I detta avsnitt redovisas en analys av kommunens ekonomi. Avsnittet innehåller även driftredovisning, kassaflödesanalys, resultaträkning, notförteckning, investeringsredovisning, exploateringsredovisning samt pensionsredovisning.

Ekonomisk sammanställning

Resultaträkning

Mkr	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Verksamhetens intäkter	2	405,6	427,1	572,1	590,0
Verksamhetens kostnader	3	-2 093,5	-2 233,4	-2 200,2	-2 346,9
Avskrivningar	4	-109,6	-119,1	-140,7	-147,8
Verksamhetens nettokostnader		-1 797,5	-1 925,4	-1 768,8	-1 904,7
Skatteintäkter	5	1 524,6	1 634,5	1 524,6	1 634,5
Generella statsbidr o utjämn bidr	6	401,6	416,8	401,6	416,8
Verksamhetens resultat		128,7	125,9	157,4	146,7
Finansiella intäkter	7	2,6	2,9	1,1	1,5
Finansiella kostnader	8	-5,8	-3,7	-7,8	-6,4
Resultat efter finansiella poster		125,6	125,2	150,7	141,7
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat		125,6	125,2	150,7	141,7
Nettokostnadsandel inkl finansnetto		93,5%	93,9%		

Kassaflödesanalys

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Den löpande verksamheten				
Årets resultat	125,6	125,2	150,7	141,7
Justering för av- och nedskrivningar	109,6	119,1	140,7	147,6
Justering för gjorda avsättningar	22,5	25,2	26,3	30,5
Justering för realisationsvinster/förluster	16,6	-7,1	16,6	-3,5
Justering för övr. ej likv påverkande poster	2,9	0,0	2,9	0,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet	277,1	262,4	337,2	316,4
Ökning/minskning av kortfristiga fordringar	12,4	-72,0	4,7	-66,3
Ökn/minskn av förråd, varulager, pågående arbeten	-6,5	-0,9	-6,5	-0,9
Ökning/minskning av kortfristiga skulder	6,4	59,4	15,9	62,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	289,5	248,9	351,3	311,5
Investeringsverksamheten				
Investering i materiella anläggningstillgångar	-269,1	-231,3	-522,8	-505,8
Investering i immateriella anläggningstillgångar	-4,1	-2,1	-4,1	-2,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,8	1,4	0,8	1,7
Investering i finansiella anläggningstillgångar	-	-	-	-
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	-	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-272,4	-232,0	-526,1	-506,2
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	60,0	50,0	252,8	262,8
Amortering av lån	-75,0	0,0	-77,0	-0,4
Ökning/minskning av långfristiga skulder	-9,0	5,1	-7,0	5,9
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	3,7	-2,5	2,9	-2,5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-20,3	52,6	171,7	265,8
Bidrag till infrastruktur				
Bidrag till statlig infrastruktur	-2,2	0,1	-2,2	0,1
Periodens kassaflöde	-5,4	69,5	-5,3	71,1
Likvida medel vid årets början	153,5	148,1	154,8	149,5
Likvida medel vid periodens slut	148,1	217,6	149,5	220,6
Förändring likvida medel	-5,4	69,5	-5,3	71,1

Balansräkning

Mkr	Not	Kommunen		Kommunkoncernen	
		2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	10,0	8,7	10,0	8,7
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	1 729,2	1 835,7	2 568,5	2 799,6
- Maskiner, fordon och inventarier	10	108,7	117,6	127,2	136,0
- Pågående ny- och ombyggnader		-	-	266,4	383,7
Finansiella anläggningstillgångar	11	43,9	46,4	23,8	26,3
Bidrag till infrastruktur	12	3,0	2,8	3,0	2,8
Summa anläggningstillgångar		1 894,8	2 011,3	2 998,9	3 357,1
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	13	30,6	38,1	30,6	38,1
Varulager VA		2,3	1,7	2,3	1,7
Övriga kortfristiga fordringar	14	89,3	161,3	99,3	165,6
Likvida medel	15	148,1	217,6	149,5	220,6
Summa omsättningstillgångar		270,2	418,7	281,7	426,1
Summa tillgångar		2 165,0	2 429,9	3 280,6	3 783,2
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	16				
Årets resultat		125,6	125,2	150,7	141,7
Resultatutjämningsreserv		100,0	100,0	100,0	100,0
Övrigt eget kapital		936,7	1 062,3	1 357,8	1 508,3
Summa eget kapital		1 162,3	1 287,5	1 608,5	1 750,1
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	17	178,8	205,3	181,5	209,1
Avsättning för återställande av deponi		5,0	4,8	5,0	4,8
Avsättning för bidrag statlig infrastruktur	18	4,6	3,6	4,6	3,6
Investeringsfond VA	19	20,6	20,5	20,6	20,5
Uppskjuten skatt		-	-	14,8	19,0
Summa avsättningar		209,1	234,3	226,56	257,1
Skulder					
Långfristiga skulder	20	405,8	461,0	1 024,6	1 292,9
Kortfristiga skulder	21	387,8	447,2	420,9	483,2
Summa skulder		793,7	908,2	1 445,6	1 776,1
S:a eget kapital, avsättningar o skulder		2 165,0	2 429,9	3 280,6	3 783,2
Ställda panter (fastighetsinteckningar)					
Ansvars- och borgensförbindelser	22	609,8	822,4	5,1	5,0
Pensionsförpliktelser som ej tagits upp bland skulderna eller avsättningarna (inkl löneskatt)	23	522,5	467,7	522,5	467,7
Soliditet		53,7%	53,0%	49,0%	46,3%

Notförteckning

Not 1

Kommunens redovisning

Redovisningen är anpassad till bestämmelserna i Lagen (218:597) om kommunal bokföring och redovisning. Enligt den kommunala redovisningslagen ska kommunerna redovisa i enlighet med god redovisningssed. Kommunen tillämpar i möjligaste mån de rekommendationer som lämnats av Rådet för kommunal redovisning (RKR). Se dock undantag under exploateringsstillgångar nedan.

Anläggningstillgångar och kapitalkostnader

Värdering av anläggningstillgångar sker till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. Anskaffningsvärdet innefattar investeringsutgiften minskat med eventuella investeringsbidrag. Avskrivningarna beräknas på anskaffningsvärdet. Linjär avskrivning tillämpas och görs efter en bedömning av tillgångarnas nyttjandeperiod.

Ale kommun tillämpar komponentavskrivning och en beloppsgräns på 25 tkr (50 tkr t.o.m. år 2010) för aktivering av anläggningstillgångar.

Kapitalkostnader, dvs. avskrivningar och internränta beräknas enligt nominell metod. Internräntan för 2021 uppgick till 1,25 %.

Exploateringsstillgångar

Exploateringsstillgångar redovisas som omsättningstillgångar. Årlig avskrivning sker inte och nedskrivningar sker om det verkliga värdet är lägre än anskaffningsvärdet. Enligt Rådet för kommunal redovisning bör resultatavräkning ske i takt med försäljning av tomter/områden. Ale kommun tillämpar dock försiktighetsprincipen och resultatavräkning sker vid inkomster där motsvarande förväntade utgifter kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Detta är oftast möjligt först i slutskedet av exploateringsprojektet.

2013-05-14 antog kommunstyrelsen dokumentet "Exploateringsprocessen i Ale kommun" som beskriver Ale kommuns rutiner för exploateringsprocessen. Som en följd därav beräknas och belastas aktiva exploateringsprojekt fr.o.m. 2013-07-01 i förekommande fall med intern kostnadsränta (0,0 % år 2021).

Likvida medel

Koncernens tillgångar placerade på koncernkonto redovisas som likvida medel i kommunen. De kommunala bolagens andel av koncernkontot redovisas som kortfristig skuld i kommunen.

Pensionsskuld

Kommunens pensionsskuld redovisas enligt den s.k. blandmodellen. Pensionsförmåner intjänade före år 1998, förutom garanti- och visstidspensioner, redovisas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Utbetalning av sådana förmåner redovisas bland verksamhetens kostnader.

Intjänade pensionsförmåner fr.o.m. räkenskapsåret 1998 redovisas dels som en kortfristig skuld (avgiftsbestämd ålderspension) och dels som en avsättning (förmånsbestämd ålderspension och visstidspensioner) i balansräkningen och ingår i verksamhetens kostnader i resultaträkningen. I såväl den kortfristiga skulden som avsättningsbeloppet ingår löneskatt. Räntan redovisas som en finansiell kostnad.

De årliga premier som inbetalats till KPA (tidigare SPP) för de anställda som har en särskild försäkringslösning för den kompletterande ålderspensionen ingår i verksamhetens kostnader. I och med den premiebetalningen ingår inte de anställdas pensionsskuld för kompletterande ålderspension i skulden hos KPA utan är den anställdes relation till försäkringsbolaget. Beräkningen av pensionsskulden har gjorts enligt avtalet KAP-KL och är framräknad enligt den rekommenderade modellen RIPS.

Periodisering

Fördelningen av kostnader och intäkter på korrekt redovisningsperiod sker i allt väsentligt.

Inkomster avseende anslutningsavgifter för VA har från och med år 2014 skuldförts. Anslutningsavgifterna intäktsförs i samma takt som avskrivningstiden för de utgifter som anslutningsavgifterna är avsedda att täcka.

Inkomster avseende gatukostnadsersättningar mellan åren 2015-2019 skuldfördes och intäktsfördes sedan i takt med gatuanslagningens avskrivningar. Enligt nya direktiv från Rådet för kommunal redovisning 2020 ska gatukostnadsersättningar intäktsföras vid färdigställandet. De ersättningar som var skuldförda från tidigare år justerades genom en ökning av eget kapital i årsbokslut 2020.

Skatteintäkter

Årets redovisade skatteintäkter består av tre delar:

Preliminära månatliga skatteinbetalningar

Prognos över redovisningsårets slutavräkning

Differens mellan slutlig taxering och redovisad skatteintäkt för föregående redovisningsår.

Den preliminära slutavräkningen för 2021 har gjorts i enlighet med rekommendation 2 från Rådet för kommunal redovisning, vilket innebär att det är SKL:s decemberprognos, cirkulär 21:49 som använts.

Kommunal fastighetsavgift

Den kommunala fastighetsavgiften har tagits upp till det rekommenderade beloppet i SKL:s cirkulär 21:52.

Leasingavtal

Ale kommun leasar personbilar och datorer med en löptid på högst tre år. Kommunernas samtliga leasingavtal klassificeras som operationella och har inte tagits upp i balansräkningen utan redovisas som hyresavtal.

Kommunkoncernen

Redovisningen av kommunkoncernen omfattar kommunen som moderbolag och företag i vilka kommunen direkt eller indirekt innehar en röstandel av minst 20 %. De bolag som inte i väsentlig omfattning påverkar den sammanställda redovisningens resultat- och balansräkning har inte konsoliderats. I kommunkoncernen ingår även räddningstjänstens verksamhet som fr.o.m. år 2013 har flyttats från kommunal verksamhet till ett kommunalförbund, Bohus Räddningstjänstförbund (BORF), som delas med Kungälv kommun.

Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värden på aktier i dotterbolagen eliminerats mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Proportionell konsolidering innebär att endast den ägda andelen av dotterföretagens tillgångs- och skuldposter respektive intäcks- och kostnadsposter har tagits med. Interna mellanhavanden av väsentlig betydelse har eliminerats. Redovisningsprinciperna är inte helt enhetliga mellan kommunen och dotterbolagen. I den mån det varit möjligt har kommunens principer styrts. Någon anpassning av avskrivningsprinciperna har t.ex. inte gjorts.

Affärsverksamheter

Enligt "Lagen om allmänna vattentjänster" som trädde i kraft 2007-01-01 ska den ekonomiska redovisningen för VA-verksamheten särredovisas. Syftet är att tillgodose behovet av information till VA-kollektivet att de avgifter som tas ut är riktiga. Den del av affärsverksamheternas resultat som avser taxekollektivet redovisas som förutbetalda intäkter i kommunens balansräkning.

Ale kommun redovisar en separat resultat- och balansräkning för VA-verksamheten och renhållningsverksamheten som en bilaga till kommunens årsredovisning. Bilagan finns att tillgå i Ale kommuns diarium.

Not 2

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2021	2020	2021
Verksamhetens intäkter				
Försäljningsintäkter	15,2	17,2	15,2	17,2
Taxor, avgifter och ersättningar	162,2	168,4	152,2	152,6
Hyror och arrenden	38,7	39,9	218,2	225,5
Bidrag och ersättningar från staten *	134,0	142,2	134,0	142,2
Övriga bidrag	3,9	3,9	3,9	3,9
Försäljning av verksamheter och konsulttjänster	43,1	46,0	40,0	42,7
Exploateringsintäkter	8,2	8,3	8,2	4,7
Realisationsvinster	0,4	1,3	0,4	1,3
	405,6	427,1	572,1	590,0

* År 2021 ingår intäkter på kommunen för gatukostnadsersättningar med 4,0 Mkr jämfört med 13,5 Mkr föregående år (jämförelsestörande).

Not 3

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2021	2020	2021
Verksamhetens kostnader				
Inköp anlägg.-/underhållsmat.	6,4	7,3	15,8	18,3
Inköp vatten/el för distribution	9,2	9,8	9,2	9,8
Bidrag och transfereringar	54,9	56,8	54,9	56,8
Köp av verksamheter och entrepr.	397,0	433,6	367,7	401,4
Personalkostnader *	1 323,2	1 440,3	1 368,8	1 490,7
Lokal- och fastighetskostnader	114,5	115,3	108,6	109,4
Försäkringar, skatter och avg.	26,2	22,9	39,1	36,2
Övriga verksamhetskostnader	136,9	144,1	210,0	214,5
Kostnad för sålda exploateringar	11,9	3,2	11,9	3,2
Realisationsförluster	13,2	0,2	13,2	0,2
Skattkostnad	-	-	1,0	6,4
	2 093,5	2 233,4	2 200,2	2 346,9

Personalkostnader

* Personalkostnader	2020	2021	
Löner och arvoden	924,6	969,7	(+4,9%)
Sociala avgifter	286,9	297,7	(+3,8%)
Pensionskostnader och löneskatt *	108,7	170,3	(+56,7%)
Övriga personalkostnader	3,0	2,5	(-15,1%)
	1 323,2	1 440,3	(+8,8%)

* 2021 avser 50,2 Mkr partiell inlösen av pensionsskuld.

Not 4

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2021	2020	2021
Avskrivningar				
Byggnader och tekn. anlägggn.	81,7	90,0	108,7	115,2
Maskiner, fordon och inventarier	23,7	25,5	27,8	29,0
Immateriella anlägggn tillgångar	4,2	3,5	4,2	3,5
	109,6	119,1	140,8	147,8

Not 5

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2021	2020	2021
Skatteintäkter				
Prel. skatteinbet. under året	1 554,5	1 593,1	1 554,5	1 593,1
Prognos slutavräkning	-22,4	36,3	-22,4	36,3
Differens slutlig taxering och redovisad skatteintäkt föregående år	-7,5	5,2	-7,5	5,2
	1 524,6	1 634,5	1 524,6	1 634,5

Not 6

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2021	2020	2021
Generella statsbidrag/ utjämningsbidrag				
Inkomstutjämnning	243,6	242,2	243,6	242,2
Kostnadsutjämnning	-10,6	0,4	-10,6	0,4
Regleringsavgift/bidrag	32,0	94,4	32,0	94,4
Bidrag för LSS-utjämnning	1,4	4,3	1,4	4,3
Införandebidrag	13,9	0,3	13,9	0,3
Stöd pga flyktingsituationen	4,6	0,0	4,6	0,0
Stöd för att stärka välfärden	15,9	0,0	15,9	0,0
Stöd med anledning av Covid -19 *	40,9	4,4	40,9	4,4
Stöd för periodiseringsfond	1,9	0,0	1,9	0,0
En god vård för Äldre	0,0	10,7	0,0	10,7
Fastighetsavgift	57,9	60,1	57,9	60,1
	401,6	416,8	401,6	416,8

* Stöd med anledning av Covid -19 avser 2021 Skolmiljarden.

Not 7

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2021	2020	2021
Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	0,1	0,1	0,2	0,9
Borgensprovisioner	1,5	2,1	-	-
Utdelning	0,9	0,6	0,9	0,6
Övriga finansiella intäkter	-	-	-	-
	2,6	2,9	1,1	1,5

Not 8

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2021	2020	2021
Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-1,3	-1,3	-3,3	-4,0
Ränta på pensionskuld	-4,4	-2,4	-4,5	-2,5
Övriga finansiella kostnader	-	-	-	-
	-5,8	-3,7	-7,8	-6,4

Not 9

Mark, byggnader och tekniska anläggningar, Mkr	Markreserv	Verksamhets-fastigheter	Fastigheter för affärsverksamhet	Publika fastigheter	Fastigheter för annan verksamhet	Summa mark, byggnader och tekniska anläggningar	
						2021	2020
Kommunen							
Anskaffningsvärde							
Ing ack anskaffningsvärde	162,7	1 838,2	314,6	391,9	1,3	2 708,8	2 473,3
Årets investering	5,4	139,5	37,7	14,4		197,0	241,2
Försäljning/utrangering		-5,5	0,0	-13,8		-19,3	-27,7
Omklassificering		-0,4				-0,4	22,0
Utg ack anskaffningsvärde	168,1	1 971,8	352,3	392,5	1,3	2 886,0	2 708,8
Avskrivningar							
Ing ack avskrivningar	0,0	-729,9	-101,1	-148,3	-0,3	-979,6	-913,6
Årets avskrivningar		-67,0	-7,9	-15,1	0,0	-90,0	-81,7
Försäljning/utrangering		5,5	0,0	13,8		19,3	15,7
Utg ack avskrivningar	0,0	-791,4	-109,0	-149,5	-0,4	-1 050,3	-979,6
Ing planenligt restvärde	162,7	1 108,3	213,5	243,6	1,0	1 729,2	1 559,7
Utg planenligt restvärde	168,1	1 180,3	243,2	243,0	0,9	1 835,7	1 729,2
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2021		25,0 år	33,8 år	22,7 år	20,0 år	25,4 år	
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2020		24,6 år	33,8 år	22,1 år	20,0 år		24,9 år
Kommunkoncernen							
Anskaffningsvärde							
Ing ack anskaffningsvärde	221,8	1 839,3	1 637,0	391,9	1,3	4 091,3	3 769,3
Årets investering	5,4	142,7	184,1	14,4		346,6	243,0
Försäljning/utrangering		-5,5	0,0	-13,8		-19,3	-27,7
Omklassificering		-0,4				-0,4	106,7
Utg ack anskaffningsvärde	227,2	1 976,1	1 821,1	392,5	1,3	4 418,2	4 091,3
Avskrivningar							
Ing ack avskrivningar		-730,3	-643,9	-148,3	-0,3	-1 522,8	-1 429,7
Årets avskrivningar		-67,0	-32,9	-15,1	0,0	-115,0	-108,7
Försäljning/utrangering		5,5	0,0	13,8		19,3	15,7
Nedskrivningar		0,0				0,0	0,0
Utg ack avskrivningar		-791,9	-676,8	-149,5	-0,4	-1 618,6	-1 522,8
Ing planenligt restvärde	221,8	1 109,0	993,1	243,6	1,0	2 568,5	2 339,6
Utg planenligt restvärde	227,2	1 184,3	1 144,3	243,0	0,9	2 799,6	2 568,5
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2021						30,2 år	
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2020							29,9 år

Not 10

Maskiner, fordon, och inventarier, Mkr	Maskiner	Fordon	Inventarier och byggn inventarier	Summa maskiner, fordon och inventarier		Immateriella anläggningstillgångar	
				2021	2020	2021	2020
Kommunen							
Anskaffningsvärde							
Ing ack anskaffningsvärde	5,4	23,2	207,4	236,0	234,3	33,1	29,0
Årets investering	2,3	3,4	28,6	34,3	27,9	2,1	4,1
Försäljning/utrangering	0,0	-0,8	-28,8	-29,6	-26,3		
Omklassificering			0,4	0,4	0,0		
Utg ack anskaffningsvärde	7,7	25,9	207,6	241,1	236,0	35,2	33,1
Avskrivningar							
Ing ack avskrivningar	-2,5	-15,4	-109,3	-127,2	-128,3	-23,1	-18,9
Årets avskrivningar	-0,6	-2,6	-22,2	-25,4	-23,7	-3,4	-4,2
Försäljning/utrangering	0,0	0,8	28,6	29,4	24,9		
Omklassificering			0,0				
Utg ack avskrivningar	-3,0	-17,3	-102,9	-123,2	-127,2	-26,5	-23,1
Ing planenligt restvärde	2,9	7,8	98,1	108,7	106,0	10,0	10,1
Utg planenligt restvärde	4,6	8,6	104,5	117,6	108,7	8,7	10,0
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2021	7,0 år	5,5 år	7,0 år	7,2 år		4,8 år *	
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2020	5,4 år	5,6 år	7,5 år		7,3 år		4,7 år *
Kommunkoncernen							
Anskaffningsvärde							
Ing ack anskaffningsvärde	6,1	43,2	231,4	280,7	275,1	33,1	29,0
Årets investering	3,7	4,5	29,2	37,4	32,4	2,1	4,3
Försäljning/utrangering	0,0	-0,8	-29,9	-30,7	-26,7		
Omklassificering			0,4	0,4	0,0		
Utg ack anskaffningsvärde	9,8	46,9	231,1	287,8	280,7	35,2	33,3
Avskrivningar							
Ing ack avskrivningar	-3,0	-22,9	-127,8	-153,7	-151,2	-23,1	-18,9
Årets avskrivningar	-0,7	-3,9	-23,6	-28,2	-27,8	-3,4	-4,2
Försäljning/utrangering	0,0	0,8	29,3	30,1	25,2		
Utg ack avskrivningar	-3,6	-26,0	-122,2	-151,8	-153,7	-26,5	-23,1
Ing planenligt restvärde	3,1	20,3	103,6	127,0	123,9	10,0	10,1
Utg planenligt restvärde	6,2	20,9	108,9	136,0	127,0	8,7	10,2
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2021				7,7 år		4,8 år *	
Genomsnittlig nyttjandeperiod 2020					7,8 år		4,7 år*

* Avser främst IT-licenser med avskrivningstid på 3-5 år. Ett undantag är fastighetssystemet med en avskrivningstid på 10 år, vilket är den beräknade livslängden.

Not 11

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2021	2020	2021
Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier	22,3	22,3	0,9	0,9
Andelar *	15,9	18,7	17,3	20,1
Långfristiga fordringar	4,5	4,2	4,3	4,1
Bostadsrätter	1,2	1,2	1,2	1,2
	43,9	46,4	23,8	26,3

* Andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening ingår dels med 0,7 Mkr som avser inbetalt andelskapital år 1994, 13,8 Mkr som avser inbetalt andelskapital 2015 samt 2,8 Mkr för 2021. Kommuninvest ekonomisk förening beslutade 2020 om ytterligare insatsemissioner de kommande tre åren som ännu ej finns med i balansräkningen. Ale kommuns totala andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening uppgick 2021-12-31 till 28 423 000 kr.

Not 12

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2021	2020	2021
Bidrag till infrastruktur				
Medfinansiering Trafikverket				
GC-väg Starrkärrsv - Prästalund	3,0	2,8	3,0	2,8
	3,0	2,8	3,0	2,8

Not 13

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2021	2020	2021
Exploateringsfastigheter				
Bostadsområden	11,3	12,4	11,3	12,4
Verksamhetsområden	19,4	25,8	19,4	25,8
	30,6	38,1	30,6	38,1

Projekt med negativa saldon redovisas som förutbetalda intäkter under "Kortfristiga skulder".

Not 14

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020	2021	2020	2021
Övriga kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	31,8	25,2	31,2	17,5
Övriga fordringar	0,7	0,8	1,4	2,2
Skattefordringar	-	-	8,5	7,5
Skattekonto	5,3	1,0	6,6	3,7
Fordran mervärdesskatt	8,6	17,9	8,8	18,2
Upplupna skatteintäkter	0,0	62,0	0,0	62,0
Förutbet kostn/upplupna int	42,8	54,3	42,8	54,4
	89,3	161,3	99,3	165,6

Not 15

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Likvida medel				
Bank *	0,0	0,0	0,0	0,0
Plusgiro	148,1	217,6	149,5	220,6
	148,1	217,6	149,5	220,6
* - varav förmedl medel	0,0	0,0	0,0	0

Checkkredit för koncernkontot om 30 Mkr avslutades 2021.

Koncernkontots saldo uppgår 2021-12-31 till 217,0 Mkr.

Kommunens behållning av koncernkontot är 191,6 Mkr.

AB Alebyggen har en behållning på 22,6 Mkr.

Skå-dal 31:3 AB har en behållning på 2,5 Mkr.

Ale Utveckling AB (vilande) har en behållning på 0,2 Mkr.

En väg efter rätt Tanke AB har en behållning på 0,1 Mkr.

Kreditinstitut är Swedbank AB.

Not 16

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Eget kapital				
Ingående balans *	1 036,7	1 162,3	1 457,8	1 608,5
Årets resultat	125,6	125,2	150,7	141,7
Utgående eget kapital	1 162,3	1 287,5	1 608,5	1 750,1

* Varav 107,9 Mkr är reserverade för framtida pensionskostnader, 7,6 Mkr är reserverade för utvecklingsfond och 100,0 Mkr är reserverade för resultatutvecklingsreserv (RUR).

Not 17

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Avsättning för pensioner				
Förmånsbestämd ålderspension	132,7	156,1	134,9	159,1
Avsatt till visstidspensioner	0,0	0,0	0,0	0,0
Beräkn ålderspension för förtroendevalda	10,3	9,2	10,3	9,2
Omställningsstöd enl OPF-KL	0,8	0,0	0,8	0,0
Löneskatt alt soc avg	35,0	40,1	35,5	40,8
	178,8	205,3	181,5	209,1

Avser pensioner intjänade efter 1998, visstidspensioner samt AGF-KL och OPF-KL vid omställningserbjudande. Pensioner intjänade före 1998 redovisas under ansvarsförbindelser, se not 23. Pensionsskulden har beräknats enligt KAP-KL och RIPS. Aktualiseringsgraden är 97 %. Överskottsfondens värde är 1,3 Mkr enligt värdebesked från KPA. Pensionsmedlen används i verksamheten, så kallad återlåning.

Förmånsbestämd ålderspension och visstidspensioner

Förmånsbestämd ålderspension och visstidspensioner	Belopp i tkr exkl. löneskatt	Belopp i tkr inkl. löneskatt
Avsatt till pensioner per 2020-12-31	132 714	164 910
Ränteuppräknig	1 444	1 794
Basbeloppsuppräknig	842	1 046
Nya utbetalningar	-4 135	-5 138
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	7 167	8 905
Intjänad PA-KL	209	260
Nyintjänad förmånsbestämd ålderspension	15 823	19 662
Nya efterlevandepensioner	1 972	2 450
Övrigt	14	18
Avsatt till pensioner per 2021-12-31	156 050	193 907

Fr o m 2003-04-01 antog ca 100 anställda en försäkringslösning genom SPP. Kommunen har betalat premier till SPP fram till 2013-12-31. Fr o m 2014-01-01 har KPA övertagit försäkringen och kommunen betalar nu premier för denna försäkring till KPA. Pensionsförpliktelsen ingår inte i ovan angivna skuld.

Ålderspension förtroendevalda

Ålderspension förtroendevalda	Belopp i tkr exkl. löneskatt	Belopp i tkr inkl. löneskatt
Avsatt till pensioner per 2020-12-31	10 259	12 748
Ränteuppräknig	97	121
Basbeloppsuppräknig	62	77
Nyintjänade PBF/PRF	-1 636	-2 033
Nyintjänad OPF-KL	86	107
Överfört till ordinarie beräkning	334	415
Avsatt till pensioner per 2021-12-31	9 202	11 435

Not 18

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Avsättning för bidrag till statlig infrastruktur				
Bidrag för E20 år 2020-2022	2,3	-1,6	2,3	-1,6
Bidrag för GC-väg vid Alingsåsvägen	2,3	-2,0	2,3	-2,0
Utgående balans	4,6	-3,6	4,6	-3,6

Not 19

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Investeringsfond VA				
Ingående balans	20,7	20,6	20,7	20,6
Avsättn för investering	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivn av investering	-0,1	-0,1	-0,08	-0,1
Utgående balans	20,6	20,5	20,6	20,5

2017-2019 avsattes 17,3 Mkr för framtida investeringsprojekt "Älvängens reningsverk - överföringsledning Älvängen-Nödinge". Tidigare avsättning, på från början 4,2 Mkr, avser "Dimensionshöjning av avloppsledningsnätet från Nödinge till avloppstunnel Stora Viken". Fonden upplöses i takt med avskrivning av investeringarna.

Not 20

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Långfristiga skulder				
Lån	345,0	395,0	949,5	1 212,8
Skuld anslutningsavgifter VA	60,8	66,0	60,8	66,0
Övriga långfristiga skulder	-	-	14,3	14,1
	405,8	461,0	1 024,6	1 292,9

Kommunen

Kommunen			
Låneportföljens sammansättning 2021-12-31	Belopp Mkr	Återbetalningsdag	Ränta
Kommuninvest i Sverige AB	50,0 *	2022-01-24	0,88 %
Kommuninvest i Sverige AB	60,0	2022-05-16	0,18 %
Kommuninvest i Sverige AB	25,0 *	2022-09-15	-0,04 %
Kommuninvest i Sverige AB	80,0	2023-02-22	0,30 %
Kommuninvest i Sverige AB	80,0	2023-06-01	0,09 %
Kommuninvest i Sverige AB	100,0	2024-06-19	0,36 %
Summa	395,0 **		

* Lån på sammanlagt 75 Mkr är s.k. gröna lån. Genomsnittlig låneränta under året har varit 0,31 %. Återstående lånetid: > 6 mån = 285 Mkr

Ale kommun aktiverar fr o m 2013-07-01 lånekostnader för aktiva exploateringsprojekt då extern upplåning skett. Under år 2021 har inga lånekostnader aktiverats.

Kommunens bolag och förbund

Kommunens bolag och förbund	Mkr
AB Alebyggen har långfristiga skulder på	832,1
Låneportföljens sammansättning 2021-12-31:	
Lån med rörlig ränta alt. återstående räntebindningstid inom 1 år:	345,0
Lån med räntebindningstid inom 2 år:	82,5
Lån med räntebindningstid inom 3 år:	160,3
Lån med räntebindningstid med 4 år eller fler:	230,0
Räntefri skuld till ek. för. Kooperativ hyresrätt:	13,3
Övrig långfristig skuld:	1,0
Amortering inom 1 år uppgår till	0,0
Kommunkoncernens övriga bolag har inga långfristiga skulder per 2021-12-31.	

AB Alebyggens dotterbolag Skå-dal 31:3 AB har långfristiga skulder till Alebyggen på 13,4 Mkr, vilka eliminerats pga koncerninterna poster.

Bohus räddningstjänstförbund (BORF) har långfristiga skulder på 3,2 Mkr. Ale kommuns andel (40 %) är 1,4 Mkr, vilka har eliminerats pga koncerninterna poster.

Kommunkoncernens övriga bolag har inga långfristiga skulder per 2021-12-31.

Not 21

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	66,1	116,3	101,8	148,2
Personalens skatter	22,8	21,8	23,5	22,6
Uppl pens kostn ind del	50,4	51,1	51,2	51,9
Semester- o ö-tidsskuld	78,6	86,3	80,8	89,0
Upplupna löner	13,3	13,8	14,4	14,7
Upplupna arbetsgivaravg	26,7	25,7	28,4	27,5
Förutbet int fr VA	1,2	0,0	1,2	0,0
Förutbet int fr Renhålln	2,6	6,0	2,6	6,0
Saldo koncernkonto				
- AB Alebyggen	41,0	22,6	-	-
- Skå-dal 31:3	1,9	2,5	-	-
- Ale Utveckling AB	0,2	0,2	-	-
- En väg efter rätt Tanke AB	0,0	0,1	-	-
Skuld mervärdeskatt			0,3	0,3
Skatteskulder	-	-	4,6	0,4
Förutbetalda skatteintäkter	4,2	0,0	0,1	0,0
Förutbet intäkter Expl fast	4,0	3,8	0,0	3,8
Uppl kostn/förutbet int	72,4	95,5	101,9	118,6
Övriga kortfristiga skulder	2,4	1,6	10,1	0,2
	387,8	447,2	420,9	483,2

Not 22

Mkr	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Ansvars- och borgensförbindelser				
AB Alebyggen	605,0	817,8	-	-
Renova AB	0,9	0,8	0,9	0,8
GRYAAB	0,0	0,0	0,0	0,0
Föreningar med flera	2,3	2,3	2,3	2,3
Förlustansvar egna hem	0,1	0,0	0,1	0,0
Leader längs Göta älv	1,5	1,5	1,5	1,5
FASTIGO	-	-	0,3	0,4
	609,8	822,4	5,1	5,0

Ale kommun har i april 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga kommuner och landsting/regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Ale kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 501 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Ale kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 382 087 104 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 401 231 985 kronor.

Ale kommun hade 2021-12-31 en kreditlimit hos Nordea på 25 Mkr för leasing av personbilar varav 22,0 Mkr har utnyttjats.

Not 23

Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar	Belopp i tkr exkl. löneskatt	Belopp i tkr inkl. löneskatt
Ansvarsförbindelse enligt ordinarie beräkning KPA per 2020-12-31	414 519	515 081
Försäkring IPR	-40 189	-49 939
Ränteuppräknig	2 323	2 886
Basbeloppsuppräknig	5 110	6 350
Gamla utbetalningar	-25 060	-31 140
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	11 192	13 907
Övrigt	4 200	5 219
Ansvarsförbindelse enligt ordinarie beräkning KPA per 2021-12-31	372 096	462 363

Ansvarsförbindelse enligt särskild beräkning KPA för förtroendevalda		
Ansvarsförbindelse per 2020-12-31	5 992	7 446
Ränteuppräknig	51	63
Basbeloppsuppräknig	36	45
Nyintjänade	-1 801	-2 238
Ansvarsförbindelse per 2021-12-31	4 278	5 316
TOTALT	376 374	467 679

Not 24 Revisionskostnader

Kostnaden för revisorernas granskning av räkenskaperna uppgår till 161 tkr (föregående år 179 tkr).

Driftredovisning, kommunen

Driftredovisning, kommunen

Driftredovisningens intäkter och kostnader speglar respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller kommunexterna poster, har driftsredovisningen påförts även kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter.

Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är dels personalomkostnader i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt, dels kapitalkostnader i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kostnader som fördelas mellan kommunens olika verksamheter genom interndebitering är t ex hyreskostnader, IT-kostnader, kost, städ, vaktmästeri. All kommunintern fakturering sker normalt utan vinstpåslag.

Verksamhetsplan med budget antogs av kommunfullmäktige 2020-11-09.

	Brutto- kostnader 2020	Intäkter 2020	Bokslut netto 2020	Brutto- kostnader 2021	Intäkter 2021	Bokslut netto 2021	Budget 2021	Budget- avvikelse 2021
Verksamhet								
Utbildningsnämnd	1 252 711	352 374	900 337	1 208 007	316 609	891 398	884 473	-6 925
Socialnämnd	778 506	207 337	571 168	810 401	229 091	581 309	601 480	20 171
Kommunstyrelsen	166 592	19 469	147 123	158 376	19 724	138 651	156 098	17 447
Service-nämnd	389 684	367 215	22 469	387 376	302 774	84 602	84 597	-5
Kultur- och fritidsnämnd	88 170	4 182	83 988	89 836	4 996	84 840	83 525	-1 315
Samhällsbyggnadsnämnd, skatte- o internfinansierat	90 253	32 201	58 052	97 986	34 411	63 575	63 429	-146
Samhällsbyggnadsnämnd, affärs- verksamhet	92 639	96 280	-3 641	104 650	106 262	-1 612	0	1 612
Överförmyndarnämnd	2 776	19	2 757	2 962	0	2 962	3 011	49
Valnämnd	16	0	16	32	0	32	0	-32
Revisorer	878	1	877	1 050	1	1 048	1 224	176
Pensionsutbet m m *	29 201	-	29 201	90 303	-	90 303	29 000	-61 303
Övriga kostnader/intäkter **	26 967	22 276	4 691	24 527	16 444	8 083	6 465	-1 618
Exkludering affärsverksamhet	-92 639	-96 280	3 641	-104 650	-106 262	1 612	0	-1 612
Verksamhetens kostnader	2 825 753	1 005 074	1 820 679	2 870 855	924 051	1 946 802	1 913 300	-33 502

Resultaträkning

	Brutto- kostnader 2020	Intäkter 2020	Bokslut netto 2020	Brutto- kostnader 2021	Intäkter 2021	Bokslut netto 2021	Budget 2021	Budget- avvikelse 2021
Verksamhetens kostnader	2 825 753	1 005 074	1 820 679	2 870 855	924 051	1 946 802	1 913 300	-33 502
Avgår kapitalkostnader	-132 781	-	-132 781	-140 504	-	-140 504	-148 500	-7 996
Tillkommer avskrivningar	109 573	-	109 573	119 109	-	119 109	127 200	8 091
Verksamhetens nettokostnader	2 802 545	1 005 074	1 797 471	2 849 459	924 051	1 925 409	1 892 000	-33 407
Skatteintäkter/GSB			1 926 246			2 051 355	1 980 200	71 155
Finansiella intäkter			2 586			2 908	3 000	-92
Finansiella kostnader			-5 784			-3 680	-12 200	8 520
Årets resultat			125 577			125 175	79 000	46 175
Nettokostnadsandel (inkl finans- netto)			93,5%			93,9%	96,0%	

* Pensionsutbetalningar samt differens mellan uttaget personalomkostnadspålägg och verkliga kostnader samt förändring av upplupna lönekostnader. 2021 avser 50,2 Mkr inlösen av pensionsskuld inkl. löneskatt.

** Kostnader år 2021 avser främst intern reglering för Skolmiljard samt God Vård Äldre (15,1 Mkr), sålda exploateringsfastigheter (3,2 Mkr), intern reglering lönerrevision (2,1 Mkr), sanering och reservering skredsäckring (2,3 Mkr) samt åtgärder vid Jennylunds ridhus (1,9 Mkr). Intäkter år 2021 avser främst försäljning av exploateringsfastigheter (9,2 Mkr), gatukostnadsersättningar (4,0 Mkr), ersättning för urtaget berg (1,6 Mkr) samt markersättning för del av Jennylund (1,2 Mkr).

Investeringssammanställning, kommunen

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning, kommunen	Utgifter sedan projektets start			Varav: Årets investeringar		
	Ack. utfall	Beslutad totalutgift	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
Färdigställda projekt, tkr						
Datorer, inventarier & dylikt						
IT-investeringar	11 805	12 200	395	11 805	12 200	395
Utbildningsnämnden	10 376	12 921	2 545	10 376	12 921	2 545
Kommunstyrelsen	2 194	6 650	4 456	2 194	6 650	4 456
Samhällsbyggnadsnämnden	956	1 450	494	956	1 450	494
Socialnämnden	4 503	6 545	2 042	4 503	6 545	2 042
Serviceämnden	2 757	2 700	-57	2 757	2 700	-57
Kultur- och fritidsnämnden	1 490	1 806	316	1 490	1 806	316
Skolor och förskolor						
Ale kulturrum - Da Vinci-skolan	123 963	123 805	-158	244	746	502
Nolbäckens förskola	79 554	89 000	9 446	7 186	9 397	2 211
Mindre anpassningar	3 211	3 000	-211	3 211	3 000	-211
Ombyggn ventilation	974	10 700	9 726	974	10 700	9 726
Upprustning skolgårdar	553	900	347	553	900	347
Övrigt	1 281	10 331	9 050	692	7 459	6 767
Idrottsanläggningar						
Upprustn idrottsanläggningar	1 596	1 659	63	1 596	1 659	63
Övrig	200	3 000	2 800	200	3 000	2 800
Park, gator, vägar och dylikt						
Utbyggnad busshållplatser	201	1 500	1 299	201	1 500	1 299
Just toppbelägg gator GC	2 356	2 500	144	2 356	2 500	144
Fordonsbyte parkenheten	811	1 654	843	811	1 654	843
Åtg pga ej utbyggda planer	28	500	472	28	500	472
VA och Renhållning						
VA sanering, re-invest	33 097	46 000	12 903	33 097	46 000	12 903
Älvängens Reningsverk omb	2 110	3 000	890	2 110	3 000	890
Hjullastare Renhållningen	1 882	2 000	118	1 882	2 000	118
Övrigt Renhållningen	950	1 936	986	950	1 936	986
Markreserv						
Övriga markinköp	5 367	20 000	14 633	5 367	20 000	14 633
Övriga investeringsobjekt						
Fastighetsunderhåll årsanslag	15 439	15 000	-439	15 439	15 000	-439
Internservice köksutrustn mm	422	1 050	628	422	500	78
Säkerhetsförebygg åtgärder	3 001	4 900	1 899	3 001	4 900	1 899

Investeringsredovisning, kommunen	Utgifter sedan projektets start			Varav: Årets investeringar		
Övrigt		500	500		500	500
Summa färdigställda projekt	311 077	387 207	76 130	114 401	181 123	66 722
Pågående projekt	Ack. utfall	Beslutad totalutgift	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse
Skolor och förskolor						
Lövängens förskola	75 105	89 000	13 895	57 217	61 112	3 895
Nya projekt förskolor & skolor	1 330	6 538	5 208	624	15 112	14 488
Idrottsanläggningar						
Jennylands ridanläggning	40 996	43 861	2 865	3 303	3 940	637
Park, gator, vägar och dylikt						
Infrastruktur vid exploatering	9 882	19 000	9 118	62	19 000	18 938
Nödinge centrum		1 000	1 000	0	1 000	1 000
Cirk pl GC-väg N Kilandav	0	20 000	20 000	0	20 000	20 000
Utbyte gatubelysning	6 157	15 478	9 321	6 157	15 478	9 321
Utbyte gatubelysning landsbygd	0	1 500	1 500	0	1 500	1 500
Armatyrbbyte till LED	0	12 000	12 000	0	12 000	12 000
Ändr huv man skap en allm pl	0	5 000	5 000	0	5 000	5 000
Utbyggnad av GC-nät	2 098	5 500	3 402	2 098	5 500	3 402
Utbyggnad enligt K 2020	290	1 700	1 410	290	1 700	1 410
GC-väg Alingsåsvägen	0	4 150	4 150	0	4 150	4 150
Medfins GC Hålanda	0	6 200	6 200	0	6 200	6 200
Medfin GC Kilanda Ka-Hult	0	9 000	9 000	0	9 000	9 000
Infrastruktur för kollektivtrafik	1 956	3 000	1 044	1 956	3 000	1 044
VA och Renhållning						
Överföringsledn Älvängen-Nödinge	3 176	109 000	105 824	1 713	2 000	287
Övriga investeringsobjekt						
Kommunhus	616	2 000	1 384	225	1 627	1 402
Pigegårdsvägen 1	5 752	6 260	508	38	546	508
Reduceringsfiske Vimmersjön	1 050	3 607	2 557	453	3 022	2 569
ATO Diverse	111	1 500	1 389	111	1 500	1 389
LSS Skepplanda	54 919	49 000	-5 919	33 853	35 590	1 737
LSS gruppboende Surte	1 984	52 000	50 016	181	27 697	27 516
LSS gruppboende Nol	8 858	52 000	43 142	8 858	22 000	13 142
Hardejsjö	595	700	105	595	700	105
Garage	0	300	300	0	300	300
Övrigt	536	948	412	1 295	3 946	2 651
Summa pågående projekt	215 411	520 242	304 831	119 029	282 620	163 591
Summa investeringsprojekt	526 488	907 449	380 961	233 430	463 743	230 313

Större investeringar under året utgörs av bland annat nya förskolor och LSS boenden. Lövängens förskola (57,2 Mkr) och Nolbäckens förskola (7,2 Mkr) har färdigställts där totalutgiften uppgår till 79,6 Mkr. Efter sommaren öppnade ett nytt boende inom funktionsstöd i Skepplanda (33,9 Mkr). Vidare har investeringar gjorts i ytterligare LSS boende i Nol (8,9 Mkr) som beräknas stå klart till hösten 2022. Kommunen har under året även gjort VA investeringar för 33,1 Mkr, fastighetsunderhåll om 15,4 Mkr samt IT investeringar för 11,8 Mkr.

Ursprunglig investeringsbudget för 2021 antogs av kommunfullmäktige 2020-05-11 på 335 600 tkr. LSS boende Skepplanda utökades med 6 136 tkr på KF 2020-06-04. Överföring från 2020 på 96 249 tkr samt revidering på 20 258 tkr togs på kommunfullmäktige 2021-03-29. Därutöver har följande tilläggsäskanden tillkommit:

- Förskola Norra Kilandavägen utökades med 3 000 kr på KF 2020-06-04.
- På kommunfullmäktige 2021-09-13 beslutades om en utökning på 1 500 tkr för reservkraft för elbilsaddning.
- På kommunfullmäktige 2021-09-13 beslutades om en utökning på 1 000 tkr för uppstart av yrkesutbildningar.

Exploateringsredovisning, kommunen

Tkr	Netto före 2021	Inkomster 2021	Utgifter 2021	Resultat 2021	Netto 2021-12-31
Bostadsområden					
Änggatan bostadsområde	0	-1	921		920
Utby Vallmovägen bostadsområde	0	-3 630		3 630	0
Kronogården	-1 751	-1 959	1 351		-2 359
Älvängen Svenstorp	-641			640	0
Älvängens stationsområde	3 358		513		3 871
Gustavas plats, Älvängen	4 094	-800			3 294
Surte fd brandstation	532				532
Kärrvägen	-173	-3 862	2 907	1 128	0
Nödinge detaljplan 1	2 950	-690	1 186		3 446
Älvängen Paradiset/Emmylundsområde	-248				-248
Övriga exploateringsområden för bostäder	171	-862	243	586	138
Summa bostadsområden	8 291	-11 805	7 122	5 984	9 592
Verksamhetsområden					
St Vikens verksamhetsområde	6 170				6 170
Älvängens norra verksamhetsområde	2 222		184		2 406
Skepplanda verksamhetsområde	6 887				6 887
Osbackens verksamhetsområde	3 502		5 878		9 380
Äskekärrens verksamhetsområde	490		337		827
Camping Häljered	41				41
Övriga exploateringsområden för verksamhet	51				51
Summa verksamhetsområden	19 361	0	6 399	0	25 760
Vägprojekt Bana Väg i Väst	-1 000		19		-981
TOTALT	26 653	-11 805	13 539	5 984	34 371

Negativa belopp bokförs i balansräkningen som förutbetalda intäkter under "Övriga skulder" = - 3 767 tkr
 Positiva belopp bokförs i balansräkningen under "Exploateringsfastigheter" = 38 138 tkr

Pensionsredovisning enligt fullfundsmodell

Enligt lagen om kommunal redovisning ska pensioner redovisas enligt blandmodellen. Det innebär att huvuddelen av kommunens pensionsförpliktelser inte ingår i de ordinarie finansiella rapporterna. Som en kompletterande information redovisas här en mer rättvisande bild av resultat och ställning.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning anger ett tydligt undantag i form av att förpliktelsen att betala ut pensionsförmåner som intjänats före 1998 inte ska tas upp som skuld eller avsättning utan redovisas först vid utbetalningen. Kommunerna har idag kostnader för pensioner för såväl tidigare som nuvarande anställda.

Den redovisade bild som lämnas enligt blandmodellen blir svårtolkad. I bedömningen av hur storleken på resultatnivån påverkar utvecklingen måste andra faktorer beaktas än vad som framgår av ordinarie nyckeltal. Det är idag ett pedagogiskt problem att den ekonomiska ställningen ser bättre ut än vad den är.

Under 2010 och de närmast följande åren rådde ovanliga förhållanden avseende pensionsskulden. Bakgrunden är en negativ basbeloppsutveckling samt samordningen med det allmänna pensionssystemet. 2011 och 2013 sänktes även diskonteringsräntan, vilket kraftigt påverkade skulden. Dessa faktorer innebar att skulden utvecklades mycket ryckigt. I övrigt antas nu ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998 sedan några år ha nått sin kulmen.

Nedan återfinns en jämförelse mellan blandmodellen och fullfundsmodellen. Ansvarsförbindelsen minskar år för år vilket ger fullfundsmodellen en positiv resultatpåverkan. 2021 påverkas även resultatet i fullfundsmodellen av den partiella inlösen av pensionsskuld om 50,2 Mkr inklusive löneskatt som kommunfullmäktige beslutade om 2021-11-15 samt ändrade livslängdsantagande i riktlinjer för beräkning av pensionsskuld. Total resultatpåverkan uppgår till minskning om 54,8 Mkr respektive ökning om 13,9 Mkr.

På balansräkningen återfinns stora skillnaden mellan modellerna avseende soliditet. Soliditeten i blandmodellen uppgår till 53,0 % (53,7 %) och soliditeten i fullfundsmodellen till 33,7 % (29,5 %). Soliditeten i fullfundsmodellen ökar mellan åren trots att den minskar i blandmodellen till följd av den partiella inlösen av pensionsskuld.

Resultaträkning

Mkr	Not	Blandmodell kommunen		Fullfundsmodell kommunen	
		2020	2021	2020	2021
Verksamhetens intäkter	2	405,6	427,1	405,6	427,1
Verksamhetens kostnader	3	-2 093,5	-2 233,4	-2 066,1	-2 169,2
Avskrivningar	4	-109,6	-119,1	-109,6	-119,1
Verksamhetens nettokostnader		-1 797,5	-1 925,4	-1 770,1	-1 861,2
Skatteintäkter	5	1 524,6	1 634,5	1 524,6	1 634,5
Generella statsbidrag o utjämning	6	401,6	416,8	401,6	416,8
Verksamhetens resultat		128,7	125,9	156,1	190,1
Finansiella intäkter	7	2,6	2,9	2,6	2,9
Finansiella kostnader	8	-5,8	-3,7	-22,5	-13,0
Resultat efter finansiella poster		125,6	125,2	136,3	180,0
Extraordinära poster		-	-		
Årets resultat		125,6	125,2	136,3	180,0
Nettokostnadsandel inkl finansnetto		93,5%	93,9%	92,9%	91,2%

Balansräkning

Mkr	Not	Blandmodell kommunen		Fullfundsmodellen kommunen	
		2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	10	10,0	8,7	10,0	8,7
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	1 729,2	1 835,7	1 729,2	1 835,7
- Maskiner, fordon och inventarier	10	108,7	117,6	108,7	117,6
- Pågående ny- och ombyggnader		-	-	-	-
Finansiella anläggningstillgångar	11	43,9	46,4	43,9	46,4
Bidrag till infrastruktur	12	3,0	2,8	3,0	2,8
Summa anläggningstillgångar		1 894,8	2 011,3	1 894,8	2 011,3
Omsättningstillgångar					
Exploateringsfastigheter	13	30,6	38,1	30,6	38,1
Varulager VA		2,3	1,7	2,3	1,7
Övriga kortfristiga fordringar	14	89,3	161,3	89,3	161,3
Likvida medel	15	148,1	217,6	148,1	217,6
Summa omsättningstillgångar		270,2	418,7	270,2	418,7
Summa tillgångar		2 165,0	2 429,9	2 165,0	2 429,9
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital					
Årets resultat	16	125,6	125,2	136,3	180,0
Resultatutjämningsreserv		100,0	100,0	-	-
Övrigt eget kapital		936,7	1 062,3	503,5	639,8
Summa eget kapital		1 162,3	1 287,5	639,8	819,8
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	17	178,8	205,3	178,8	205,3
Avsättningar för pensioner intjänade före 1998 m m		-	-	522,5	467,7
Avsättning för återställande av deponi		5,0	4,8	5,0	4,8
Avsättning för bidrag statlig infrastruktur	18	4,6	3,6	4,6	3,6
Investeringsfond VA	19	20,6	20,5	20,6	20,5
Uppskjuten skatt		-	-	-	-
Summa avsättningar		209,1	234,3	731,6	702,0
Skulder					
Långfristiga skulder	20	405,8	461,0	405,8	461,0
Kortfristiga skulder	21	387,8	447,2	387,8	447,2
Summa skulder		793,7	908,2	793,7	908,2
S:a eget kapital, avsättningar o skulder		2 165,0	2 429,9	2 165,0	2 429,9
Ställda panter (fastighetsinteckningar)		-	-	-	-
Ansvars- och borgensförbindelser	22	609,8	467,7	609,8	467,7
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder eller avsättningar (inkl löneskatt)	23	522,5	467,7	-	-
Soliditet		53,7%	53,0%	29,5%	33,7%

Analys och förslag för framtiden

Analys

Ale kommun både som koncern och primärkommun visar ett fortsatt gott och stabilt resultat. Kommunen visar för andra året i rad ett resultat som överstiger den budgeterade nivån på 4 %. 2021 så redovisade kommunen en nettokostnadsandel på 93,9% vilket motsvarar ett överskott på 6,1%. Den allra viktigaste faktorn för en sund och hållbar ekonomi är att kommunen visar positiva resultat och då gärna över de 2% som brukar ses som ett riktvärde. En styrka är att kommunens ekonomi inte är beroende av engångsförsäljningar och reavinster eller liknande för att hålla uppe resultatnivåerna. Kommunens goda resultat har också inneburit att man kunnat lösa in en del av kommunens ansvarsförbindelse avseende pensioner. Hade detta inte gjorts hade kommunen visat ett positivt resultat på ytterligare över 50 Mkr. Den inlösen som kommunen gjort medför att framtida pensionsutbetalningar kommer att minska med omkring 2 Mkr årligen framgent vilket påverkar resultatet positivt.

Verksamheterna har till största delen klarat sig inom tilldelade ekonomiska ramar och den månatliga kostnadsnivån ligger för 2021 på en nivå som innebär att kommunen även kommande år, om inget osedvanligt händer, bör klara beräknade kostnadsnivåer.

Investeringsnivån har inte blivit så hög som planerat men behoven är fortsatt stora vilket visar sig i kommande års investeringsäskanden som innebär behov av fortsatt goda resultatnivåer för att i någon mån klara självfinansieringsgraden som kommunen fastlagt. Investeringarna är dock en nödvändighet för att kommunen fortsatt ska vara en attraktiv kommun att bo och flytta till. En balanserad befolkningstillväxt ger ökade skatteintäkter och samtidigt förutsättningar för utbyggd service och medför att fasta baskostnader i kommunen delas på fler invånare. På grund av ändrade nationella riktlinjer avseende hantering av framförallt exploaterings- och gatukostnadsersättningar så har och kommer kommunens kostnader i form av kapitalkostnader öka vilket kommer tränga undan visst utrymme att lägga dessa resurser inom andra angelägna områden såsom exempelvis skola och omsorg.

Belåningsgraden för kommunen är fortsatt låg och för koncernen är belåningsgraden acceptabel trots en hög investeringsnivå både i kommunen och i kommunens bostadsbolag som har en stor nyproduktion då efterfrågan på bostäder i kommunen är hög. Kommunens likviditet är också hög vilket gör att den kortsiktiga betalningsberedskapen är mycket god.

Det är en utmaning att göra en analys av de två senaste årens resultat då pandemin har haft en stor inverkan både på skatteintäkter men framför allt på kostnadssidan där kommunen inte kunnat utföra verksamhet i samma omfattning men där också efterfrågan på vissa tjänster minskat. De närmsta åren kommer visa om kommunen kommer att komma tillbaka på samma nivå i utförda tjänster och kostnader eller om pandemiåren medfört att vissa kostnadsminskningar kvarstår.

Personalanalys

I detta avsnitt lämnas information om kommunens anställda. Syftet är att ge en fördjupad bild av utvecklingen gällande kommunens anställda. I personaanalysen redovisas antal anställda, köns- och åldersfördelning, personalförändringar, sysselsättningsgrad bland anställda, antal chefer, personalomsättning och sjukfrånvaro.

Sammanfattning

Ale kommun som arbetsplats har ett förhållningssätt som präglas av stolthet, omtanke och lust där strävan är att som arbetsgivare kommunicera och ge ett enhetligt bemötande. Under 2021 har bland annat verksamhetsmålet - en arbetsgivare varit fokusområde för chefsträffarna. Arbetet fortsätter under våren 2022 där identifierade behov kommer att belysas genom teman som internkommunikation, att vara ledare i Ale samt digitalisering.

Den kommunövergripande kompetensförsörjningsplanen är klar. Den är framtagen för att skapa gemensamma strategier i syfte att klara kommunens kompetensförsörjning i framtiden samt för att fortsätta att rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med rätt kompetens. Planen är viktig för kommunens fortsatta arbete med personalförsörjningsstrategier, detta för att arbetsgivaren ska vara en attraktiv arbetsgivare, skapa möjlighet att hitta nya lösningar och för att arbeta med fokus på ett hållbart arbetsliv. Redan idag finns det en trend i att det är svårt att attrahera och rekrytera chefer som tillhör förvaltningsledningen. Trots förlängda ansökningstider och search kan rekryteringar sluta med att kommunen kan komma att få göra avsteg i den kravprofil som initialt var tänkt och göra nya avvägningar inför en nytillsättning.

Under de senaste åren har kommunen haft en nedåtgående trend gällande den höga personalomsättningen. 2021 ökar åter personalomsättningen, från till 9,8 % 2020 till 11,9 % 2021, personalomsättningen för kommunens chefer var 12,3 %.

Under förra året anställdes 25 nya chefer i kommunen, av total 128, och endast 6 utav dem kan ses som en utökning. Kommunens chefer spelar en betydelsefull roll i att leverera nytta till kommuninvånarna av hög kvalitet. Det spelar också stor roll för våra medarbetargrupper att känna kontinuitet och stabilitet kring ledarskap och enhetens mål. Kommunen behöver aktivt arbeta med att genomlysna varför våra chefer i så hög utsträckning väljer att avsluta sin anställning i syfte att i framtiden kunna skapa organisatoriska förutsättningar för att vara chef i Ale kommun. Utvecklade introduktioner, utbildningsinsatser och avslutssamtal är redan identifierade utvecklingsområden. 2022 kommer även kommunens chefer att delta i ett ledarutvecklingsprogram som sträcker sig över en tolv månadersperiod. Genom att arbeta med att få chefer att stanna i organisationen bör även övrig personalomsättning minska då en tydlighet i mål och ett tryggt ledarskap leder till en bättre organisation och arbetsmiljö för medarbetare.

Under hösten har kommunen i ett partsgemensamt arbete tagit fram en rutin för tillfälligt och frivilligt arbete på distans. Denna rutin ska tydliggöra för möjligheten till tillfälligt och frivilligt arbete del av arbetstid, utanför arbetsgivarens lokaler. Med tanke på den mångfald av yrken som finns inom kommunen är det en mindre andel medarbetare som har möjlighet att arbeta utanför arbetsgivarens lokaler. Arbete utförs i arbetsgivarens lokaler som norm och det är alltid verksamhetens mål som styr. Implementering av denna rutin har ej påbörjats då smittspridning av Covid-19 åter skapat samhällsberärande restriktioner.

2020 var arbetsmiljöverket och genomförde en inspektion av kommunens arbete med den årliga uppföljningen av systematiskt arbetsmiljöarbete vilket resulterade i en uppföljande inspektion 2021. Vid återbesöket var Arbetsmiljöverket nöjda med det pågående arbetet att förbättra och utveckla SAM-arbetet på organisationsnivå, och inspektionsärendet avslutades.

I slutet av september upphörde restriktionerna kopplade till Covid-19. De flesta medarbetare har utfört sina arbetsuppgifter på plats även under pandemin men i och med restriktionslättnader kunde även de som under pandemin arbetat hemifrån, för att avlasta lokaler och kollektivtrafik successivt påbörja att återgå till arbetsplatserna. Arbetsgivaren arbetade systematiskt med att på ett hållbart sätt låta medarbetarna åter mötas på våra arbetsplatser.

Pandemin har påverkat medarbetare på flera sätt än genom sjuklighet och dödlighet. Långsiktiga konsekvenser av Covid-19 kan komma att kvarstå under många år efter det att medarbetarna är tillbaka på arbetsplatsen. Arbetsgivaren behöver noggrant följa upp om indirekta personalrelaterade konsekvenser så som missbruk, våld i nära relation, social isolering eller psykisk ohälsa ökar.

Kommunens anställda

Kommunen fortsätter att växa och under 2021 har antalet tillsvidareanställda ökat med 41 medarbetare, årsarbetare ökar med 26 under året. Den sektor som ökar mest i antal anställda är sektor utbildning och sektor service minskar mest i antalet anställda. Övriga sektorer är kvar på likvärdig nivå som föregående år gällande antal medarbetare.

Merparten, 82%, av kommunens anställda är kvinnor och antalet män i vår verksamhet har minskat sedan 2020. Kommunen behöver arbeta för att attrahera fler män, en organisation med mångfald har större möjligheter att lyckas.

Andelen äldre i organisationen ökar från 2020 till 2021, ökningen ses kunna bero på att våra medarbetare som stannar i organisationen också bli äldre och därmed är naturlig. Minst andel medarbetare i kommunen är i åldersspannet 20-29 år, där endast 12 % av kommunens medarbetare återfinns. Även här hade det varit bra för organisationen att öka andelen unga anställda för att få in mångfald och olika perspektiv.

Sysselsättningsgraden går långsamt uppåt och närmare 93 % av kommunens medarbetare har en anställningsgrad på 100%. Sysselsättningsgraden för kvinnor är den som ökar mest med 1,4 %.

Andelen chefer i kommunen har ökat från 122 till 128, under 2021 och personalomsättningen gällande chefer har varit hög relativt hög på 12,3 % (exklusive pensionsavgångar). Detta innebär att 25 nya chefer har börjat under året.

Antal anställda

Antal anställda	2021-12-31	2020-12-31	Skillnad
Antal tillsvidareanställda,	2 300	2 259	41
-varav kvinnor i %	82,0 %	81,6 %	0,4
-varav män i %	18,0 %	18,4 %	-0,4
Antal heltidsanställda	2 351	2 281	70
Antal deltidsanställda	215	265	-50
Antalet tidsbegränsat anställda (månadsanställda vikarier)	236	253	-17
Antal arbetade timmar (timanställda)	361 827	294 721	67 106
-varav kvinnor	266 828	223 561	43 267
-varav män	94 999	71 160	23 839
Årsarbetare			
-månadsavlönade	2 412	2 426	-14
-timavlönade	154	114	40
Totalt	2 566	2 540	26

Verktyget som används för personalsiffror har uppdaterats sedan årsredovisningen 2020. Därav har både årets siffror samt 2020 års siffror hämtats upp ur nya verktyget för jämförbara måttal.

I årsarbetare exkluderas BEA och PAN anställda.

Kön- och åldersfördelning

Kön- och åldersförändring	2019	2020	2021
Andelen kvinnor/män i % av månadsanställda			
-andel kvinnor i %	80,8%	81,8%	82,5%
-andel män i %	19,2	18,2	17,5
Genomsnittlig ålder månadsanställda	44	45	45
-enbart kvinnor	44	45	46
-enbart män	43	44	45
Åldersfördelning månadsavlönade			
29 år och yngre	353 (14 %)	301 (12 %)	311 (12 %)
30-49 år	1 282 (52 %)	1285 (53 %)	1365 (53 %)
50 år och äldre	833 (34 %)	852 (35 %)	870 (35 %)

Personalförändringar

Personalförändringar

Personalförändringar 2021				
Årsarbetare per sektor	Månadsavlönade	Timavlönade	Summa	Förändring
Kommunstyrelsen	96	1	97	-8
Service nämnd	242	12	255	-24
Samhällsbyggnad	118	2	120	1
Socialnämnden	762	91	854	3
Utbildningsnämnden	1127	47	1174	56
Kultur- och fritidsnämnden	67	1	68	-2
Summa	2412	154	2566	26

Sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgrad	2021-12-31	2020-12-31	Skillnad
Tillsvidareanställda	92,7 %	91,6 %	1,1
-varav kvinnor	90,6 %	89,2 %	1,4
-varav män	94,3	94,5	-0,2

Antal chefer i förvaltningen

Volymtal	Utfall	Utfall föregående period
Antal chefer i förvaltningen	128	122
Antal nyanställda chefer i förvaltningen	25	8

Personalomsättning

Personalomsättning *	jan-dec 2021	jan-dec 2020
Personalomsättning i %	11,6 %	9,8 %
Expansion i %	1,8 %	2,34
Avveckling i %		

* Personalomsättningen som redovisas är externa avgångar

Sjukfrånvaro

Övergripande är sjuktalen svagt sjunkande i jämförelse med 2020. Den totala sjukfrånvaron har minskat med 0,69 % och är sjunkande bland både män och kvinnor samt i alla ålderskategorier.

Då sjukfrånvaron under pågående pandemi trots allt har en svag nedåtkurva är det i dagsläget svårt att dra slutsatser kring hur pandemin har påverkat korttidsfrånvaron utifrån de restriktioner som varit gällande.

Avgörande för framgångsrika och friska verksamheter är det gemensamma arbetet med arbetsmiljö och uppföljning av ohälsa på såväl grupp- och organisations som individnivå. Att kommunen under 2021 antagit riktlinje för arbetsmiljöarbetet kommer förhoppningsvis, på både kort och lång sikt, göra att våra verksamheter framåt jobbar mer systematiskt med arbetsmiljö och rehabilitering, vilket ger direkta effekter på medarbetarens hälsa.

Långtidsfrånvaron ligger på likvärdig nivå som föregående år. Kommunen har under året haft en relativt hög chefsomsättning vilket i sin tur minskar stabilitet och kontinuitet i rehabiliteringsprocesser vilket kan leda till längre sjukfrånvaro.

Sjukfrånvaro i procent

Volymtal	2021-12-31	2020-12-31	Skillnad
Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid	8,8 %	9,5 %	-0,7
Sjukfrånvaro, kvinnor	9,7 %	10,2 %	-0,5
Sjukfrånvaro, män	4,6 %	6,3 %	-1,7
Ålder - 29 år	7,9 %	8,5 %	-0,6
Ålder 30 - 49 år	8,6 %	9,4 %	-0,8
Ålder 50 -	9,2 %	9,8 %	-0,6
Korttidssjukfrånvaro 1-14 dagar	4,1 %	4,8 %	-0,7
Sjukfrånvaro 15-59 dagar	1,1 %	1,4 %	-0,3
Långtidssjukfrånvaro 60 dagar eller mer	3,6 %	3,3 %	0,3

Uppdrag från 2019

I detta avsnitt redovisas uppdrag som beslutades i kommunfullmäktiges budget 2019.

Uppdrag från 2019

Fler verksamheter ska drivas med intraprenad som driftsform

Status

✓ Avslutad

Ett landsbygdsprogram ska tas fram

Status

✓ Avslutad

Arbete med Klimatanpassningsplan ska fortsätta

Status

✓ Avslutad

Nämndernas sammanfattningar

I detta avsnitt redovisas en sammanfattning av varje nämndes verksamhetsår.

Kommunstyrelsen

Ordförande och resultat

Ordförande:	Mikael Berglund (M)
Årets resultat:	+ 17 447 tkr
Nettokostnad:	138 651 tkr

Sammanfattning

Periodens verksamhet

Kommunstyrelsen ansvarar för HR, kansli- och säkerhet, ekonomi samt strategi och uppföljning.

Aktiviteter

Ett nytt ekonomisystem är upphandlat. Införandet som startade under hösten 2021 har varit omfattande och fortsätter under Q1. En ny bankupphandling samt printerupphandling har också genomförts under året. En kartläggning av möjliga områden för automatisering genomfördes och en pilot på HR lön har genomförts. En rad e-tjänster på HR-området har utvecklats och ytterligare utvecklas 2022. Löneöversyn har genomförts. Lönekartläggning har genomförts, satsningar har betalats ut till grupper som identifierats utifrån denna samt omvärldsanalys. Översynen av BAS-intervaller är genomförd och samtliga befattningar är värderade. Chefsbefattningar har kalibrerats med stöd från en konsult från AON och är nu antagna. Grundutbildning för chefer är genomförd våren 2021. En digital chefsintroduktion har publicerats. Lönepolicy är antagen. Flertalet policies, riktlinjer och rutiner har tagits fram i syfte att komplettera HR-handboken.

Juristerna har samverkat med regionen avseende avtal kopplande till hälso- och sjukvård samt pandemilagstiftningen. En säkerhetssamordnare med fokus brandskydd är rekryterad. Fokus har skiftat över mot krisberedskap och civilt försvar. Statsmaktens krav på området skalas upp löpande i takt med ett förändrat omvärldsläge. Under året har alla kommunens försäkringar förnyats.

Kommunikationsarbetet har fortsatt präglats av covid-19 under senare delen av året. Den interna webben och externa webben ses över och ett arbete med att samla chefsinformation har startat. Kommunikationschefsrollen är vakant. Näringslivsluncherna är uppskjutna och utbildningsinsatser har fått skjutas upp eller hållits digitalt. Beredning av ärenden för kommunstyrelsen och fullmäktige har fortsatt som vanligt. En digital mognadsmätning har genomförts.

Resultat

Kommunstyrelsens arbete med att skapa likvärda förutsättningar, ändamålsenlig uppföljning och styrning på rätt nivå fortsätter och ger resultat. Den gemensamma analysen av sektorernas kompetensförsörjningsplaner är klar och revideras 2023. Översiktsplanen antogs av kommunfullmäktige enligt plan. Förbättrade förutsättningar för transparens och ändamålsenlig verksamhet sker genom antagandet av ny styrmodell samt genom ny policy för internkontroll som antagits. Omvärldsdagen som pilotades hösten 2021, permanentas under 2022 och blir en del i kommunens systematiska omvärldsarbete. Klassificeringsstrukturer har fastställts och informationshanteringsplaner är under utarbetande. Digitalisering av material från löneenheten har skett för att materialet ska kunna hanteras i e-arkivet. Den nya policyn för Kommunikation, service och bemötande antogs av kommunfullmäktige under 2021. Utifrån policyn har riktlinjer för service, tillgänglighet och bemötande samt grafisk framställning och sociala medier antagits. En rad handböcker har också arbetats fram för att ge stöd åt utförare. Piloten för chatbot utvärderas under Q1 2022. Preliminära resultat visar på att tekniken har stor potential och att arbetsinsatsen med att träna chatboten för att kunna frigöra tid, är omfattande.

Analys

Upphandlingen av ett nytt ärendehanteringssystem har inneburit betydande arbetsinsats. Omfattande IT-krav, oklar utvärderingsmodell, för detaljerade funktionella krav förklarar avsaknad av anbud. Området informations-

säkerhet och GDPR har varit föremål för diskussion i och med att fler digitala verktyg används samt domen Schrems II. Samverkan med dataskyddsbundnet, har fungerat väl och det kommuninterna GDPR-nätverket har återstartats. Styrdokumenten på informationshanteringsområdet har reviderats och en handlingsplan genomförs. Olika verktyg för digital, säker, kommunikation med kommuninvånare och andra har testats och en säker mötesapplikation har införskaffats via Inera. Översynen av kommunens digitaliseringsinsatser visar på behov av en ökad centralisering vad gäller instyrning av kommungemensamma digitaliseringsprojekt i syfte att nå ökade skal-fördelar och en effektiv process för prioritering.

Servicenämnden

Ordförande och resultat

Ordförande:	Jessika Loftbring
Årets resultat:	- 5 tkr
Nettokostnad:	84 602 tkr

Sammanfattning

Periodens verksamhet

Ekonomi

Sektorn redovisar en budget i balans och har lyckats hantera de besparingar som beslutades inför 2021. Åtgärder av engångskaraktär uppgår till ca 5mkr. Covid-19 har medfört lägre kostnader inom vissa verksamheter och ersättningen för sjuklönekostnader har bidragit till att förbättra resultatet då ersättning vid frånvaro ej behövs ersättas fullt ut. Då statsbidrag upphörde under senare delen av hösten påverkade detta verksamheter med hög sjukfrånvaro, något sektorn ändå har kunnat hantera. 2021 kommunbidragsfinansierades kostverksamheten och under 2022 kommer även lokalvården hanteras inom ramen för kommunbidrag. Under 2022 kommer utredning avseende finansieringsmodell för IT fortgå och förhoppningsvis kommer även möjligheter att se över enhet vaktmästeri och fordon påbörjas.

Framöver behöver sektorn skapa möjligheter för en buffert avseende oförutsedda kostnader, något som inte har funnits marginaler för 2021 eller 2022, som det ser ut i dagsläget.

Investeringar: Av totalt beviljade 243 mkr förbrukades 153 mkr vilket motsvarar en nyttjandegrad på 63% av beviljade medel. Dock stämmer utfallet relativt väl med prognosen i delårsbokslut 2 där målet var att förbruka 155 mkr. Enskilt största skälet till avvikelsen är att entreprenaden för LSS-boendet i Surte inte påbörjats som planerat då bygglov överklagades och senare upphävdes genom beslut av Länsstyrelsen för vidare handläggning av sektor samhällsbyggnad. Av de beviljade 27,7 mkr har därför enbart 0,2 mkr använts under året. Osäkerheten är fortsatt stor om eller när entreprenaden av detta projekt kan starta. Mindre förseningar har även bidragit till att ett flertal andra projekt har fördröjts. Läs mer under punkten investeringar.

Strategiskt mål- Ett Ale

Sektorn har huvudansvaret för att hålla ihop och driva arbetet framåt för detta strategiska mål och därför beskrivs nedan hur arbetet har fortskridit i ett kommunperspektiv.

Samtliga chefer i kommunen har deltagit i workshops med syfte att få fram en nulägesbild med chefernas uppfattning om hur långt kommunen har kommit med att utveckla "Ett Ale". Inför detta gjordes en sammanfattning av den politiska viljan i KF:s verksamhetsplan för 2021 och fyra "nycklar" identifierades som utgångspunkt för nulägesbeskrivning och det fortsatta arbetet med att utveckla kommunens verksamhet mot målet "Ett Ale". De fyra nycklarna som identifierats, utifrån ett invånar- och verksamhetsperspektiv: Internt samarbete inom Ale kommun, externt samarbete med föreningar, primärvård, polis, näringsliv, invånare o s v, kommunikation, information och service till invånarna och internt samt digitalisering, innovation och teknologiska framsteg – tillgänglighet dygnet runt.

Allt material har sammanställts för vidare bearbetning i kommunledningen. Där är tanken att utifrån utvecklingsbehov identifiera vilka aktiviteter som redan pågår och vad som behöver påbörjas. Kommunledningen har också behov av att samordna målet "Ett Ale" med det som påbörjats under senvåren angående "En arbetsgivare" då flera av frågorna hör ihop med varandra.

Övriga strategiska mål och uppdrag

Under året har sektorn levererat god måluppfyllelse avseende de mål och uppdrag som nämnden har formulerat i verksamhetsplan 2021. Delar av dessa har försenats på grund av pandemin men väntas fortgå och avslutas under 2022.

Utbildningsnämnden

Ordförande och resultat

Ordförande:	Erik Liljeberg
Årets resultat:	- 6 925 tkr
Nettokostnad:	891 398 tkr

Sammanfattning

Periodens verksamhet

Året 2021 var starkt präglad av covid-19-pandemin. Ett stort antal beslut fattades om distansundervisning i skolan för enskilda klasser eller hela årskurser samt stängning av avdelningar på förskola och fritidshem. Frånvaron bland medarbetare har varit påtagligt hög, både egen sjukskrivning samt vård av barn vilket starkt påverkat förutsättningarna för måluppfyllelse inom planerade områden.

Aktiviteter

Under rådande omständigheter har fokus varit på kunskapsresultaten med kontinuerliga uppföljningar kopplat till riktade stödåtgärder, både på enhets- och organisationsnivå. Den digitala undervisningen har utvecklats vidare under året. Inom ramen för målet sysselsättning, arbete och företagsamhet har sektorn utvecklat sitt arbete för ungdomar och unga vuxna i samarbete med fler aktörer både inom och utom kommunen, bland annat lokalt näringsliv. Förskolan har bedrivit ett omfattande bemanningsarbete i syfte att hålla öppet för så många som möjligt. Kontinuerlig kommunikation har varit avgörande för att bära samarbetet mellan vårdnadshavare och verksamhet. Den ekonomiska fördelningen och styrning av personalitet har genomförts men påverkats av pandemin.

Hållbar kompetensförsörjning har varit fokus för aktiviteter främst riktade till förskola och fritidshem. Dessa i form av bland annat anordnande av utbildning till barnskötare fritidshem för befintliga medarbetare samt fortsatt stöd till studier till lärare fritidshem och förskollärare under läsåret.

Resultat

För perioden finns främst pedagogiska resultat från läsåret 20/21. Dessa beskrivs i de kvalitetsrapporter som benämns pedagogiskt bokslut och finns för respektive verksamhetsområde på huvudmannanivå. De utgår från ett brett underlag som analyseras och ger underlag för fortsatt utvecklingsarbete. De resultat som redovisas här innefattar behörighet till gymnasiet för årskurs 9 där totalt 84,3 procent är behöriga att söka till ett yrkesprogram, att jämföras mot rikets 85,9 procent. Kunskapsstatistiken visar vidare en liten ökning av resultaten i årskurs 6, dock bör nivån höjas vidare. Lovskolan gav goda resultat i årskurs 6 och kompletterar resultatbilden. Avseende de samlade resultaten för elever i årskurs 3 så bedöms de som goda.

Arbetet för ungdomar och unga vuxna har resulterat i ny gymnasieutbildning samt positiva effekter med fler i sysselsättning. Andelen gymnasieelever som lyckas med sin yrkesutbildning på 3 år har ökat till 76,4 procent.

Utbildningsnämndens ekonomiska resultat blev -6,9 mkr. Detta underskott beskrevs först i uppföljningen per november då bilden tidigare under året tvärtom visat på en positiv avvikelse, främst på grund av statliga förstärkningen avseende sjuklönekostnader. Personalitet har ökat på förskolan, dock har den stora frånvaron inte givit de positiva effekter som syftet var.

Kommunikationen till vårdnadshavare har fungerat väl vilket gynnat deras situation men också bidragit till att något mildra pandemins påverkan på arbetsmiljön.

Analys

I syfte att lyckas bättre, med en god utbildning för alla, krävs insatser på många nivåer och en god ekonomistyrning med fortsatt förbättring av personalitet samt tillräcklig tillgång till lokaler. Arbetet för en ökad personalitet kommer att skapa stort värde i organisationen då det är ett viktigt steg mot både ökad hållbarhet för medarbetarna och ökad kvalitet.

För att förbättra måluppfyllelsen är arbetet med det pedagogiska ledarskapet och professionellt lärande för alla de viktigaste verktygen för kvalitetsutveckling på genomgripande nivå.

Arbetet med att få fler i sysselsättning har utvecklats i snabb takt och visar på goda resultat. Området behöver fortsatt förstärkning och vidare utveckling för att möjliggöra goda livschanser för fler Alebor.

Det är av stor vikt med en socialt hållbar och långsiktig strategi såväl samhällsmässigt som ekonomiskt för lösningar av brist på platser samt planering av nya förskolor och skolor.

En hållbar kompetensförsörjning kommer att bli avgörande för att förbättra utbildningsresultaten framöver då branschen står inför stora utmaningar avseende förskolläraryrket och lärarbrist.

Kultur- och fritidsnämnden

Ordförande och resultat

Ordförande:	Sonny Landerberg
Årets resultat:	-1 315 tkr
Nettokostnad:	84 840 tkr

Sammanfattning

Periodens verksamhet

Aktiviteter

Under våren fick inte biblioteken vara en mötesplats men det säkerställdes att Ales invånare hade möjlighet att kunna söka information, använda bibliotekens skrivare och låna böcker. Flera av bokcirkelarna blev digitala. Biblioteket ökade sin närvaro på sociala medier med att erbjuda boktips och att sprida information kring de digitala tjänster som finns för alla som har ett lånekort. Hemleverans till riskgrupper fortsatte och alla som ville kunde hämta/lämna sina böcker utanför biblioteket.

Den 1 juli lättades restriktionerna och möbler ställdes fram och biblioteken blev åter mötesplatser. Verksamheten har under hösten varit i full gång men med vissa försiktighetsåtgärder. Biblioteken har under hösten kunnat arrangera författarbesök och Barnbokens dag, tagit emot alla elever i årskurs 1 och haft bokcirkel.

Läsesalen på biblioteket i Ale kulturrum har genomgått en total omgestaltning. Arbetet är klart och rummet kommer att kunna användas till många olika aktiviteter.

Under sommaren har allmänskulturen genomfört flera välbesökta evenemang och kulturskolan har genomfört ett innehållsrikt sommarprogram. När höstterminen startade kunde kulturskolan åter undervisa fysiskt och den offentliga verksamheten återgå till ordinarie program.

Nya arbetssätt och metoder inom kulturskolan har fortsatt att utvecklas, tex genom att skapa filmat undervisningsmaterial. Kulturskolan har samarbetat med sektor utbildning med gott resultat. Som ett led i att kulturskolan ska nå fler barn och nya målgrupper har projektet SHOWTIME i Nödingeskolan startats. Resultatet blev två succéartade konserter i Ale teater. Genom projektet fick över 100 barn som annars inte kommit till kulturskolan möjlighet att delta i orkesterspeler.

Under läsåret besökte en rytmikpedagog samtliga förskolor i Nödinge och träffade barn i åldern 3-5 år. I samverkan med sarskolan träffade elever en dramapedagog som arbetar med olika teman för att stimulera kommunikation, interaktion och känslomässiga upplevelser.

Under senhösten initierade och erbjöd kulturskolan också en turnerande verksamhet där teaterpedagog möter elever i förskoleklass.

Ale fritid

Under året har fokus varit på att samverka och stödja föreningslivet genom pandemin. Extra bidrag till återstart av föreningslivet, den så kallade föreningsmiljonen. Sommaren innehöll mycket aktiviteter såsom fotbollsskolor och simskolor. Det var stor efterfrågan på nybörjargrupper för sexåringar så simhallspersonalen skapade flera nya grupper under sommaren. Utemiljö vid vandringsleder och motionsspår har varit välbesökta och underhållits.

Öppen Ungdom

När de fysiska mötesplatserna stängdes skapades en digital mötesplats samt arrangerades Movement Ale. Movement Ale samlade ungdomar runt om i kommunen som genom den digitala mötesplatsen kunde umgås, ta promenader och göra quiz tillsammans utan att träffas fysiskt.

Under hela sommaren har öppen ungdom haft verksamhet i både Nödinge och Älvängen under både dag och kvällstid. Totalt har öppen ungdom erbjudit 127 olika aktiviteter med totalt 2 051 deltagare. Det ger ett snitt på drygt 16 deltagare vid varje aktivitet.

Resultat

I en tid av distansering och isolering har behovet för Ales invånare varit stort av att ta del av kultur och fritids olika aktiviteter. Resultatet måste beskrivas vara utöver förväntan med tanke på årets nedstängningar och begränsningar.

För flera av sektorns verksamhetsmått har utfallet ökat, och i några fall ökat mycket, som exempelvis antalet utlån av fritidsartiklar via fritidsbanken, antalet utlån för e-media på bibliotek, antalet elever i simskola samt antalet elever i kulturskolan.

Analys

Kultur och fritid har under årets första halvår varit starkt påverkad av pandemin. Under devisen ”att inte ställa in utan att ställa om” har kreativitet och engagemang bland medarbetarna bidragit till nya arbetssätt och metoder. Den täta dialogen mellan ledare och medarbetare har bidragit till ett positivt arbetsklimat som i sin tur bidragit till hur aktiviteter och utbud utformats. Kultur och fritid har under året som gått lyckats skapa goda förutsättningar för en mångsidig, tillgänglig och inkluderande kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet trots pandemin.

Socialnämnden

Ordförande och resultat

Ordförande:	Tyrone Hansson
Årets resultat:	+ 20 171 tkr
Nettokostnad:	581 309 tkr

Sammanfattning

Periodens verksamhet

Aktiviteter, resultat och analys

Precis som under 2020 är det pandemin som präglat och förändrat förutsättningarna för verksamheterna under det gångna året. Det primära uppdraget har varit att skydda kommuninvånarna i målgrupperna från smitta och sjukdom samt att hålla verksamheterna igång trots stort bortfall av personal på grund av sjukdom eller familjekarantän i framför allt slutet av året. En mycket lyckad vaccinationsinsats som genomfördes av den kommunala hälso- och sjukvården i början av året för sektorns målgrupper var en framgångsfaktor för att hålla nere smittspridningen inom verksamheterna.

Mottagningsenheten som startade upp under 2020 på individ- och familjeomsorgen visade sig inte fungera som tänkt varför enheten lades ner och mottagningsuppgifterna återfördes till respektive enhet. Ett strukturerat samarbete mellan enheterna arbetas nu fram för att säkerställa en god tillgänglighet och ett gott bemötande.

Effekterna utifrån sammanslagningen av arbetsmarknadsenheten och försörjningsstödsenheten till en enhet börjar nu visa sig. Enheten arbetar intensivt med att klienterna inom försörjningsstöd ska ha en arbetsmarknadsplan. Den negativa trenden med en ökning av försörjningsstödet är bruten och nivåerna ligger nu i paritet med hur det såg ut i början av 2020.

Efter sommaren öppnade ett nytt boende inom funktionsstöd i Skepplanda vilket möjliggjort en omstrukturering inom verksamheten för att bättre kunna tillgodose den enskildes behov. Stödbehovsmätningar har genomförts under året vilket, i kombination med fortsatt arbete med optimerad bemanning samt arbete i kluster, fått effekt på kostnaden per individ som under året sjunkit jämfört med 2020.

Stimulansmedel riktade till äldreomsorgen har möjliggjort förstärkt bemanning på en enhet samt en mängd aktiviteter och inköp vilket gynnat de äldre. Inom den förebyggande verksamheten startade man även upp med en IT-fixare i slutet av året som ska vara kommuninvånare behjälplig med enklare digitala uppgifter i deras hemmiljö som ett led i att öka kunskapen kring telefoni, sociala medier med mera som också kan leda till minskad känsla av ensamhet.

I slutet av sommaren inkom ett stort antal ansökningar och beslut om särskilt boende samtidigt som korttidsplatserna var fullt belagda. Kommuninvånare blev under en period kvar på sjukhus längre än normalt då verksamheten inte kunde ta emot dem i den takt som de blev utskrivningsklara. Betalningsansvaret ökade markant under denna period men stabiliserades i slutet av året till, för Ale, normala nivåer. Behovet av och tillgång till korttidsplats är nu åter i balans, delvis på grund av förändrad utformning av korttidsbeslut med tidigare uppföljning och hemgång med förstärkt hemtjänst. Även kön till särskilt boende är i slutet av året återställd till normalläge vilket delvis beror på att ytterligare bostäder öppnade på Klockareängen.

Arbetet som inleddes för flera år sedan kring heltid som norm fortsätter ge effekt. Antalet medarbetare som arbetar heltid ökar och antalet deltidsarbetande minskar vilket är positivt. Antalet arbetade timmar för timanställda har ökat markant vilket till stor del kan förklaras av pandemin men möjligen börjar också rekryteringsutmaningen göra sig gällande. Detta är en av de frågor som arbetsgruppen Hållbar bemanning som nyligen startat har i uppdrag att arbeta med.

Sammanfattningsvis kan konstateras att sektorn visat sig vara väl rustad att möta utmaningarna som följt av pandemin. Efter två år av exceptionellt läge har verksamheterna visat prov på stor uthållighet och förmåga att ständigt anpassa sig utifrån förändrade förutsättningar. Följsamheten till rutiner har varit god, även fast dessa ständigt varit under revidering och anpassning utifrån rekommendationer och restriktioner. Detta till trots har ändå stor del av det som planerats för året kunnat genomföras, vilket också renderat i bedömningen att flera av de strategiska målsättningarna markerats som gröna.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ordförande och resultat

Ordförande:	Henrik Fogelklou
Årets resultat skatte- o internfinansierat:	- 146 tkr
Årets resultat affärsverksamhet:	+ 1 612 tkr
Nettokostnad:	63 575 tkr

Sammanfattning

Periodens verksamhet

Aktiviteter, resultat och analys

Att planera för en hållbar samhällsbyggnation kräver att många involveras i arbetet. Fler kommunala verksamheter behöver få en aktiv roll i processen. Ett hållbart samhälle som bibehåller balansen mellan de olika perspektivens ställer krav på att även andra externa parter bjuds in i arbetet. Därför behöver kommunen arbeta mer öppet, transparent och kundorienterat och begrepp som delaktighet och service präglar våra arbetssätt. Sektor samhällsbyggnad bedömer att det svåra och utmanade uppdraget, gällande att förtydliga och utveckla samhällsbyggnadsprocessen, kan ge svar på många av ovanstående frågor och utmaningar. Genomlysningen av samhällsbyggnadsprocessen pågår. Utifrån intervjuer och workshops har några problemområden identifierats

Behov av en linjeorganisation med tydlig rollfördelning som beskriver hur olika ansvarsområden är fördelade. Med ett ansvarsområde medföljer ett antal uppgifter som ska utföras och en kombination av ansvar och mandat för att fatta beslut.

En utvecklad mötesstruktur. Som komplement till linjeorganisationen behövs en utvecklad mötesstruktur som säkerställer samordning och dialog mellan olika delar av linjeorganisationen. Syftet är att säkerställa att information är gemensam, att kompetenser och erfarenheter tas tillvara och att arbetet kan ske samordnat.

En kartläggning av samhällsbyggnadsprocessen beskriver vilka olika aktiviteter/uppgifter som ska utföras i samhällsbyggnadsarbetet, hur de olika uppgifterna hänger ihop i delprocesser och flöden. Syftet med processkartläggningen är att tydligt visualisera processen men också att ställa tydliga krav på vem som ansvarar för utförandet av de olika arbetsmomenten.

Kundperspektivet kommer att vara centralt i processarbetet liksom det är för sektorn i sin helhet. Kommunikation, service och bemötandefrågor har fortsatt stort fokus även om utbildningar till följd av pandemin fått skjutas upp. En hög servicegrad och ett gott bemötande har stor effekt på kunden eller intressentens upplevelse av kommunen. Sektorn arbetar med att på olika sätt skapa goda relationer till näringslivet och ett bra samarbete med näringslivsenheten är en förutsättning för att lyckas. För att öka antalet nyetableringar krävs större markreserv så att kommunen kan erbjuda företag attraktiva fastigheter. Sektorn ser behov av att involvera flera verksamheter i tidigt skede av markfördelningsprocessen så att en eventuell köpare kan få tydliga besked om markens beskaffenhet och vad som är möjligt. Sektorn kommer att verka för inköp av strategisk viktig mark.

De stora projekten med detaljplaneringen för Nödinge centrum och en trygg vattenförsörjning med den nya överföringsledningen är två tydliga exempel på hur sektorn arbetar vidare med ett hållbart samhällsbyggande. Båda projekten har på sina olika sätt bäring på att hitta balansen eller förutsättningar för en hållbar utveckling och ett hållbart samhällsbyggande.

Samhällsbyggnadsnämnden har beslutat att låta detaljplanen för Nödinge centrum gå ut på granskning. Sektorn går mot att driva Nödinge centrum som ett projekt och en tydligare projektstyrning är under framväxt. I samband med antagandet av detaljplanen för Nödinge centrum behöver andra beslut fattas till exempel frågor om infrastruktur. Sektorns planering för antagande av detaljplanen runt halvårsskiftet 2022 är beroende av att förhandlingarna fortlöper utan problem.

Kommunfullmäktige har fattat ett investeringsbeslut om 250 miljoner kronor för överföringsledning/reningsverk så finansieringen är säkerställd. Det innefattar också en överföringsledning mellan Nödinge och Älvängen

Överförmyndarnämnden

Ordförande och resultat

Ordförande:	Christer Mörlin (KD)
Årets resultat:	+ 49 tkr
Nettokostnad:	2 962 tkr

Sammanfattning

Periodens verksamhet

Aktiviteter

Utifrån behovet av att synliggöra överförmyndarnämnden med dess tillsynsuppdrag och behovet av rekrytering av nya ställföreträdare planerades tre aktiviteter; informationsträffar med interna och externa aktörer, upprättande av rutin och verktyg för rapportering från socialtjänst rörande ställföreträdarens uppdrag och inventering och kontakt med organisationer och föreningar i Ale kommun där andelen möjliga ställföreträdare bedöms som hög. Av aktiviteterna har endast ett par informationsträffar med interna aktörer genomförts.

Aktiviteterna var utifrån verksamhetens ojämna arbetsbelastning, där granskning av redovisningshandlingar tar årets första halva i anspråk, planerade till höst/vinter.

I maj 2021 avslutades en offentlig statliga utredning rörande överförmyndarnämndens verksamhet (Gode män och förvaltare – en översyn, SOU 2021:36) och gick därefter ut på remiss. Det har kommit starka indikationer på att lagförändringar med direkt påverkan på överförmyndarnämndens arbete och ansvar, och därmed även ansökningsförfarandet, var att vänta, med ikraftträdande redan den 1 januari 2023.

Det bedömdes som olämpligt att träffa andra aktörer i större omfattning eftersom den information som då ges ut, riskerar att vara missvisande inom en snar framtid. Syftet med upprättandet av rutin och verktyg för informationsinhämtning från socialtjänsten var förbättrad tillsyn av ställföreträdare i de delar som inte rör den ekonomiska förvaltningen. Då flera lagförslag specifikt rör tillsynen i dessa delar, har överförmyndarnämnden bedömt att det finns skäl att avvakta tills det är klarlagt om och i så fall vilka specifika områden som ska granskas. Förblir tillsynsuppdraget oförändrat, återupptas arbetet då det anses finnas ett behov av förbättrad tillsyn i dessa delar.

Resultat

Året visar ett positivt resultat på + 49 tkr. Det förklaras huvudsakligen av totalt lägre personalkostnader än budgeterat, då lönekostnad för en tjänsteman med delad tjänst felaktigt budgeterats i sin helhet på överförmyndarnämnden, vilket upptäcktes och korrigerades under hösten. Kostnaderna för arvoden till ställföreträdare, inklusive externt anlitad ställföreträdare, översteg dock budget med 17 tkr exklusive personalomkostnader.

Budgeterad intäkt om 17 tkr, schablonersättning från Migrationsverket, uteblev då inget ensamkommande barn hänvisades till Ale under. Färre handböcker med tillhörande webbutbildning till nya ställföreträdare köptes in och inga större oväntade kostnader tillkom.

Analys

Överförmyndarnämndens verksamhet bedrivs i en resurseffektiv verksamhet med få utgiftsposter. En förhållandevis liten budget utan marginaler innebär att varje förändring ger tydligt utslag i utfallet. Möjlighet till intäkter, utöver schablonersättning från Migrationsverket i samband med mottagande av ensamkommande barn, saknas.

Kostnader för lagstadgat arvode till ställföreträdare utgör den största utgiften för verksamheten. Hur dessa utvecklas beror på ärendenas omfattning och komplexitet, eftersom det påverkar arvodets storlek, tillsammans med huvudmannens ekonomiska förutsättningar, som avgör om denne själv ska betala arvodet eller om kommunen ska bära kostnaden.

Överförmyndarnämnden har en liten budget med få utgiftsposter. Dess omfattning möjliggör en mycket god överblick över verksamhetens kostnader. Överförmyndarnämnden tar stort ansvar för att bevaka kostnadsutvecklingen i syfte att kunna lyfta eventuella ändrade förutsättningar och behov i god, och därmed säkerställa att tillräckliga resurser finns. Att verksamhetens kostnader utgör en ytterst liten del av kommunens sammanlagda kostnader, påverkar inte överförmyndarnämndens strävan att även fortsättningsvis bedriva en rättssäker och kva-

litativ verksamhet inom budget och ser därför vikten av löpande dialog om verksamhetens behov nu och framöver, och på så sätt ge verksamheten rätt förutsättningar i rätt tid.

Ord och begrepp

Anläggningskapital

Utgör skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder, det vill säga eget kapital placerat i anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångar

Tillgång som avses att stadigvarande innehas, det vill säga i flera år.

Avskrivningar

Fördelning av anskaffningskostnaderna för en anläggningstillgång på fler år.

Balansräkning

Visar kommunens ekonomiska ställning vid bokslutstillfället. Visar det bokförda värdet av kommunens tillgångar och hur dessa har finansierats med egna medel och lån.

Eget kapital

Kommunens totala kapital bestående av anläggningskapital och rörelsekapital. Utgörs i balansräkningen av skillnaden mellan tillgångar och skulder. Förändringen av eget kapital redovisas i resultaträkningen samt i balansräkningen genom att jämföra årets och föregående års bokslut.

Finansnetto

Skillnaden mellan finansiella kostnader och finansiella intäkter, det vill säga i huvudsak räntekostnader minus räntetäkter.

Generella statsbidrag och utjämning

Generella statsbidrag utgår med ett bestämt belopp per invånare. Utjämningen består av inkomstutjämning och kostnadsutjämning.

Kapitalkostnader

Är en intern kostnad mellan kommunens finansförvaltning och övriga förvaltningar. Kapitalkostnaderna består av avskrivningar och intern ränta på gjorda investeringar.

Kassaflödesanalys

Visar hur kommunens investeringar och löpande kassaverksamhet har finansierats och hur det har inverkat på kommunens likvida ställning.

Komponentavskrivning

Vid tillämpning av komponentavskrivning delar man bokföringsmässigt upp en anläggningstillgång, t ex en byggnad, i olika komponenter med olika avskrivningstider istället för att låta anläggningstillgången i sin helhet ha samma avskrivningstid.

Kortfristiga fordringar eller skulder

Fordringar eller skulder med en förfallotid om ett år eller mindre.

Likvida medel

Kontanter eller andra tillgångar som snabbt kan omsättas till pengar till exempel medel på bank.

Likviditet

Betalningsberedskap på kort sikt.

Långfristiga fordringar eller skulder

Fordringar eller skulder överstigande ett år.

Nettoinvesteringar

Investeringsutgifter minus investeringsbidrag.

Nettokostnader

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag (riktade stats- och landstingsbidrag), avgifter och ersättningar. Verksamhetens nettokostnader (exkl. kapitalkostnader) återfinns i resultaträkningen.

Omsättningstillgångar

Likvida medel plus kortfristiga fordringar.

Periodisering

Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Personalomkostnader

Arbetsgivaravgifter, pensionskostnader med mera. Belastar verksamheterna med procentuella påslag på utbetald lön.

Resultaträkning

Visar kostnader och intäkter under året och hur dessa påverkat eget kapital.

Rörelsekapital

Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.

Självfinansieringsgrad

Visar hur mycket av årets investeringar som finansierats med egna medel.

Skuldsättningsgrad

Relationen mellan skulder och eget kapital, det vill säga hur stor del av tillgångarna som har lånefinansierats.

Soliditet

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, det vill säga hur stor del av tillgångarna som har finansierats med eget kapital. Beskriver hur kommunens långsiktiga betalningsförmåga utvecklats.

Revisionsberättelse

Protokoll från kommunfullmäktige